

Volksbank super depoziti
samo v novembru
z do 4,6 % p.a.

VOLKSBANK
SUPER DEPOZITI
www.volksbank.si

Nasilje nad ženskami in ...
pomoč nasilnežem

Štandreško tovarno
postajališče prekrito
s sončnimi celicami

Elektronski varčevalni račun
z odlično obrestno mero in
brez vezave!

VOLKSBANK
Več na www.e-obresti.si

Primorski dnevnik

SOBOTA, 26. NOVEMBRA 2011

št. 280 (20.295) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Ozka, a zdaj edina pot

SANDOR TENCE

Svet slovenskih organizacij in Slovenska kulturno-gospodarska zveza od poletja, če že ne prej, »plešeta« v nekem začaranem krogu, ki za slovensko manjšino ne obeta nič dobrega. Medtem ko se vse okrog nas in tudi pri nas hitro spreminja, smo priča polemikam, ki ne vodijo nikamor. Ne da smo proti polemikam, ki so srž demokracije, naveličani pa smo jalovih in ponavljajočih polemik, ki na koncu zanimajo le ozek krog ljudi. In še med njimi se znajde kdo, ki bi hotel obrniti stran.

Predsednik Drago Štoka je na včerajšnjem občnem zboru SSO dejansko ponovil v glavnem že znana stališča svoje organizacije. Novo je morda to, da je še posebej izpostavil nasprotovanje SSO odpravi tako imenovanih dvojnikov v naši skupnosti, ki po njegovem sicer niso dvojniki, temveč vsebinska dopolnila, sad zgodovinskih dejstev. Kljub temu pa Štoka ni zaprl vrat sodelovanju s SKGZ, ki je nujno za obe krovni organizaciji in obenem za manjšinsko skupnost.

Pot, ki sta si jo pod silo razmer izbrala SSO in SKGZ, je še kar ozka, strma in ovinkasta. Pri vožnji je potrebna velika previdnost, avtomobil mora biti brezhiben in tudi voznika morata biti še kar spretna, da ne zapeljeta v prepad. Drugega od Štoke in Rudija Pavšiča v tem zelo kodljivem trenutku realistično gledano ne moremo pričakovati, čeprav so naša pričakovanja veliko večja od tistih, ki nam jih ponuja ta nespodbudna situacija. Morda pa ima prav slovenski državni sekretar Boris Jesih, ki je na včerajšnjem občnem zboru SSO dejal, da kriza pomeni tudi priložnost.

ITALIJA - Včeraj v Rimu komisarja EU Rehn in Barnier

Evropa pozorno sledi pripravljanju ukrepov

»Če pade Italija, pade evro« - Nov rekord v donosu obveznic

GORICA - Jubilejni občni zbor v centru Bratuž

SSO iz zdravih korenin v nove zelo zahtevne čase

GORICA – Iz zdravih korenin v nove čase. Pod tem geslom je včeraj v kulturnem centru Lojzeta Bratuža potekal občni zbor Sveta slovenskih organizacij, na katerem je krovna manjšinska organizacija praznovala 35-letnico svojega življenja. Nobenih praznovanj za praznovanja, je povedal predsednik Drago Štoka, temveč potreba, da se SSO v tej splo-

šni krizi zazre v svojo zgodovino in da iz nje črpa energije ter napotke za prihodnost v tej krizni situaciji.

Štoka, ki bo, razen presenečenj, spet izvoljen za predsednika, je prehodil 35-letno pot organizacije, veliko, če že ne osrednjo pozornost pa je namenil odnosom s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo. Do pičice je zavrnil očitke dru-

ge krovne organizacije, posebno v zvezi z (ne)izvajanjem programske konference. Štoka vsekakor ni zaprl vrat sodelovanju s SKGZ, noče pa, da se meče vse v en koš in da se pozablja, kaj vsega je bilo storjeno in zgrajeno s skupnimi močmi, nesebičnostjo in požrtvovalnostjo. Na tej poti je treba vztrajati, je dejal Štoka.

Na 2. strani

RIM - Italijanska vlada je včeraj razpravljala o varčevalnih ukrepih in strukturnih reformah. Sklepov še niso sprejeli, vse kaže pa, da ne izključujejo premoženjskega davka. Minister Riccardi je povedal, da ne bo velikih žrttev, a da bomo vsi poklicani k večjemu čutu za odgovornost.

Evropa ima uprte oči na Italijo. Potem ko sta Merklova in Sarkozy dejala, da če pade Italija, bo tudi konec evra, sta včeraj bila v Rimu evropska komisarja Olli Rehn in Michel Barnier, ki sta pozitivno ocenila prizadevanja nove vlade. Kljub temu pa so državne obveznice včeraj dosegle novo rekordno obrestno mero.

Na 5. strani

Pahor bo z Montijem govoril o sredstvih za slovensko manjšino

Na 2. strani

Trst plavi pristan za turistične ladje

Na 4. strani

Kreditni krč tudi v Trstu ustvaril začaran krog

Na 10. strani

Borisa Pahorja sprejeli v bolnišnico

Na 12. strani

V krminskem obratu nesreča pri delu

Na 14. strani

FILM - Danes gostijo nagrado Bratina

V Divači zanimiv muzej filmskih igralcev

LJUBLJANA - Na knjižnem sejmu tudi slovenske založbe iz Italije

Skupna predstavitev za res bogato knjižno produkcijo

LJUBLJANA - V slovenski prestolnici se kot znano do jutri nadaljuje 27. slovenski knjižni sejem, v sklopu katerega so se tudi letos predstavile slovenske založbe iz Italije. Novost tradicionalne skupne tiskovne konference je bila prisotnost Goriške Mohorjeve družbe, ki se je tako prvič predstavila z Založništvom tržaškega tiska, Mladiko in Zadrugo Novi Matajur.

Alina Carli, Martina Kafol, Marko Tavčar in Nadia Roncelli so v literarnem klubu Lili Novy predstavili bogato bero letošnje knjižne produkcije.

Na 12. strani

GORICA - Občni zbor ob 35-letnici krovne manjšinske organizacije

SSO želi črpati energijo za prihodnost iz zdravih korenin svoje zgodovine

Predsednik Drago Štoka kritičen do SKGZ, do katere pa ni zaprl vrat sodelovanja

GORICA – Iz zdravih korenin v nove čase. Pod tem geslom je včeraj v kulturnem centru Lojzeta Bratuža potekal občni zbor Sveta slovenskih organizacij, na katerem je krovna manjšinska organizacija praznovala 35-letnico svojega življenja. Nobenih praznovanj za praznovanja, je v intervju za naš dnevnik povedal predsednik Drago Štoka, temveč potreba, da se SSO v tej splošni krizi zazre v svojo zgodovino in da iz nje črpa energije ter napotke za prihodnost. Praznični ton občnemu zboru je dala uvodna pesem zbora Bodeča neža, drugače je bilo vse skupaj zelo delovno, v začetku pa tudi žalostno, ko se je občni zbor spoštljivo spomnil pred kratkim preminulega Andreja Bratuža.

Štoka, ki bo, razen velikih preseženj, spet izvoljen za predsednika, je prehodil 35-letno pot organizacije, veliko, če že ne osrednjo pozornost pa je namenil odnosom s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo. Do pičice je zavrnil vse v glavnem znane očitke druge krovne organizacije, posebno v zvezi z (ne)izvajanjem vsemanjšinske programske konference. Štoka je prepričan, da so bila temeljna načela te konference uresničena oziroma pravilno zastavljena, problem pa so takozvani dvojniki, ki bodo še za nekaj časa sestavni del naše kulturne in širše stvarnosti. Predsednik SSO sicer ne mara besede dvojnik, saj so to po njegovem organizacije in ustanove, ki so se rodile v določenih zgodovinskih razmerah in odigravajo pomembno vlogo v naši skupnosti.

Štoka vsekakor ni zaprl vrat sodelovanju z drugo krovno organizacijo, noče pa, da se meče vse v en koš in da se pozablja, kaj vsega je bilo storjeno in zgrajeno s skupnimi močmi, nesebičnostjo in požrtvovalnostjo. SSO noče, da bi se Slovenija vtikala v interne zadeve slovenske manjšine, eno so kritike in nasveti, drugo pa vtikovanja, ki so škodljiva. Od Italije pričakuje, da se bo resno lotila reševanja odprtih problemov manjšine, pri čemer je Štoka konkretno govoril o tem neverjetnem »ping-pong« med deželno in državno vlado glede manjkajočih državnih prispevkov za manjšinske kulturne ustanove. Zaključno misel je Štoka namenil mladim, ki niso nikoli imeli toliko problemov, kot sedaj. Vso manjšino je pozval, naj bo mladim ob strani v teh težkih časih. Ta pomoč naj bo iskrena in poštena, saj mladim ne smemo izrabi v take ali drugačne namene. Jutri nam bodo mladi gotovo hvaležni za naš objektivni pristop do krize, ki jo plačujejo predvsem oni, je dejal.

Predsednikovemu poročilu so sledili pozdravi gostov, na katere se bomo še povrnili. Politično gledano sta izstopala posega deželnega svetnika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovca in predsednika SKGZ Rudija Pavšiča. Deželnemu poslancu niso všeč vse te polemike o programski konferenci, ki je po njegovem pomenila nek začetek in ne nek konec, zato so vse delitve, ki smo jim priča v zadnjem času nekoristne, tudi zato, ker ne rešujejo nobenega problema. Gabrovec se je navezal na Štokove besede o mladih in o vsesplošni krizi, ki se že močno pozna tudi v naši skupnosti.

Mladi ne razumejo naših delitev, ki so jim povsem tuje, je poudaril Pavšič, ki je povabil Štoko in novo vodstvo SSO na sestanek, da se čimprej obnovi danes očitno izumrla koordinacija obeh krovnih zvez. V manjšini se iz dneva v dan vse bolj pogreša nek forum, ki bi sprejemal za vse obvezujoče sklepe in odločitve in tak organ je lahko le sad vsemanjšinskih volitev, je sinoči v Gorici dejal predsednik SKGZ.

S.T.

Nekateri med uglednimi gosti na občnem zboru

BUMBACA

PARK ŠKOCJANSKE JAME

Potočnik: Upoštevati je treba povezanost človeka z naravo

Slovesnost ob 25-letnici vpisa Škocjanskih jam na seznam svetovne dediščine Unesco

DIVAČA – Treba je vzpodbujati ohranjanje narave in trajnostno upravljanje zemljišč, kar pomeni tesno povezanost med človekom in naravo, je na včerajšnji slovesnosti ob 25-letnici vpisa Škocjanskih jam na seznam svetovne dediščine Unesco in 15-letnici ustanovitve parka v Divači izpostavil evropski komisar za okolje Janez Potočnik.

"Jame so tisto, kar nam najprej pride na misel, ko govorimo o Krasu. So poseben, čaroben kraj, kjer se ob prepletanju geologije in narave oblikujejo edinstveni ekosistemi" je poudaril evropski komisar za okolje. Moramo jih ohraniti, tudi zato, da jih bodo lahko občudovali tudi naši zanamci. Za veličastne Škocjanske jame pa ni presenetljivo, da so bile zaradi svoje lepote uvrščene na Unescov seznam svetovne dediščine, kar potrjuje, da so eden od zakladov našega planeta, je še dejal Potočnik. "A tudi če nam narava priča še tako prepričljivo izhodišče, uspehi ne pridejo sami od sebe. Potrebni so ljudje, njihove ideje in pridne roke," je dosežke vodstva Parka Škocjanske jame pohvalil Potočnik.

JANEZ POTOČNIK

Ob slovesnosti so odprli tudi nov promocijsko-kongresni center Pr' Nanetovh. Stavba je zaščiten kot kulturni spomenik, prvotno pa je bila to gostilna s prenočišči. Park Škocjanske jame je za prenovo namenil 900.000 evrov.

Škocjanske jame so edinstven naravni pojav, delo reke Reke. Izjemna prostornina podzemnega kanjona je tisto, kar loči Škocjanske jame od drugih jam in jih uvršča ob bok nekaterim svetovno znanim podzemeljskim znamenitostim na svetu. Zato so jih leta 1986 vpisali na seznam svetovne dediščine pri Unescu. (STA)

FJK - Vprašanje predsedniku Tondu Kocijančič, Gabrovec in Pustetto opozarjajo na težave z izdajanjem dvojezičnih osebnih izkaznic v Čedadu

TRST – Deželni svetniki Igor Kocijančič (Mavrična levica - SKP), Igor Gabrovec (SSk) in Stefano Pustetto (DS) so na predsednika dežele Renza Tonda naslovili vprašanje v zvezi z težavami pri izdajanju dvojezičnih osebnih izkaznic v občini Čedad. Kot so zapisali, jih je na problem opozoril občan s stalnim bivališčem v Čedadu, ki je julija letos - nekaj pred zapadlostjo veljavnosti osebne izkaznice - zaprosil za izdajo dvojezične osebne izkaznice, kot to predvideva veljavna zakonodaja, ki zadeva zaščito slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini.

Kocijančič, Gabrovec in Pustetto poudarjajo, da je občina Čedad na seznamu občin, v katerih se izvaja zaščita slovenske manjšine v skladu z zakonom št. 38/2001. Kljub temu pa omenjeni prebivalec Čedada še pet mesecev po vložitvi prošnje ni dobil zahtevane dvojezične osebne izkaznice. Zato se je obrnil na prefekturo

v Vidmu, ki je 9. novembra letos od čedajske občine zahtevala, naj pojasni, zakaj dvojezične osebne izkaznice ni izdala. Deželni svetniki tako ravnanje ocenjujejo kot nedopustno, poleg tega pa je zato, ker ni spoštovala državnega zakona in je občanu v teh mesecih s kršenjem priznane in zakonjene državljske pravice povzročila precej težav, po njihovem mnenju kriva tudi neizpolnjevanja uradne dolžnosti. Zato si vsi trije tudi pridržujejo možnost, da v pričakovanju ustreznega odgovora o tem obvestijo tudi pristojne sodne oblasti.

Predsednika Tonda pa sprašujejo, če se mu ne zdi, da je zaradi tega Občina kršila določila o izpolnjevanju uradnih dolžnosti. Poleg tega pa predsednika tudi sprašujejo, če misli deželni odbor ali pristojna centralna direkcija Občino Čedad pozvati, da v tem primeru korektno izpolni svoje dolžnosti in poskrbi za učinkovito opravljanje institucionalnih storitev.

NOVA GORICA - Srečanje slovenskega premierja s senatorko Blažinovo

Pahor bo v začetku decembra govoril z Montijem o težavah v zvezi s financiranjem slovenske manjšine

NOVA GORICA – Včerajšnjemu druženju predstavnikov Socialnih demokratov v volivci na novogoriškem Bevkovem trgu so se v znak podpore pridružili tudi predstavniki slovenske komponente Demokratske stranke: poleg senatorke Tamare Blažina, še koordinator za Goriško Aleš Waltritsch in koordinator za Tržaško Massimo Veronese. »Gre za obliko njene podpore pri moji kandidaturi, za kar sem ji hvaležen,« je o obisku Blažinove povedal predsednik SD in sedanji slovenski premier Borut Pahor.

Poleg svoje podpore stranki in kandidata SD v volilnih okrajih Nova Gorica in Nova Gorica - okolica, Borutu Pahorju in Mirku Brulcu, so gostje izrazili tudi zahvalo slovenskemu premierju, ki se je, tako Blažinova, v zadnjih treh letih zelo angažiral pri posredovanju glede problematike slovenske manjšine v Italiji pri tedanjem predsedniku italijanske vlade, Silviu Berlusconi. »Glede tega smo v zadnjih treh letih nekaj dosegli, zlasti pri fi-

nanciranju, tudi zahvaljujoč dogovoru s premierjem Berlusconiem, ki je bil osebne narave. Slovenske organizacije so, kljub krizi, dobile enako višino sredstev. Sedaj pa je nastal problem, ker je vlada začela z varčevalnimi ukrepi, ki so posegli v sredstva manjšine za 2,5 milijona evrov. Z Mariom Montijem se bom srečal 9. decembra v Bruslju, da bi poskušal tudi z njim navezati takšne pristne in prijateljske odnose, kot sem jih imel z Berlusconiem. Da bi mogoče, kljub varčevalnim ukrepom, Italija držala besedo, ki jo je dala. Je pa res, o tem bomo govorili s Tamaro Blažino in ostalimi, da je zadnja tri leta slovenska manjšina dobivala denar zaradi ustnega dogovora z Berlusconiem. To ni sistemska rešitev, od tega se moramo še nekako dokopati,« je včeraj za Primorski dnevnik povedal Pahor, ki se je med drugim pogovarjal tudi z ravnateljem goriškega Kulturnega doma, Igorjem Komelom, kateremu je izrazil zadovoljstvo zaradi uspešnega delovanja Kulturnega doma. (km)

Srečanje Pahorja in Blažinove (na posnetku še Brulc, Waltritsch in Veronese)

KM

Deželni odbor FJK ustanovil komisijo za zaščito nemškega jezika

TRST – Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je včeraj potrdil ustanovitev Komisije za manjšine nemškega jezika. Ustanovitev komisije predvideva deželni zakon št. 20 iz leta 2009, ki vsebuje predpise za zaščito in promocijo jezikovnega bogastva precej številčne germanofonske manjšine, ki živi na območjih Trbiža (Tarvis), Naborjeta-Ovčje vasi (Malborgeth - Wolfsbach), Tablje (Pontafel), Saurisa (Zahre) in v občini Paluzza v zaselku Timau (Tischlbong). Predsednik komisije bo deželni odbornik Elio De Anna, v njej pa bodo še videmski pokrajinski odbornik in predstavniki občin, ki so z zakonom določene kot naseljitveno območje nemške manjšine, ASlfrido Sandrini, Antonio Pacilè in Barbara Lager, ravnateljica deželnega šolskega urada in Velia Plozner, ki so jo predlagale nemške organizacije. Komisija ima med drugim nalogo, da deželnemu odboru predlaga v odobritev triletni načrt za nemško jezikovno politiko, izraža mnenje o ukrepih Dežele in tudi avtonomno pripravlja predloge in pripombe v zvezi z zakonom.

DIVAČA - V zanimivem filmskem muzeju sredi Krasa so na ogled številni eksponati

Stara kraška domačija je postala Muzej slovenskih filmskih igralcev

Med predstavljenimi igralci tudi Stojan Colja, Miranda Caharija, Lidija Kozlovič - Danes gostijo Franca Giraldija

DIVAČA - Kdo bi si mislil, da bi Divača lahko postala prestolnica slovenskega filma. Pa vendar so ravno v tej kraški vasi letos poleti odprli prvi Muzej slovenskih filmskih igralcev. Tu se je namreč leta 1907 rodila Ida Kravanja, ki se je z umetniškim imenom Ita Rina zapisala v slovensko zgodovino kot prva filmska zvezda; v tridesetih letih prejšnjega stoletja je nastopila v številnim nemih filmih in slavo dosegla z Erotikonom Gustava Machatyja.

Leta 1998 sta Občina Divača in Slovenska kinoteka v prvem nadstropju Škrateljnov hiše sredi vasi odprli stalno razstavo, posvečeno Iti Rini. Istočasno pa začeli načrtovati muzej, v katerem bi ovekovečili zgodovino slovenskega filma. Najst let kasneje, med katerimi so predvsem z donacijo Norveškega finančnega mehanizma (Norway Grants) obnovili celotno Škrateljnov domačijo (štalo, hram s skednjem in velik borjač), so tu odprli Muzej slovenskih filmskih igralcev.

Danes bodo v njegovi večnamenski dvorani, ki je postala tudi osrednje kulturno središče v vasi, gostili nagrado Darka Bratine. Ob 17. uri bodo zavrteli film Un anno di scuola (Šolsko leto); film letošnjega nagrajenca Franca Giraldija (več o tem lahko preberete na goriških straneh našega dnevnika) bodo prvič predvajali tudi s slovenskimi podnapisi. Vse informacije o dogodkih, ki jih prirejajo v muzeju, na primer nizu srečanj Zvezde na obisku in raznih delavnicah, dobite na spletni strani www.muzejdivaca.si.

Ob vstopu v Muzej slovenskih filmskih igralcev ima človek občutek, da vstopa v kino. Ko se oči privadijo na v poltemo, pa je vsebina stalne razstave, ki jo postavila Lilijana Nedič, še kako jasna. Na ogromnem filmskem platnu se vrti kolaž filmskih likov, ki ga je pripravila Petra Seliškar; slednja je tudi avtorica po-

govorov z igralci in filmskimi ustvarjalci, na primer Štefko Drolc ali Janom Cvitkovičem, ki si jih lahko vsakdo ogleda na manjših ekranih, opremljenih s slušalkami. Na interaktivni multimediji mizi pa lahko obiskovalec izbira med njihovimi številnimi biografijami in filmografijami, si prebere sinopsis filma in ogleda filmsko špico.

Na dveh velikih stenah visijo portreti 200 filmskih igralk in igralcev. Med njimi je tudi veliko takih, ki so tako ali drugače vezani na Trst: Miranda Caharija, Barbara Cerar, Stojan Colja, Štefka Drolc, Vladimir Jurc, Lidija Kozlovič, Elvira Kralj, Anton Petje, Lučka Počkaj, Mira Sardoč ...in najbrž še kdo. Ob pogledu na muzejske eksponate, nekatere so podarili igralci, druge so zbrali predvsem v Slovenski kinoteki in produkcijski hiši Viba film, se obiskovalec seznani s postopkom nastajanja filmskih likov. Razstavljeni so namreč predmeti in pripomočki, ki igralcem pomagajo, da na njihov lik oživi pred kame- ro, na primer obleke in maskerski kovčki. A tudi na primer snemalna knjiga Franceta Štiglica, ki jo je leta 1951 uporabljal med pripravami na film Trst ...

Ste vedeli, da so si film Kekec ogledali tudi kitajski otroci? V divaškem muzeju je na ogled tudi kitajski plakat, s katerim so leta 1956 oglaševali distribucijo enega največjih uspehov slovenske filmografije. Reprodukcijska gre odlično v promet tudi v manjši muzejski trgovini, kjer so na voljo tudi številne publikacije, revije, DVD-ji, majice in drug promocijski material.

Muzej slovenskih filmskih igralcev je na Kraški cesti 26 v Divači odprt vsak dan (razen ponedeljka in četrтка), od 10. do 17. ure.

Poljanka Dolhar

več fotografij na www.primorski.eu

Pogled na zunanost in notranost Škrateljnov domačije, ki gosti Muzej slovenskih filmskih igralcev

KROMA

center

SMART

GORICA

Smart MODASTORE

BUONACQUISTO

parfumerija
Elisir

ODPRTO
VSE NEDELJE
DO BOŽIČA

www.smartmoda.com

PRISTANIŠČE - Celodnevni posvet na tržaški Pomorski postaji

Zagon nove strategije za razvoj prometa turističnih ladij

Trst plavi pristan je naslov promocijske kampanje potniškega terminala TTP

TRST - V kongresnem centru na tržaški Pomorski postaji je bil včeraj celodnevni posvet z delavnico, ki sta ga pod naslovom »Trieste Porto Blu« (Trst plavi pristan) organizirala Pristaniška oblast in družba Trieste Terminal Passengeri (TTP), ki upravlja potniški terminal v tržaškem pristanišču. Beseda je tekla o vplivih in učinkih, ki jih ima turizem belih ladij na gospodarstvo in okolje, zato so bili sogovorniki prirediteljev simpozija javni upravitelji, predstavniki institucij in operaterji. Celodnevno srečanje s popoldansko okroglo mizo je imelo dobro iztočnico po preizkušnji, ki jo je Trst doživel pretekli konec tedna s štirimi ladjami za križarjenje, ki so bile zaradi megle iz Benetk preusmerjene na tržaško nabrežje.

V prihodnjem letu bo Trst po predvidevanjih sprejel 78 tisoč potnikov, ki bodo v mesto prišli s 36 belimi ladjami. 28 od teh ladij bo zagotovila družba Costa Crociere, ki je napovedala, da bo prav toliko prihodov njenih ladij tudi v letu 2013. Kot je povedala predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi, je interes za vrnitev v Trst izrazila tudi družba MSC Crociere, ki naj bi v letu 2013 prav tako pripeljala 28 ladij. Skupaj naj bi leta 2013 priplulo v Trst 58 ladij za križarjenje s približno 132 tisoč potniki. Toda poleg že doseženega dogovora z MSC so v teku pogajanja še z drugimi ladijskimi družbami, in sicer z britansko Cunard in norveško-ameriško Royal Caribbean.

Tržaško pristanišče je strategijo razvoja turističnega ladijskega prometa zastavilo na trajnosten način. Kot je bilo rečeno na posvetu, kjer so predstavili kampanjo »Trieste Porto Blu«, je cilj povezati pomorsko tradicijo mesta s prihodnostjo, zato bodo strogo upošteevane usmeritve ministrstva za okolje in Evropske unije: vlaganje v energetske varčevanje in v vzdržnostno mobilnost ter hkrati ovrdenotenje pristaniškega območja okrog terminala. Primer takega ravnanja je v svojem izčrpnem poročilu podal Gianfranco Gerini, predsednik družbe Trieste Terminal Passeggeri: če se velika ladja za križarjenje med 10-urnim privezom v Trstu napaja z energijo s kopnega, prihrani do 20 ton goriva, to pa pomeni, da ozračju prihrani 60 metričnih ton ogljikovega dioksida.

»Projekt Porto Blu je eden od projektov, katerih cilj je napraviti iz Trsta čisto poseben in izviran model, upamo, da tudi uspešen. To bi radi dosegli s ponudbo paketov za križarjenja z ničnim vplivom na okolje,« je povedal Gerini.

Ena od štirih turističnih ladij, ki so pretekli konec tedna nepričakovano priplule v Trst

KROMA

Predsednica Pristaniške oblasti Monassija pa je izpostavila odločenost svoje uprave za nadaljnje pospeševanje komercialnih prizadevanj v teku. »Nadomestiti moramo izgubljeni čas in sprožiti - tudi s pomočjo ladijskega turizma - tisto pozitivno verižno reakcijo, ki prinaša koristi ne samo za pristaniško dejavnost v celoti, ampak tudi za vse mesto,« je dejala.

Tržaško občinsko upravo je na posvetu zastopal župan Roberto Cosolini, deželno upravo pa odbornica za proizvodne dejavnosti Federica Seganti, ki je zagotovila, da je Tondova uprava prek agencije Turismo FVG »aktivno vključena v razvijanje potencialnosti tržaškega pristanišča kot terminala za ladijska križarjenja«. Odbornica je nanizala področja aktivnosti deželne uprave, ki gredo od privabljanja plovnih družb s pomočjo sodelovanja pri trženju njihovih storitev do vključevanja deželnega turističnega gradiva v kataloge križarjenj in do lajšanja dostopa do mesta z novimi letalskimi zvezami letališča v Ronkah.

»Na prizorišče smo prišli prav pred kratkim, smo nova ekipa, ki pa je uspela na prvi tekmi poraziti prvake s štiri proti nič. Toda ne dvigajmo grebena, ampak uporabimo to zmago za ublažitev morebitnih razočaranj, še bolj pa za skupni boj pristanišča in mesta, kar se doslej ni dogajalo,« je na koncu v zvezi s prihodom ladij iz Benetk dejal Gerini. (vb)

BANKE - Prehod k Intesi SanPaolo

Cucchiani odstopil od zadolžitve v Allianz

TRST - »V Inteso SanPaolo prihajam pripravljen na nove dolžnosti,« je bil prvi javni komentar Enrica Tomasa Cucchianija potem ko so ga vodilni organi milanske bančne skupine uradno imenovali za pooblaščenega upravitelja. Kot je znano, bo Cucchiani, ki je med drugim predsednik tržaške poslovne šole MIB School of Management, zamenjal Corrada Passero, ki je odstopil po imenovanju za ministra v Montijevi vladi.

Cucchiani je na srečanju z agencijo zavarovalnice Allianz Italia v Trstu dejal, da si zgodovina bančne skupine zasluži veliko spoštovanje: »Intesa SanPaolo je sad zaviljive strateške vizije njenega predsednika, daljnovidnih, dobrobršnih in povezanih delničarjev in zelo nadarjenega in motiviranega menedžmenta.« Govoril je tudi o mednarodnem finančnem scenariju, ki »postavlja izzive, kakršnih nobena generacija ni nikoli poznala,« ki pa se jim ni mogoče izogniti: »Lotiti se jih moramo z

odločnostjo, umirjeno in z realizmom.«

Nemška zavarovalna velikanja Allianz je včeraj objavila sporočilo za javnost, v katerem je zapisano, da bo njen nadzorni svet o Cucchianijevem odstopu razpravljal na prvi decembrski seji. »Enrico Cucchiani je vodjo uprave Michaela Diekmanna obvestil, da namerava sprejeti vodstvo skupine Intesa SanPaolo,« je zapisano v sporočilu. Cucchianijeva pogodba z Allianzom se bo iztekla konec leta, novo funkcijo v Milanu pa bo prevzel 22. decembra.

ENRICO TOMASO CUCCHIANI

ARHIV

INOVATIVNOST - Včeraj v prostorih tržaške univerze

Predstavila so se tri spin-off podjetja tržaške in primorske univerze

Udeleženci včerajšnje predstavitve univerzitetnih spin-off podjetij

KROMA

TRST - Medtem ko se tržaška univerza potrjuje na vrhu italijanskih univerz na področju inovativnosti, gradi tudi mednarodno mrežo odnosov. Včeraj je v svojih prostorih na Trgu Evropa gostila predstavitev inovativnih spin-off podjetij, ki so nastala na tržaški in na primorski univerzi. Po pozdravih predstavnika ILO - Pisarne za transfer tržaške univerze Cristiana Pianija in direktorja Univerzitetnega inkubatorja Primorske Matjaža Primca so se predstavila spin-off podjetja DNA - Analytica in Techside, ki sta nastali na tržaški univerzi, in Evrokron, ki je strat-up podjetje, nastalo v Univerzitetnem inkubatorju Primorske. Predstavili so jih prof. Giorgio Graziosi, prof. Danilo Fum in direktor Evrokrona Mitja Maružin.

Zadnji del srečanja je bil posvečen razpravi o mreženju med univerzitetnimi podjetniškimi inkubatorji in med mladimi podjetji, na koncu pa so si udeleženci izmenjali izkušnje in strokovna mnenja.

V Trstu obvezno zimsko čiščenje pločnikov

TRST - SDGZ obvešča člane, ki delujejo v občini Trst, da tržaški občinski pravilnik za mestno snago predvideva, da morajo lastniki nepremičnin (javne ustanove ali zasebniki) ter trgovci in gostinci v primeru snega in ledu počistiti s kovinsko lopato in soljo pločniki pred svojimi nepremičninami, obrati oz. skladišči do dolžine 1 metra. Odstranjen sneg in led morajo odložiti na rob pločnika ob cestišču, tako da je prehod pešcev in vozil neoviran. Sporočilo Občine Trst je dostopno na spletni strani www.sdgz.it.

Deželni menedžerji bodo zborovali

TRST - Deželna zveza Federmanager je včeraj v Trstu predstavila svoje 13. zborovanje, ki bo pod naslovom »Kupiti s prodajanjem - sanje norca ali resničnost?« 1. decembra v vili Manin v Passarianu. Gost srečanja bo Massimo Trevisan, direktor podjetja VisioTrade, ki je v Italiji uvedlo zamenjavo dobrin s kompenzacijo.

EVRO

1.3229 \$

-1,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 25. novembra 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	25.11.	24.11.
ameriški dolar	1,3229	1,3373	
japonski jen	102,59	103,07	
kitajski juan	8,4307	8,5159	
ruski rubel	41,8960	41,9912	
indijska rupija	69,5860	70,2480	
danska krona	7,4372	7,4370	
britanski funt	0,85585	0,86060	
švedska krona	9,2505	9,2440	
norveška krona	7,8360	7,8310	
češka krona	25,031	25,693	
švicarski frank	1,2253	1,2268	
madžarski forint	309,93	309,60	
poljski zlot	4,5143	4,4905	
kanadski dolar	1,3912	1,3964	
avstralski dolar	1,3664	1,3697	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,3570	4,3548	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6978	0,6987	
braziljski real	2,5127	2,4851	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,4946	2,4911	
hrvaška kuna	7,4924	7,4950	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 25. novembra 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25772	0,50611	0,71889	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03000	0,05000	0,09750	-
EURIBOR (EUR)	1,198	1,471	1,698	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

40.830,50 €

-352,34

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 25. novembra 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	4,74	-5,18
INTEREUROPA	0,73	-
KRIKA	49,55	-0,70
LUKA KOPER	7,90	-0,13
MERCATOR	171,70	+2,51
PETROL	161,00	+0,50
TELEKOM SLOVENIJE	64,00	+3,23
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	15,51	-
AERODROM LJUBLJANA	11,30	+0,71
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	66,01	+1,40
ISKRA AVTOELEKTRIKA	16,00	-
ISTRABENZ	2,10	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	3,526	+6,85
MLINOTEST	3,00	-
KOMPAS MTS	6,00	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	11,15	+2,58
POZAVAROVALNICA SAVA	5,17	-1,52
PROBANKA	10,22	-
SALUS, LJUBLJANA	270,00	+3,85
SAVA	18,00	-0,06
TERME ČATEŽ	179,00	-
ŽITO	95,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	11,00	-

MILANSKI BORZNI TRG 25. novembra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,71	-1,65
ALLIANZ	65,95	+0,38
ATLANTIA	10,1	-0,20
BANCO POPOLARE	0,80	-2,35
BCA MPS	0,23	-1,85
BCA POP MILANO	0,25	-1,18
EDISON	0,8	+0,06
ENEL	2,85	+0,28
ENI	14,55	-1,36
FIAT	3,31	-5,05
FINMECCANICA	3,07	+3,50
GENERALI	11,48	+1,15
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,07	-1,55
LOTTOMATICA	10,44	-3,51
LUXOTTICA	20,09	+0,35
MEDIASET	1,90	+0,96
MEDIOBANCA	4,32	-
PARMALAT	1,44	+1,48
PIRELLI e C	6,32	-0,86
PRYSMIAN	9,25	-4,69
SAIPEM	29,84	+1,63
SNAM RETE GAS	3,19	+0,13
STMICROELECTRONICS	4,35	+2,21
TELECOM ITALIA	0,77	+0,52
TENARIS	12,13	+1,34
TERNA	2,45	+0,74
TISCALI	0,03	-3,23
UBI BANCA	2,67	-2,13
UNICREDIT	0,70	+0,86

SOD NAFTE

(159 litrov)

96,77 \$

0,62

IZBRANI BORZNI INDEKSI 25. novembra 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	611,20	+0,59
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.721,05	-1,65
BIRS	891,50	-
FIRS, Banjaluka	1.882,70	+0,07
Belex 15, Beograd	505,18	-1,22
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	891,50	+0,16
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	1.966,92	-0,90
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.231,94	-0,23
Nasdaq 100	2.150,88	-0,72
S&P 500, New York	1.161,79	-0,21
MSCI World, New York	1.099,84	-2,43
DAX 30, Frankfurt	5.492,87	+1,19
FTSE 100, London	5.127,57	-0,24
CAC 40, Pariz	2.860,67	-0,84
ATX, Dunaj	1.668,	-2,51
PX, Praga	843,0	-1,10
EUROSTOXX 50	2.111,26	+1,01
Nikkei, Tokio	8.160,01	-0,06
STI, Singapur	2.677,15	+0,02
Hang Seng, Hongkong	17.935,10	+0,40
Composite, Šanghaj	2.380,22	-0,72
Sensex, Mubaj	15.695,43	-1,03

VLADNA SEJA - Še nobene novosti glede imenovanj podtajnikov

Vlada še preučuje ukrepe Premoženjski davek ni izključen

Uvedli naj bi ga v omiljeni obliki ob davku ICI in morda povišanju davka IVA

RIM - Italijanska vlada se je včeraj sestala na redni seji, da bi razpravljala o varčevalnih ukrepih in strukturnih reformah. Uradnih vesti o kakih sklepih ni. Vladni tiskovni urad je sporočil le, da nameravajo v najkrajšem času sprejeti prvi sveženj ukrepov. Monti naj bi jih še preučil čez konec tedna. Minister za mednarodno kooperacijo Riccardi je s tem v zvezi povedal, da se ni treba bati velikih žrtev, pričakovati pa je, da bomo vsi poklicani k večjemu čutu za odgovornost.

Po napovedih bi prvi ukrep naznačili v torek in sicer uvedbo neodvisne oblasti za nadzor nad javnimi financami. Italija naj bi se tako prva v Evropi odzvala na priporočilo Evropske komisije za uvedbo takega nadzora. Minister za odnose s parlamentom Giarda ga bo najbrž predstavil v torek, ko bo v poslanski zbornici govor o ustavni spremembi, s katero bi v 81. člen ustave vnesli obvezno ravnotežje v državni bilanci. V primerjavi z besedilom, ki ga je predlagal predhodnik Tremonti, je Giarda naklonjen bolj jedrnatemu besedilu, ki bi bilo hitreje sprejeto, detajle pa bi nato opredelili z izvršnimi ukrepi.

Za stabilizacijo javnih računov in stimulacijo razvoja bo po izračunih vlade takoj potrebnih vsaj 15 dodatnih milijard evrov. Ob ponovni uvedbi davka ICI in povišanju katastrskih rent naj bi vlada bila naklonjena tudi davku na večja premoženja, morda v nekoliko omiljeni obliki, spričo Berlusconijevega nasprotovanja. V igri je tudi možnost dodatnega povečanja davka na dodatno vrednost IVA.

Celovitejši sveženj ukrepov naj bi nato vlada pripravila do 8. decembra, ko bo zasedal Evropski svet. Govori se o zmanjšanju davka Irap, o ukrepih glede pokojnin in trga dela, pa tudi o planu prodaje javnega premoženja in liberalizaciji poklicev in javnih storitev. Minister za okolje Clini opozarja na potrebo po rednem viru financiranja sanacije teritorija, ki je po najnovejših umah neodložljiva, minister Passera pa pripravlja nov energetski načrt, ki bo upošteval dokončno odpoved jedrske energiji.

O vladnih podtajnikih na včerajšnji seji vlade niso govorili, po informaciji, ki so jo uradno sicer vsi zanikali, pa naj bi Monti o tem razpravljaj na zaupnem srečanju z liderji treh političnih blokov Alfanom, Bersanijem in Casinijem. Premier želi največ 30 podtajnikov s tehničnim profilom, dogovarjanje pa je namenjeno iskanju čim širšega soglasja strank, ki podpirajo vlado.

Včeraj se je oglašil tajnik Severne lige Bossi, ki pravi da se mu vlada »gnusi« in da so ministri sami »improvizatorji«. Razložil je tudi, da so Berlusconija prisilili k odstopu z izsiljevanjem, ko so njegova podjetja v enem dnevu izgubila 12% vrednosti na borzi (Berlusconi je to takoj zanikal), nato pa je še zagrozil, da bo ti. padanski parlament, ki bo zasedal 4. decembra, začel iskati »pot v svobodo«.

Premier Mario Monti se je včeraj po vladni seji srečal z evropskim komisarjem za notranje tržišče EU Michelom Barnierom

ANSA

RIM - Evropski komisar Olli Rehn včeraj v parlamentu

Ukrepati na vseh frontah

Rehn in komisar za notranji trg Michel Barnier sta se sestala tudi s premierjem Montijem

RIM - Nemška kanclerka Angela Merkel in francoski predsednik Nicolas Sarkozy sta premierju Mariu Montiju obljubila podporo pri izvajanju nujnih stabilizacijskih ukrepov, saj se zavedata, da bi padec Italije neizogibno pomenil konec evra, je po četrtkovem srečanju voditeljev v Strasbourgu povedal Monti na včerajšnji seji vlade.

Da so oči Evrope uprte v Italijo, pričata obiska dveh evropskih komisarjev včeraj v Rimu. Komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn in komisar za notranji trg Michel Barnier sta se srečala tudi s premierjem Montijem. Barnier je s tem v zvezi pojasnil, da Italija ni pod kakim komiserskim nadzorom in že četrtkovo srečanje Monti-ja z Merklovo in Sarkozyjem dokazuje,

EVROPSKI
KOMISAR OLLI
REHN

ANSA

da so si vodilone države enakovredne.

Olli Rehn je javno nastopil v parlamentu na skupnem zasedanju proračunskih komisij zbornice in senata. Vzdušje je ogrel, ko je spomnil, da je rad bral Guareschija in da bi danes »don Camillo in Peppone oba složno podprla

Montija«. Mimo dovtipov pa je Rehn opozoril, da se dolžniška kriza širi z obrobja v središče območja evra, zato je nujno potrebno brez odlašanja sprejeti ukrepe »na vseh frontah«. Za Italijo to pomeni, da so poleg ukrepov za stabilizacijo javnih financ potrebni tudi ambiciozni ukrepi za zagon gospodarske rasti, pri čemer bi bilo treba poskrbeti tudi za socialno pravičnost. Vseeno pa Rehn meni, da so ti cilji dosegljivi.

Rehn je nekoliko okrcal tudi Nemčijo, ki s svojimi nepopustljivimi stališči narekuje reševanje dolžniških težav evrskega območja in z nasprotovanjem večji vlogi Evropske centralne banke pri reševanju dolžniške krize ter uvedbi skupnih evropskih obveznic vnaša nov nemir na finančne trge.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Süddeutsche Zeitung: Brez pritiskov Evrope za korenite reforme je Italija izgubljena

SERGIJ PREMRU

Poročanje tujih medijev o Italiji je te dni soglasno, celo enolično, saj izraža splošno olajšanje po odstopu Berlusconijeve vlade, ki jo je nadomestila Montijeva. Obenem pa iz vseh dopisov izhaja velika zaskrbljenost za prihodnost Italije, ki se otepa z izredno hudo finančno in gospodarsko krizo.

»Rim je spet pridobil spoštovanje Evropske unije« je naslov, ki ga International Herald Tribune objavlja na prvi strani. »Morda to niso točne besede, s katerimi je predsednik evropske komisije Barroso sprejel novega italijanskega premiera v Bruslju na prvo mednarodno srečanje, vendar je smisel ta: dobrodošel spet k mizi velikih.« Gre za nedvomno priznanje profesorju in senatorju Mariu Montiju, ampak tudi za obsodbo brez priziva prejšnjega premiera, ki ni spadal k »mizi velikih«. Mednarodna izdaja ameriškega New York Timesa ugotavlja, da potem, ko je Barroso dolgo let moral prenašati »živahnega, populističnega in škandalom naklonjenega Berlusconi-ja«, tokrat ni skrival zadovoljstva, ko je sprejel »intelektualca in privrženca evropeizma Monti-ja«. Glede srečanja v Strasbourgu z nemško kanclerko Merklovo in s francoskim predsednikom Sarkozyjem pa Herald Tribune piše, da so evropski li-

derji bili naveličani »Berlusconijevih norčij« in da so zato pričakali Monti-ja »z rdečo preprogo«.

Nizko oceno prejšnji vladni garnituri je prisodil tudi Financial Times. V lestvici finančnih ministrov je Tremontija uvrstil na 18. oz. na predzadnje mesto. Na vrhu je prvi mož švedskih financ Anders Borg, ki bi ga v Italiji imeli za alternativnega šmrkovca, saj je star »samo« 43 let, lase ima spete v rep, njegov življenjski je neobičajen, skorajda oporečniški, vseeno pa vodi učinkovito politiko brzdanja krize. »Naš« Tremonti pa je pri 64 letih pristal na predzadnjo stopničko evropskih finančnih ministrov, za njim se je uvrstil samo finančni minister skoraj bankrotirane Grčije Evangelos Venizelos. Na drugem mestu seznama londonskega finančnega dnevnika je Nemčija, potem Poljska, Belgija, Luksemburg, Slovaška (in ne Slovenija, kot so prevedli nekateri površni italijanski mediji in ki je ni v seznamu 19 najpomembnejših gospodarstev EU), pa še Velika Britanija, Češka, Finska, Irska, Nizozemska, Portugalska, Španija, Avstrija, Francija, Danska, Madžarska in, kot rečeno, na dnu Italija in Grčija.

»Italija se je rešila predsednika vlade, ki je povzročil več škode kot ka-

teri koli njegov predhodnik od leta 1945 dalje. Problem pa ostaja: dejstvo, da je Berlusconi odstopil, še ne pomeni, da bo sedaj šlo na boljše.« Nič kaj optimistični komentar uvaja v zapis dnevnika Süddeutsche Zeitung. Za časa Berlusconijevega »režima« je demokracija v Italiji sicer trpela, ni pa propadla, ugotavlja časopis iz Münchna, in Italija je danes z novo vlado še bolj demokratična kot prej. Vendar gospodarske perspektive niso rožnate, predvsem ker je Italija zamudila tretjo industrijsko revolucijo, njena ekonomija je zastarela in zatohla, ni se odprla svetovnim tržiščem, ne vloga v raziskavo in razvoj. Kriza se je začela že v 80-ih letih prejšnjega stoletja in se je niso učinkovito lotile levosredinske vladne koalicije in niti desnosredinske, ki so se zvrstile v zadnjih desetletjih. Razkorak med severom in jugom je večji kot v drugih državah EU, vodilni razred je star, sindikati se ukvarjajo bolj z upokojenici kot pa z mladimi, ki so v glavnem prekerni. Nemški liberalni dnevnik označuje opozicijo kot »nesposobno«, njeni predlogi so megleni in včasih nerealni, »brez pravega obraza, programa in celo brez prave volje, da bi prevzela oblast.« Brez pritiskov Evrope za korenite reforme je Italija izgubljena, meni bavarski časopis.

Kaj imajo skupnega Mario Draghi, Mario Monti in Lukas Papademos, to se pravi guverner Evropske centralne banke in nova premiera Italije in Grčije? Vprašanje postavlja Le Monde, ki ponuja naslednji odgovor: vsi trije so povezani z ameriško investicijsko banko Goldman Sachs in torej predstavljajo to, kar pariški popoldnevnik imenuje »evropsko vlado Sachs«. Mreža povezav in vplivnih odnosov ameriškega finančnega velikan-ja je razprešana po Evropi, po finančni krizi leta 2008 se je sicer nekoliko zrahljala, tudi ker po Stari celini zahtevajo nekaj več transparentnosti v velikih finančnih poslih. Prav zato njeni ljudje neradi opozarjajo na svojo vlogo, pa čeprav preteklo, v okviru mreže Goldman Sachs. In to se dogaja prav z omenjenimi tremi visoki predstavniki, ugotavlja francoski časopis.

Pa vsaj ena novička o nekdanjem premieru. Toronto Sun piše, da se Berlusconi pripravljaja na glasbeno kariero. Prav te dni je namreč izšel glasbeni CD dvojice Apicella-Berlusconi z naslovom Il vero amore (Prava ljubezen). Gre za četrti album neapeljskega čuvaja nelegálnih parkiranj in 75-letnega milanskega tajkuna. Zgoščenko bi morali objaviti septembra letos, vendar so za deveto odložili, ker se je Berlusconi moral ukvarjati z državno finančno krizo.

Rekordne obrestne mere za italijanske obveznice

MILAN - Italija je včeraj z izdajo šestmesečnih zakladnih menic (BOT) in dvoletnih obveznic (CTZ) na trgu zbrala zastavljenih 10 milijard evrov, a je morala pristati na rekordne obrestne mere. Obresti za 6-mesečne BOT so dosegle 6,504 odstotka (26. oktobra so bile le 3,535%). Obrestna mera za dvoletne obveznice je poskočila s 4,628 na 7,814 odstotka. Medtem ko so takšne obrestne mere po ocenah analitikov dolgoročno nevzdržne, pa je vsaj povpraševanje na trgu s 14,9 milijarde evrov ostalo močno. Donosnost na 10-letne obveznice na sekundarnem trgu je včeraj dosegla 7,3 odstotka (za dvoletne obveznice celo 7,49, kar je največ od uvedbe evra), razlika z nemškimi bundi pa je znašala do 513 točk.

Afera P4: Bisignani obsojen

NEAPELJ - Poslovnež Luigi Bisignani je bil zaradi desetih obtožb v okviru preiskave P4, med katerimi sta bila tudi zduževanje v zločinske namene in poskus korupcije, obsojen na leto in 7 mesecev zapora. Sodnik Maurizio Conte je potrdil kaznen, za katero so se dogovorili Bisignani-jeva branilca Lattanzi in Pirola ter tožilca Woodcock in Curcio. Tožilca sta zadovoljna, ker je bila potrjena utemeljenost izsledkov preiskave, branilca pa upata, da bo Bisignanju priznan hišni pripor in morda dodelitev socialnim službam.

Lavitola se vrača v Italijo

BARI - Četudi je sodišče v Bariju zavrnilo prošnjo branilcev po preklicu zapornega naloga, se bivši urednik dnevnika Avanti Walter Lavitola, ki je na begu v Panami, menda vrača v Italijo. Tako je sinoči napovedal s telefonskim klicem na uredništvo tv dnevnika La7. »Kmalu bom v Italiji, da po jasnim vse,« je dejal.

Rešitev za Termini Imerese?

PALERMO - Minister za gospodarski razvoj sklicuje danes sestanek o reševanju krize Fiatovega obrata v Termini Imerese, ki je od včeraj zaprt. Vodstvo Fiata naj bi bilo pripravljeno financirati spodbude k mobilnosti, ki so potrebne za prehod 1300 zaposlenih v novo podjetje Dr Motor, ki bo prevzel obrat, in še posebno za predčasno upokojitve ostalih več kot 600. Delavci medtem še blokirajo vhod tovarne, da bi preprečili, da iz nje odpeljejo zadnjih 500 avtomobilov lancia Y.

ZAHODNI KRAS - Včeraj odobritev prispevka deželne uprave

Dežela: 150 tisoč evrov za stopnišče za kriški Mul

Cosolinijeva uprava je julija odobrila načrt - Delo bodo opravili v 240 dneh

Deželna uprava je včeraj odobrila prispevek v višini 150 tisoč evrov za obnovo stopnišča, ki z Obalne ceste vodi do kriškega Mula, kot domačini pravijo tamkajšnjemu stopnišču. Tako bo krit strošek posega, za katerega se je letos poleti odločila Cosolinijeva tržaška občinska uprava, potem ko prejšnja, desnosredinska Dipiazzova, ni bila devet let sposobna storiti kaj takega.

Dipiazza je devet let (od leta 2002 do letos) vpisala poseg v svoje triletno načrte javnih del, vsakih pa je delo zdrknilo na poznejši termin. Potem ko se je Cosolini - po zahtevi zahodnokraškega rajonskega sveta - odločil, da delo vendarle izvrši, se je nanj spomnila tudi desnosredinska deželna uprava s prispevkom, ki bo v celoti kril predvideni strošek.

Načrt za obnovo stopnišča sta junija pripravila geometra Filippo Privitera in Alessandro Loy. V premisi sta zapisala, da predstavlja stopnišče edino povezavo s kriškim portičem po kopnem. Poslužujejo se ga v glavnem ribiči, ki imajo v portiču svoje ribiške čolne, pa lastniki bark in čolnov na privezu ter, v poletnih mesecih, kopalci. Območje je flišasto, stopnišče se nahaja v slabem stanju, na kar je več mesecev tudi opozarjal napis, ki ga je dala namestiti občinska uprava.

Stopnice iz laporjevih kamnitih kosov so na več krajih poškodovane, ponekod prebite, druge so izginile. Tudi odseki potke, ki vodi od enih stopnic do drugih, so zaradi številnih lukenj potrebni popravila. Prav tako stranski zidek in ograja, ki je ponekod prebita.

Poseg predvideva utrditev stopnišča z materialom podobnim izvirnim laporjevim kosom. Dotrajane kose sedanjega tlaka bodo odstranili in na njihovem mestu namestili tlakovce, ki se bodo harmonično ujemali s starim stopniščem. Uredili pa bodo tudi zidke ob stopnišču in, kjer je to potrebno, namestili novo železno ograjo, vedno v spoštovanju dosedanje tipologije.

Sredi julija je o izvršnem načrtu razpravljala tržaški občinski odbor in ga tudi odobril. Postopek za začetek del je stekel s polno paro. Sedaj bo treba delo oddati v zakup, potem se bo začelo popravilo stopnišča. Delo bodo opravili v 240 delovnih dneh.

M.K.

Stopnišče, ki vodi z Obalne ceste na kriški Mul, bodo popravili

KROMA

VELIKI TRG - Izjava tržaškega župana Roberta Cosolinija

Drevesce je grdo

Po polemikah na Facebooku naj bi Občina Trst zamenjala jelko in vendar pričarala nekaj božičnega ozračja

Božična jelka, ki sameva na robu Velikega trga, ni zadovoljila Tržčanov. Marsikdo se je v spletni skupnosti Facebook pritožil, da je letošnje predbožično ozračje na osrednjem mestnem trgu žalostno. Varčna tržaška občinska uprava se je letos odločila za omejevanje božičnih in novoletnih stroškov, po mnenju nekaterih pa je pretiravala. Polemiko je razvil donedavni občinski odbornik za gospodarski razvoj Paolo Rovis, ki je na svojem profilu objavil fotografiji Velikega trga z osamljenim drevescem (na sliki levo) in ljubljanskega razkošno okrašenega Pre-

šernovega trga (*desno*). Rovis je letošnji Veliki trg celo primerjal z nekdanjim Vzhodnim Berlinom. Župan Cosolini je na svojem profilu Facebooka priznal, da drevo, ki so ga pripeljali iz Sappade, ni lepo. Napovedal je zamenjavo drevesa in tudi »nova presenečenja na trgu«. »Potem bomo lahko govorili o drugih temah in upam, da božič ni odvisen samo od dreves na Velikem trgu,« je napisal župan. Nekateri so se že zbal, da se bo uresničila ena izmed prerokb, ki so spremljale volilno kampanjo: če bo zmagal Cosolini, bo ukinil božič ... (af)

RAJONSKI SVETI - Tržaški občinski odbor na srečanju z občani Škednja, Čarbole, Sv. Sobote in Sv. Sergija

Škedenjce žulita železarna in uplinjevalnik

Letos več onesnaženja zraka - Protest krajanov - Občina bo javno predstavila prenovljeni načrt o plinskem terminalu družbe Gas natural

Srečanja v šoli Caprin se je udeležilo veliko krajanov

KROMA

Uplinjevalnik in škedenjska železarna sta bila v ospredju srečanja tržaškega občinskega odbora s prebivalci rajona, ki zaobjema Škednje, Čarbolo, Sv. Soboto in Naselje sv. Sergija. »Potujoča« mestna uprava se je najprej sestala z rajonskim svetom, potem še z občani.

Na seji z rajonskim svetom se je občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi lotil uplinjevalnika, ki ga želi družba Gas natural zgraditi na območju pri Žavljah. Deželna vlada je ugodno ocenila prenovljeni načrt in ga poslala v presojo občini. Odbornik je sporočil, da bo uprava poskrbela za javno predstavitev novega načrta, objavila pa ga bo tudi na spletni strani. Tako bo imel vsakdo priložnost, da se z njim seznani in oceni. Odbornik za gospodarski razvoj Fabio Omero je v tej zvezi dodal, da je mestna uprava v smernice novega prostorskega načrta vključila člen (amandma je predstavil svetnik Združene levice Marino Andolina), v katerem je jasno zapisano, da na občinskem ozemlju ne gre graditi novih nevarnih industrijskih obratov. Kar dejansko pomeni, da nasprotuje nevarni industrijski strukturi družbe Gas natural.

Železarna je bila »kamen spotike« na srečanju z občani. Mnogo je bilo med njimi pripadnikov krožka Miani in krajevnih odborov proti ones-

naženju. Ti so razpeli napise o nasprotovanju železarni, mestoma tudi grobo žalili občinske upravitelje (ob upravičeni odsotnosti župana Roberta Cosolinija jih je vodila podžupan Fabiana Martini) in jim tudi »podarili« vrečke s črnim prahom, sajami in drugimi drobci, ki se vsakodnevno sesedajo na njihove hiše, ceste, avtomobile.

Odbornik Laurenzi je sporočil, da so letos - prvič po letu 2008 - že presegli število 35 dni, v katerih je onesnaženje zraka preseglo dovoljeno stopnjo. Norme so bile presežene, zadeva je postala »nezakonita.« To bi moralo, enkrat za vselej, postaviti upravo železarne pred zakonsko odgovornost, je poudaril Laurenzi.

Na srečanju z rajonskimi svetniki so poglobili še vrsto drugih odprtih vprašanj. V Škednju zahtevajo izvajanje prometnega načrta, da bi se končno znebili sedanjega kaosa. Potrebno bo tudi pridobiti nova parkirišča, da bi tako zadali novega kisika tamkajšnjim trgovskim dejavnostim. Nekateri rajonski svetniki so zahtevali ureditev parkirišča na območju Jeričljevega trga in na območju športnega igrišča na Judovcu. Na Rebri pri sv. Ani bi morali razširiti cestišče, urediti pa bi morali nevarno križišče v Ul. Monte Sernio, Campanelle in Brigata Casale.

M.K.

CENTER GOAP - Ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami

Projekt za pomoč storilcem nasilja v družini

Predstavili ga bodo v petek, 2. decembra, v narodnem domu - Pomoč nasilnežem za zaščito žrtev nasilja

Pomoč ženskam, ki so žrtve nasilja, naj se udejanja tudi preko pomoči storilcem nasilja v družini - »nasilnežem«. Nekoliko neobičajna, vendar nadvse koristna ideja, pravzaprav projekt *Spodbudimo spremembo* je nastal po zamisli centra proti nasilju nad ženskami Goap oz. skupine njegovih operaterk in pa Pokrajine Trst.

Gre za dvoletni projekt, ki je sedva namenjen prvotno zaščiti in izboljšanju stopnje varnosti žensk. Izobraževana srečanja so v glavnem osvetlila dve kočljivi problematiki, in sicer v prvi vrsti pomanjkanje struktur za sprejemanje žensk žrtev nasilja v nočnih urah. Predsednica centra Goap Tatjana Tomičić je na včerajšnjem srečanju z novinarji poudarila, da so to težavo delno odpravili s podpisom konvencije z nekim hotelom, ki kot zavetišče sprejema ženske in njihove otroke tudi sredi noči. »Od lanskega maja do danes so v hotelu sprejeli 61 žensk s svojimi otroki.«

Drugo vprašanje pa so storilci nasilja v družini: ob tem, da jih ženske lahko prijavijo silam javnega reda, se je želel projekt dotakniti njih samih oz. usposobiti skupino operaterjev - strokovnjakov (psihologov, psihoterapevtov in psihiatrov) za delo s t.i. »nasilneži«. Po eni strani bi poseg psihoterapevtov morda omogočil, da prevzamejo ti moški bolj odgovoren odnos do lastnega obnašanja, da ga raziskujejo in nato spreminjajo ter

Z leve
Roberta Tarlao,
Federica Seganti,
Tatjana Tomićić
in Giandomenico
Bagatin
na sedežu
centra Goap

KROMA

se naučijo spoznavati in sprejemati posledice tega nasilnega vedenja, je pojasnil psihoterapevt Giandomenico Bagain. »Po drugi strani pa nam bi nadzor nad obnašanjem "nasilnežev" morda razodel morebitne nevarnosti za ženske.«

Projekt *Spodbudimo spremembo* bodo javnosti predstavili v **petek, 2. de-**

cembra, na posvetu v veliki dvorani Narodnega doma, od 9. do 13. ure. Posegla bosta tudi svetovno znana strokovnjaka na področju pomoči »nasilnežem« Neil Blacklock in Heinrich Geldschlager.

Srečanja sta se udeležili tudi deželna odbornica Federica Seganti in njena pokrajinska kolegica Roberta Tarlao. Prva je opozorila, da prevečkrat govorimo o preventivi, ko je do nasilnega dejanja žal že prišlo, in dodala, da si Dežela FJK prizadeva za urbano in teritorialno varnost, kar pa se dogaja za domačimi zidovi je še ved-

no precej prikrito. S Tarlaovo sta si bili edini, da je potrebno okrepiti že obstoječe povezave med centri proti nasilju, bolnišnicami, krajevnimi institucijami, sodiščem in silami javnega reda za podporo ženskam žrtvam nasilja. »Za tako kulturo, ki bi ženske spoštovala, jim zagotavljala dostojanstvo in vlivala nekaj več samozavesti«, je dejala Tarlaova, Segantijeva pa se je še zaustavila pri prisotnosti tujcev v naši družbi, kar predpostavlja sobivanje različnih kultur in vrednot ter različnih pogledov na žensko. (sas)

BURLO GAROFOLO - Daruj za žensko

Pomoč ženskam v težkih življenjskih preizkušnjah

Rizične nosečnosti, neplodnost in nasilje nad ženskami so resne težave modernih družb. Prav zato bo v novembru in decembru potekala akcija *Dona per la donna*, ki jo organizira inštitut Burlo Garofolo v sodelovanju z neprofitnimi organizacijami. Z njo želijo ozaveštevati širšo javnost o perečih ter za posameznika in par težkih življenjskih preizkušnjah.

Več o kampanji, ki jo bo izvajalo trgovsko podjetje Despar Nord Est, so njeni organizatorji in glavni akterji povedali na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri je uvodoma spregovoril generalni direktor inštituta Burlo Garofolo prof. Mauro Melato. Ta je pohvalil dejavnost njihove ustanove, ki je po svoji učinkovitosti znana širom po Italiji, ob tem pa je tudi dodal, da želijo čim več svojih dejavnosti predstaviti širši javnosti. V sklop teh prizadevanj sodi tudi dotična kampanja, s katero želimo ozaveštevati ženske, da se ob kakršnem koli problemu, ki se tiče rizične nosečnosti, neplodnosti, nasilja nad ženskami ali nebolečega poroda, lahko obrnejo na nas. Govornik je zadovoljen dejal, da njihova bolnišnica uspešno obravnava rizične nosečnosti in rešuje težave neplodnosti, zanimiv pa je tudi podatek, da se vedno več parov odloča za porod v Burlu. Letos bomo zabeležili okrog 2000 rojstev, kar je vsekakor spodbuden podatek, je dejal prof. Melato in dodal, da posebno pozornost namenjajo tudi boju proti nasilju nad ženskami. Več o tej temi je povedala dr. Eva Grimaldi, ki je dejala, da so v obdobju med letoma 2005 in 2009 obravnavali 58 primerov nasilja nad ženskami, žalostno v tej zgodbi pa je, da je po njihovih podatkih le 7 odstotkov žrtev odšlo na policijo, od teh 7 odstotkov pa je prijavo vložilo le 4 odstotke žensk. Po mnenju govornice se o tej temi govori premalo, ženske se sramujejo, še več, v večini primerov celo iščejo izgovore in krivdo prevze-

majo nase, je trenutno situacijo pokritizirala Grimaldijeva.

V nadaljevanju sta svoji dejavnosti predstavila tudi dr. Maso, ki obravnava ženske z rizično nosečnostjo, in dr. Ricci, ki se ukvarja z umetno oploditvijo. Ta nam je zaupal, da njegov oddelek obravnava 1500 parov na leto, letno pa izvedejo 1000 postopkov umetne oploditve. Govornik je ocenil, da je iz leta v leto več parov, ki ne morejo imeti otrok po naravni poti, ob tem pa je še dodal, da se ženske vse pogosteje odločajo za pozno materinstvo, pri tem pa se ne zavedajo dejstva, da začne plodnost pri ženskah upadati po 35. letu starosti.

Govorniki so včeraj zelo nazorno predstavili teme, ki so aktualne in ki se tičejo vseh nas. Z novo kampanjo želijo sporočiti ženskam, da se veliko težav danes da rešiti in naj se po pomoč obrnejo na njihov inštitut, ki pa za brezhibno delovanje potrebuje veliko finančnih sredstev. Del denarja lahko ustanova dobi tudi s tovrstnimi kampanjami, ki občanom omogočajo altruistična dejanja. Pri dotični kampanji bodo sodelovali supermarketi po vsej naši regiji, ki imajo oznako Despar, Eurospar in Interspar. Marketinški direktor podjetja Despar nord Est Francesco Montalvo je včeraj povedal, da so z velikim veseljem pristopili k akciji in obenem razložil, kako bo kampanja potekala. Ozaveščevalni projekt bo trajal **med 28. novembrom in 7. januarjem**, ko bodo kupci na blagajnah lahko donirali določeno vsoto, ki bo nato izpisana na računu. Informativno gradivo bodo strankam delili predstavniki različnih združenj. Poleg ekonomskega vidika je pomemben segment kampanje tudi dejstvo, da bodo potencialne uporabnice naše strukture na ta način lahko približe spoznale dejavnost Burla Garofola, je ob koncu pojasnil direktor Burla prof. Melato, ki je še napovedal, da nameravajo z neprofitnimi združenji organizirati še druge kampanje. (sč)

S kombijem za spodbujanje ženskih pravic

Članice pokrajinske komisije za enake možnosti bodo **danes** s kombijem odpeljale mimo vseh šestih občin tržaške pokrajine, kjer se bodo srečale z upravitelji in domačini. Cilj pobude je nuditi koristne informacije o enakih možnostih med moškimi in ženskami ter o nasilju. Kombi bo krenil ob 9. uri s Trga Vittorio Veneto proti Velikemu trgu, ob 9.15 bo na Trgu Granatieri sestanek s tržaškim županom. Med 10.15 in 10.45 bo komisija pred supermarketom Conad v Sesljanu, od 11. ure do 11.30 bo kombi ustavljen pri centru Lanza (Občina Zgonik). Med 11.45 in 12.15 bo srečanje na glavnem trgu v Repnu, sledili bodo še postanki na Opčinah (od 12.30 do 13. ure na Škavenci), v dolinski občini (ob 13.30 pred otroškim vrtcem in supermarketom pri Domju) in ob 15. uri na miljskem Trgu Marconi.

Jutri bo živo v dvorani Bartoli gledališča Rossetti, kjer bo ob 17. uri konferenca-recital Paroledidonne, ob 18. uri pa srečanje z afriško pisateljico Aisato Mah Fofano, ob 18.15 pa predstava Alice si meraviglia. Na miljskem Trgu Marconi je v teh dneh na ogled razstava Voci nel silenzio (Glasovi sredi tišine).

UMETNOST - Nekatera dela bodo jutri ob 16. uri prodali na dražbi

Jutri še zadnja priložnost za ogled Razpršenega bienala v starem pristanišču

Samo še danes in jutri je čas za ogled Razpršenega bienala, ki je vse od 3. julija na ogled v čudovitih prenovljenih prostorih skladišča 26 v starem pristanišču. Razstavo si je doslej ogledalo nad 40 tisoč radovednežev in ljubiteljev umetnosti.

Razpršeni bienale bo danes odprt z običajnim urnikom, od 10. do 20. ure, nedelja pa bo po napovedih organizatorjev posebno praznična. Vstop bo prost, ob 12. uri bodo na dvorišče slovesno prenesli umetnino Patatraca Giordana Floreanciga, ob 13. uri pa je predviden tržaški »rebe-kin« oziroma zakuska za vse prisotne. Ob 14. uri bo poskrbljeno za vodeni, glasbeni sprehod (ob flauti Stefana Casaccie, klavičembalu Manuela Tomadina in sopranistke Marianne Prizzon), ob 16. uri pa bo na sporedu dražba nekaterih razstavljenih del, ki jo prireja Corsia Stadijon; izključne cene gredo od 300 do 30.000 evrov.

Sledil bo nastop godbe Berimbao, ki bo spremljala tudi umetnostnega kritika Vittoria Sgarbija med sežigom umetnine Patatraca. In nad bienale bo dokončno padel zastor.

Pogled na razstavljenega dela v skladišču 26

KROMA

Ropar in pretepač

Policisti mobilnega oddelka so aretirali tridesetletnega italijanskega državljanca iz Trsta, ki ima na vesti več ropov in nasilnih dejanj, v sodelovanju z različnimi pajdaši je bil dejaven na mestnih ulicah in trgih. R. P. si je med letoma 2006 in 2011 prislužil več sodnih prijav, nekajkrat so ga tudi priprli. Napadal je mlade ter kradel mobilne telefone, ure in druge predmete. Letos je bil vpleten v nekatere pretepe v središču mesta, oktobra ga je policija prijavila zaradi posedovanja noža. Leta 2007 je bil R. P. obsojen na tri leta in štiri mesece zapora zaradi ropov, ki ga je izvedel marca 2006, ko je s tremi prijatelji pretepel moškega ter mu ukradel uro in telefon. Maja letos ga je doletel še kvestorjev ustni opomin, tokrat pa so ga odvedli v zapor, kjer mora prestat še sedem mesecev kazni.

Zapora v Ul. S. Michele

Podjetje AcegasAps sporoča, da bo Ulica San Michele od ponedeljka dalje za približno dva tedna delno zaprta za promet, ker morajo delavci povezati stanovanjsko poslopje pri št. 26 z električnim, plinskim in vodovodnim omrežjem. Ulica bo navzdol zaprta za promet od 9. do 17. ure, navzgor pa vseh 24 ur. Omejitve za avtobuse in taksije ne veljajo.

Burja: deželni prispevek za popravila

Trinajst tržaških podjetij bo od Dežele Furlanije Julijske krajine prejelo prispevke v skupni vrednosti 193 tisoč evrov za popravilo škode, ki jo je povzročila močna burja, ki je med 28. februarjem in 4. marcem letos pihala s hitrostjo do 180 kilometrov na uro. Tako je na včerajšnji seji sklenil deželni odbor na predlog odbornice za proizvodne dejavnosti Federice Seganti, ki je poudarila, da bo omenjena vsota 193 tisoč evrov služila kritju 65 odstotkov vsote, ki so jo podjetja zahtevala za popravilo. Na tak način bodo ugodili večjemu številu zahtev, v kolikor to dopuščajo razpoložljiva sredstva, je dejala odbornica. Prispevki podjetjem gredo od vsote štiri tisoč evrov, ki jo bo koristilo podjetje Digital Impianti, do 40 tisoč evrov, namenjenih podjetju Promoenergia.

prej do novice

www.primorski.eu

SLOVENSKA PROSVETA - Na četrtkovi seji odbora

Čestitali Mariju Maverju

Prejemnika Schwentnerjeve nagrade presenetili z umetniško izdelano steklenico in aplavzom

Marij Maver, letošnji prejemnik najprestižnejše slovenske nagrade za založništvo, ki jo ob slovesnem odprtju knjižnega sejma podeljujejo v Ljubljani, to je Schwentnerjeve nagrade, ni samo urednik, pač pa tudi prosvetni delavec. Ves svoj prosti čas, še posebej po upokojitvi (bil je zaposlen kot programist na tržaški radijski postaji), je posvetil Slovenski prosveti, katere predsednik je že dolga leta. Člani in odborniki Slovenske prosvete so seveda z velikim veseljem, ponosom in zadoščenjem sprejeli novico o prestižni nagradi. Ker so se v četrtek zbrali na redni mesečni seji odbora, so sklenili, da sejo izkoristijo tudi za to, da vsaj s skromnim priznanjem počastijo svojega predsednika.

Izrazili so zadovoljstvo, da je šla letošnja prestižna nagrada v zamejstvo, in sicer uredniku Mladike Mariju Maverju. Ta je po smrti Jožeta Peterlina leta 1976 prevzel to odgovorno vlogo in je v 35 letih vztrajnega dela razširil in obogatil ponudbo založbe, jo utrdil v zamejskem prostoru in jo z vztrajnim de-

Člani odbora SP so Maverju zaželeli še dolgo požrtvovalno delovanje

KROMA

lom pripeljal do zavidljive obletnice - 50-letnice delovanja.

Člani odbora Slovenske prosvete so torej svojega predsednika presenetili z majhnim darilom (umetniško

izdelano steklenico), aplavzom in čestitkami ter z voščilom, da bi še dolgo tako požrtvovalno deloval za ohranjanje in bogatenje slovenske kulture v našem prostoru.

OPČINE - Dodatno strokovno izobraževanje ZRSS

Rdeča nit - disleksija

Tri predavanja za šolnike - Prihodnjo sredo na šoli Bevk ob 17. uri predavanje za starše - Dodatno izobraževanje tudi v Dolini

Predavanja za vzgojitelje in učitelje openskega ravnateljstva so potekala v osnovni šoli Bevk na Opčinah, kjer bo prihodnjo sredo tudi predavanje za starše

KROMA

Disleksija je rdeča nit niza predavanj za vzgojitelje in učitelje ter starše otrok, ki obiskujejo otroške vrte in osnovne šole Didaktičnega ravnateljstva Opčine, v okviru dodatnega strokovnega izobraževanja oz. nadgradnje jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji, ki jo ponuja Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Pri disleksiji gre za specifično učno težavo oz. motnjo, ki je delno nevrološkega izvora: kaže se tako, da otrok zamenjuje črke, jih napačno izgovarja, ima težave z branjem in pisanjem, vse to pa večkrat zakriva njihovo resnično znanje in razumevanje snovi. O tem je v prejšnjih dneh in tednih vzgojiteljem in učiteljem že trikrat

predavala višja svetovalka Zavoda Republike Slovenije za šolstvo mag. Jana Kruh Ipavec, ki se je vprašanju disleksije posvetila pri svojem podiplomskem študiju, slovenskim šolnikom v Italiji pa je o tem vprašanju že enkrat predavala v letošnjem septembru na omenjenem jesenskem seminarju. Predavanja, ki so potekala v prejšnjih dneh na Osnovni šoli Franceta Bevka na Opčinah, so 7. in 21. novembra bila namenjena učiteljem (temi predavanj sta se glasili Kako motivirati otroka z disleksijo za branje ter Disleksija in branje z razumevanjem), preteklo sredo, 23. novembra, pa vzgojiteljem na temo Razvijanje predpisemenjevalnih zmožnosti.

Prihodnjo sredo, 30. novembra, pa bo predavateljica imela srečanje tudi za starše: v prostorih šole Bevk bo namreč z začetkom ob 17. uri predavala na temo Otroci z disleksijo - ovira ali priložnost. Ob tej priložnosti bo spregovorila o znakih disleksije in njeni prognozi, kako jo prepoznavamo in kako lahko pomagamo otroku. Ponudila bo nasvete za branje, začetno opismenjevanje in zavedanje glasov, za motiviranje, pridobivanje učnih strategij pri učenju in usvajanju znanja.

Opensko pa ni edino ravnateljstvo, ki je deležno dodatnega strokovnega izobraževanja, ki ga ponuja ZRSS, saj so se zanj odločili tudi na Didaktičnem ravnateljstvu Dolina, kamor prihaja profesorica pedagogike in sociologije Neva Strel Pletikos: v okviru sporeda so bila napovedana tri predavanja za vzgojitelje oz. učitelje in eno predavanje za starše: preteklo sredo, 23. novembra, za učitelje na temo Uvajanje koncepta za delo z nadarjenimi učenci v šoli, medtem ko bodo naslednja predavanja, posvečena komunikaciji s starši in postavljanju meja otroku, potekala v prihodnjem letu: 15. februarja in 7. marca 2012 za vzgojitelje oz. učitelje, 21. marca pa za starše.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 26. novembra 2011

KONRAD

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.25
- Dolžina dneva 9.07 - Luna vzide ob 8.36 in zatone ob 17.36

Jutri, NEDELJA, 27. novembra 2011

VIRGIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,5 stopinj C, zračni tlak 1029 mb raste, vlaga 52-odstotna, veter 25 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,7 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 26. novembra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (040 625264), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 33 (040 638854).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Miracolo a Le Havre«.

CINECITY - 15.20, 17.30 »Disney's - Il Re Leone«; 19.50, 22.10 »Immortals 3D«; 14.30, 16.00, 17.00, 18.30, 19.30, 20.15, 21.00, 22.00, 22.40 »The Twilight saga - Breaking Dawn«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Anche se è amore non si vede«; 14.30, 17.05, 19.40, 22.15 »Real steel«; 15.05, 17.25, 19.45, 22.00 »Happy feet 2 - 3D«; 15.30, 17.45 »Happy feet 2 - 3D«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »One day«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 17.30, 20.45 »Il cuore grande delle ragazze«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 19.00, 22.15 »La kryptonite nella borsa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Anonymous«; 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Scialla!«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.10, 20.00 »Le kako ji to uspe?«; 16.10 »Oropaj bogataša«; 21.20, 23.10 »Paranormalno 3«; 21.50, 23.40 »Sanjska hiša«; 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Somrak saga - Jutranja zarja 1. del«; 17.00, 19.10 »Vesele nogice 2 - 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.05, 17.05 »Winx club 3D (sinhro.)«; 18.35, 20.55, 23.15 »Oropaj bogataša«; 18.20 »Tin Tin 3D«; 19.20, 21.05, 21.40, 23.25, 23.59 »Nesmrti 3D«; 13.00, 15.30, 18.00, 20.30, 23.00 »Jutranja zarja - 1. del«; 19.05, 21.15, 23.25 »Stanje šoka«; 12.10, 16.50, 18.50, 20.50, 22.50 »Le kako ji to uspe?«; 10.40, 11.50, 12.50, 14.00,

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Miro Gavran

ŠOFERJI ZA VSE ČASE

režija:

Boris Kobal

DANES, sobota, 26. novembra ob 20.30 (red T)

Za današnjo predstavo avtobusni prevoz v gledališče iz garaže ParkSi na ulici Pietà 7 (ob 19.50 in 20.10).

Parkirni kuponi po izjemni ceni 1,50 € so na voljo pri gledališki blagajni.

Blagajna SSG je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in od 17. do začetka večernih predstav.
Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542.
www.teaterssg.com

15.00, 16.10, 17.10 »Vesele nogice 2 - 3D«; 11.40, 13.50, 16.00 »Vesele nogice 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30 »Le avventure di Tintin«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Anche se è amore non si vede«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tower Heist colpo ad alto livello«; Dvorana 3: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30 »Happy feat 2«; Dvorana 4: 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Real Steel«.

SUPER - 16.00 »I soliti idioti«; 17.30, 21.30 »The Twilight saga: Breaking Dawn«; 19.20 »This must be the place«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.15, 22.10 »Anche se è amore non si vede«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »Real Steel«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.15 »Tower Heist - Colpo ad alto livello«; Dvorana 5: 16.45, 18.30 »Happy Feet 2«; 20.15, 22.00 »Scialla!«.

Šolske vesti

DIZ J. STEFAN sporoča, da bo v ponedeljek, 28. novembra, roditeljski sestanek. Od 17.00 do 18.30 bodo starešem predavali predstavniki poštne policije o nevarnostih uporabe interneta, nato bodo individualne govorilne ure.

NA DTZ ZIGE ZOISA, Ul. Weiss 15, bo roditeljski sestanek v petek, 2. decembra, ob 17.30 za bienij in ob 18.30 za trienij obeh smeri.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavljje (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945, a

Q8: Nabrežina 129

FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

SOCIALA - Občinski odborniki proti Deželi

Novi zakon o socialitvega sodno zavrnitev

Novi deželni zakon o socialnih storitvah, ki ga je deželni svet Furlanije Julijske krajine izglasoval v sredo, močno tvega, da bo zavrtnjen, tako kot se je zgodilo z nekaterimi prejšnjimi sorodnimi zakoni, ki jih je sprejela desnosredinska večina in so doživeli sodno zavrnitev, saj so bili diskriminacijski ter posledično v nasprotju z italijansko ustavo in evropsko zakonodajo. Tako v sporočilu za javnost meni tržaška občinska odbornica za socialo Laura Famulari, s katero soglašajo kolegi iz nekaterih drugih občin tržaške pokrajine: Giorgio Kosic (Milje), Nadia Debenjak (Zgonik), Roberta Škabar (Repentabor) in Tatiana Turco (Dolina), da je deželni svet izglasoval še en zakon, ki diskriminira priseljence na podlagi števila let stalnega bivanja in jim brani dostop do socialnih storitev. Famularijeva in kolegi opozarjajo pri tem predvsem na določilo, po katerem morajo priseljenci, da koristijo socialne storitve, imeti vsaj dve leti stalno bivališče v FJK: ustavno sodišče je razveljavilo že omejitve v prejšnjih tovrstnih zakonih in se ne razume, kako bi tokrat ne bilo drugače.

Odborniki opozarjajo, da bo to prizadelo predvsem občine, ki morajo nuditi socialne storitve, zato bodo ljudje vložili tožbe proti občinskim upravam, ki bodo morale potem plačevati stroške. Taki ukrepi že nekaj mesecev povzročajo zmedo predvsem v malih občinah, a tudi v Občini Trst, kjer na tisoče ljudi prihaja k oken-cem, so v sporočilu zapisali odborniki, za katere tudi ta zakon, kot že nekateri drugi z ligaškim predznakom (npr. tisti o izvidnicah, postavljanju videokamer, uvedbi kaznivnega dejanja nezakonitega priseljevanja, borbi proti ambulantam za tujce), ne služi ničemur razen temu, da ustvarja dodatno zmedo na že itak zapletenem področju. Podeljevanje prispevkov občanom in družinam bi lahko potekalo veliko bolj tekoče in hitro brez vseh teh omejitev, ki samo ustvarjajo dodatno birokracijo in na koncu škodijo tako Italijanom kot tujcem, tako Tržčanom kot Furlanom, katerim se da verjeti, da se zasleduje njihova zaščita, medtem ko se edinole nekoliko poveča vidljivost akterjev v škodo skupnemu dobremu, menijo odborniki.

GOSPODARSKA KRIZA - Splošen pregled stanja tržaških podjetij s pomočjo SDGZ in Servisa

Slovenski podjetniki v povprečju nekoliko lažje do bančnih posojil

V Trstu počasnejši padec, več sektorjev pa je v hudi stiski - Kriza povzroča spore med delodajalci in uslužbenci

Gospodarska kriza še naprej greni življenje tržaškim podjetjem, ki se soočajo s težavami, značilnimi za celo Italijo in dober del Evrope. Likvidnosti ni od nikoder, banke stiskajo kreditni pas, na posled pa nihče nikogar ne plačuje, ali pa poravnajo račune z veliko zamudo. Proizvajalci, dobavitelji, izvajalci, tehniki in drugi se tako znajdejo z nezavarovanim hrtbom. Po podatkih Dežele FJK se je število ur dopolnilne blagajne v septembru na deželni ravni zmanjšalo v primerjavi s avgustom, najslabša slika pa je v industrijskem sektorju. Trg dela je zelo nestabilen, zaznamuje ga stalno gibanje delovne sile: junija letos je bilo za 5,7 odstotka več novih zaposlitev, a tudi za 6,2 odstotka več prekinitev pogodb v primerjavi s junijem 2010. Deželni BDP naj bi se letos povečal za 1,3 odstotka (državni BDP naj bi znašal 0,9 odstotka), medtem ko je bila lanska rast 2,2-odstotna.

Pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju (SDGZ) in podjetju Servis, ki imata pregled nad dejavnostmi in težavami včlanjenih podjetij, ocenjujejo, da se gospodarski položaj v Trstu rahlo razlikuje od ostalih mest. »Tu živi ogromno upokoencev in javnih uslužbencev, ki imajo bolj ali manj zanesljive dohodka, to pa zagotavlja na tem področju tudi dostojno raven potrošnje,« pravi direktor SDGZ Andrej Šik. To sploh ne pomeni, da težav ni: »Trst ni bil nikoli v poletu, zdaj pa počasneje pada.«

Gradbišče v Škedenju; gradbeni sektor je pod udarom

KROMA

Od sektorja do sektorja so razlike velike. V zadnjem obdobju je bilo izbranih veliko gradbenih podjetij, storitve pa so v primerjavi z ostalimi sektorji na boljšem. Tržaške trgovine so zgodba zase, saj so v zatonu že najmanj dvajset let. »Tržaški sistem trgovin je bil primeren za polmilijonsko mesto in v funkciji jugoslovanskih kupcev, ta dimenzija pa že dolgo ni več realna,« meni direktor SDGZ. Gostinstvo je prav tako v krizi, pa čeprav je donedavni italijanski premier Silvio Berlusconi trdil, da so restavracije polne. Trenutno to preprosto ni res in kriza se še kako pozna. V Trstu smo pričali tudi rednemu odpiranju in zapiranju barov. Nekateri novi lokali zdrži-

jo samo nekaj mesecev, ko se pač izkaže, da dejavnost ni donosna.

Delež industrije, ki je zelo izpostavljena svetovnim kriznim vetrovom, je v Trstu manjši kot drugod, vseeno pa mnogo podjetij - tudi slovenskih - živi od industrijskih dejavnosti. Več tovrstnih podjetij je v hudi težavi, nekaterih ni več. Med odmevnejše primere sodi koncern Wartsilä, ki je lani v Trstu odpovedal sodelovanje z več kot sto kooperanti.

Direktor Servisa Ivan Perčič pravi, da je položaj zelo zapleten, saj se je zaradi pomanjkanja likvidnosti ustvaril začaran krog, iz katerega je težko najti izhod. »Vse se zelo hitro spreminja, tako na

trgu dela kot z zapiranjem in ustanavljanjem podjetij. Vpisom in izbrisom podjetij statistike ne morejo učinkovito slediti. Ljudje vseh starosti se po izgubi službe preizkusijo z odpiranjem novih podjetij. Cela podjetja se preoblikujejo. Nekaterim gre slabo, drugim bolje.« Perčič obenem opozarja, da zaradi slabega položaja nastajajo spori med delodajalci in uslužbenci. Trenutno so ta trenja zelo razširjena.

V zvezi s problemom skopih bančnih posojil pa so slovenski podjetniki na Tržaškem po Šikovi oceni za odtenek na boljšem kot ostali someščani: »Kot prvo, naše banke predstavljajo izjemo, ker so se vselej ukvarjale z realnim poslovanjem na krajevni ravni in niso imele opravka z zloglasnimi finančnimi derivati.« Poleg tega pa ima povprečni slovenski podjetnik neko premoženje, recimo hišo na Krasu, ki predstavlja realno garancijo za bančno posojilo. Tipični tržaški podjetnik pa živi in dela v manjšem stanovanju, pogosto v najemu. »Kreditni krč je tako med Slovenci povprečno nekoliko manj občuten. V odnosih s krajevnimi bankami pa je tudi značilno vzajemno zaupanje, kar veliko pomeni,« pravi Šik. Problemi nastanejo, ko podjetje zraste in za svoje investicije potrebuje višje kredite. Takrat ima podjetnik opravka z večjimi bankami, ki pa imajo tudi večje težave.

Aljoša Fonda

TV Kocka: mladi zasedli tržaški občinski svet

Ljudski rek pravi, da »Na mladih svet stoji!«. Ljudska modrost še kako velja, včasih pa se zgodi, da na mladih stoji tudi občinski svet. Ob Mednarodnem dnevu otrokovih pravic so predstavniki malčkov iz otroških vrtcev, osnovnih in srednjih šol tržaške pokrajine obiskali občinski svet, kjer so predstavili svoja pričakovanja za učinkovit razvoj mesta v zalivu, ki bi zadostil željam in potrebam otrok. Iz njihovih prošenj je izšlo, da bi otroci radi več kolesarskih poti, veliko igral in urejena šolska dvorišča, na katerih bi se mirno sprehajale muce, psi, a tudi netopirji in orli. Če bi radi spoznali podrobnosti prošenj malih občinskih svetnikov, ste vabljeni k ogledu prispevka, ki bo nocoj ob 20.25 na sporedu na Slovenski televiziji RAI v sklopu TV Kocke. Avtorica prispevka je Mairim Cheber.

»Moje življenje« Juliusa Kugyja

V knjigarni Minerva bodo danes ob 18. uri predstavili drugo izdajo knjige »Lamia vita« Juliusa Kugyja, ki je izšla pri založbi Eurograf. Gre za ponatis zelo znane knjige, ki je pred 40-imi leti izšla pri založbi Tamari v Bologni. Knjigo bo predstavil Luciano Santin.

KULTURNI DOM - SSG v sodelovanju z GM

Filmska avtorska glasba s simfoniki RTV Slovenije

Simfonični orkester RTV Slovenije je tržaškim obiskovalcem ponudbe SSG in GM pripravil prijeten večer

KROMA

Večer s simfoničnim orkestrom RTV Slovenije je postal prijeten običaj za obiskovalce Slovenskega stalnega gledališča, katerim so tokrat orkestraši postregli z vtisi, ki so presegli glasbeno razsežnost. Snov koncertnega programa četrkovega, enkratnega koncerta, ki je nastal v sodelovanju z Glasbeno matico, je bila namreč filmska glasba. Tovrstni repertoar na meji crossover področja ni nekaj neobičajnega za orkester slovenske radiotelevizije, temveč čisto naravni, koncertni razvoj redne dejavnosti, v katero spadajo tudi snemanja glasbenih kulis za televizijo in film. Zato si orkester privoščiti tudi nekaj več kreativnosti pri sestavljanju skoraj vsakoletnih sporedov filmske glasbe. Prijetna posebnost letošnjega koncerta, ki ga je orkester prvič izvedel pred kratkim v Cankarjevem domu v Ljubljani, je bila združitev skladb, ki so izvorno nastale za filme in že obstoječih skladb koncertne in operne literature, ki so jih uporabili v znanih filmih. Izbor je bil zelo raznolik in je upošteval pretežno novejšo filmito, ki so nastali v zadnjem desetletju.

Dopadljiva revija uspešnic za širšo publiko se je začela z lirčno pripovedjo iz Hačaturjanovega baleta Spartak oz. iz fil-

ma Ledena doba 3, pri kateri se orkester ni izrazil kot bi lahko pričakovali; nekoliko utrujeno, brez večjega zagona in leska je zazvenela tudi legendarna Wagnerjeva Ježa valkir, ki jo je Francis Ford Coppola uporabil v filmu Apokalipsa Zdaj. Gluha dvorana in odprt odskali prostora, ki je sprejel velik orkester, nista zagotovo pripomogla k splošnemu zvočnemu vtisu, zato je orkester potreboval nekaj »ogrevalnih« skladb, nakar je prepričljivost izvedbe doživela crescendo. Po sanjavi Luninem svitu Debussyjeve Suite bergamasque iz Oceanovih 11, se je atmosfera, končno ogrela s čustveno sprevnostjo simfoničnega intermezza iz opere Cavalleria rusticana, katere zbrana izvedba je obarvala sicerško okolje tako izvirne glasbe kot filma Boter št.3. Z zamešnim zvokom je koncertna mojstrica Nadja Tokareva sledila na krilih harfe sentimentalne lete meditacije iz opere Thais, ki je zaznamovala tudi glasbeno kuliso z mnogimi oskarji nagrajenega filma Titanik. Vrhunec romantičnega čutenja je zaključil serijo neizvirnih filmskih skladb z zadnjim delom baleta Labodje jezero, ki je po naravni afiniteti spadal tudi v glasbeno kuliso filma Črni labod.

Znameniti avtorji filmske glasbe, kot so John Williams, Hans Zimmer in Klaus Badelt so v prirejenih suitah drugega dela programa zastopali specifično umetnost neposrednih emocij, ki morajo v hipu, efektno zaznamovati, ovrednotiti in komentirati prizor. Dirigent David de Villiers je s svojim umirjenim, klasičnim prijemom potrdil koncertno dostojanstvo literature odličnih avtorjev, zaslužnih dobitnikov številnih visokih priznanj za umetniške dosežke. Navdahnjene, veličastne zvočne pokrajine Jurskega parka so uvedle v četverico suit, ki se je nadaljevala z orientalskimi prizvoki epskega Gladiatorja, različnimi barvami čarobnega Harryja Potterja, do prikupnih gusarskih koračnic Piratov s Karibov. Za dodatek je orkester popeljal publiko v vesolje z glasbo iz filma Star Wars.

Ne-glasbeni adut večera je bila prepoznavnost motivov, ki jih je publika zlahka povezala s podobami in emocijami iz filmskih uspešnic. V splošnem vtisu je bila izvedba neločljiva od evokativnega spomina na sugestivne prizore, kar je nekoliko premaknilo pozornost od zgolj koncertnega doživljanja, a je hkrati ponudilo nekoliko drugačno doživetje, ki je navdušilo gledalce. (ROP)

SKUPINA 85 - Izlet v Istro

Odkrivanje verskih in kulturnih značilnosti

Od Trsta do Labina in nazaj. Mimogrede še postanek v Hrastovljah in Beramu. Nedeljskim popotnikom, ki se zvesto odzivajo na zanimive izletniške pobude Skupine 85, je Istra spet ponudila na vpogled kar nekaj dragocenosti iz svoje neizčrpne kulturno umetniške, zgodovinske in naravoslovne zakladnice.

Dogajalo se je v nedeljo, 20. novembra. Vezna nit potovanja je bila tokrat umetnost in vernost med katolištvom in protestantizmom. Goste meglice, ki so v dopoldanskih urah tu pa tam napolnjevale doline in kotline in nekoliko zastirale pogled na realni svet naokrog, so kot nalašč ustvarjale nekakšen občutek, da se iz sedanjosti selimo v 16. stoletje, ko so naše, kakor tudi druge kraje, pretresale verske strasti, ko je s severa sililo nad naše kraje "zlo", kot so rekli cerkveni reformaciji, ko so humanistično in evropsko usmerjeni Primož Trubar, Peter Pavel Vergerij in Matija Vlačič Ilirik taval po svetu in pridigali ali pisarili o novih idejah in pogledih na Cerkev, vero, človeka, narod, jezik in svet. Nekdanji čas in prostor pa sta zaživela še zlasti po zaslugi predsednice Skupine 85 Patrizie Vascotto, ki je učeno in privlačno predstavila ne le zgodovinsko, temveč tudi geografsko in umetnostno sliko Istre.

Prvi postanek, kakor rečeno, v Hrastovljah, v trdnjavi-cerkvici sv. Trojice, in skok v 15. stoletje, ko je Janez iz Kastava ilustriral celotno Biblijo po zidovih, da bi jo tudi nepismeno ljudstvo tedanjega časa lahko bralo, za dodatek pa narisal še mrtvaški ples, da bi nas spomnil, da smo pred smrtjo vsi enaki, ne glede na spol, starost in stan.

Iz slovenske Istre se je pot nadaljevala skoraj na dno hrvaške Istre, v Labin, starodavno in očarljivo mesto na griču, središče premožnega bazena, med fašizmom sedež Labinske republike in rojstno mesto protestantskega teologa in jezikoslovca Matije Vlačiča Ilirika, kateremu so posvetili muzej, ki si ga skupina tržaških izletnikov seveda ogledala.

Tretja etapa je bila cerkvena sv. Marije na Škrilah v Beramu, kjer lahko občudujemo hrastovelsko varianto mrtvaškega plesa in poslikave Svetega pisma.

Skratka, izlet Skupine 85 je tudi tokrat zagotovil kulturni užitek. Seveda pa pravega kulturnega bistva Istre ter njenih lepot in dobrot ne dojamajo do dna, če ne okusi tudi njene enogastronske umetnosti. Za to je poskrbelo agrituristično gostišče v Ferencih pri Vižinadi z odličnim pršutom, pljukenci in malvazijo. (du.ka.)

LJUBLJANA - Ponudba Slovenske filharmonije

Marko Ozbič v nedeljo v Vokalnem abonmaju

Tržaški dirigent **Marko Ozbič** bo v nedeljo sooblikoval abonmajski koncert Slovenske filharmonije iz cikla Vokalnega abonmaja. Večer v veliki dvorani Marjana Kozine, ki se bo pričel ob 19. uri, je nastal na povabilo pomočnice direktorja za zbor Martine Batič. Uvedel ga bo predkoncertni pogovor o programu, skladateljih in izvajalcih. Ozbič bo stopil že drugič pred pult Slovenskega komornega zbora, ki mu je že vodil leta 1998 na koncertu z glasbo italijanskih avtorjev, med katerimi je bil tudi Monteverdi, katerega delo bo tudi tokrat tvorilo osrednji del programa.

Monteverdijeva glasba me spremlja že dolgo let kot vzor kompozicijske in umetniške dovršenosti; na temo njegovih znamenitih Večernic Blažene Device sem napisal tezo, v Londonu pa sem vodil njegovo opero Kronanje Popeje. Šestglasna maša »In illo tempore«, ki jo bom vodil, je prvi in glavni del Večernic. S to skladbo je Monteverdi skušal pritegniti naše pozornost papeža, da bi ga zaposlil v Rimu. Mašo je napisal na osnovi istoimenskega moteta Nicolasa Gomberta in duh časa resnično zaznamuje skladbo z združitvijo glasbenih izrazov dveh različnih obdobj na zelo sodoben način.

Sodobnost 20. stoletja pa bo protitutež prvemu delu programa z izvedbo skladbe Hansa Wernerja Henzeja za zbor, pihala, dva klavirja in pavke.

Obstaja povezava med baročnim in sodobnim delom koncerta in to ne samo, ker je skladba Sicilijanske Muze napisana v latinščini po fragmentu Vergilovih eklog. Henze se stilno zgleduje namreč po madrigalistih, da poudari pomen teksta, po drugi strani pa razvija nauk Stravinskega v stilu šestdesetih let.

Kako je bilo sodelovati s slovenskim profesionalnim zborom?

Vtis je zelo pozitiven in zbor se je odzval brezhibno na izziv sodobne glasbe. Monteverdi je pevce zamikal, čeprav ne spada v njihov redni repertoar. Na žalost je tovrstna literatura najbolj zanemarjena pri večini profesionalnih zborov.

Po gostovanju v Ljubljani te pričakuje vrnitev k rednemu delovanju pri zboru državne finske oper-

ne hiše (Suomen Kansallisooppera), katerega vodstvo si prevzel avgusta letos. Po Dunaju in Neaplju, so delovni angažmaji vodili tokrat skoraj do severnega tečaja.

Odkril sem popolnoma drugačen način življenja in dela, ki me je popolnoma prevzel in očaral. Na prvem mestu je totalno zaupanje v sposobnosti vsakega od kolegov, v njihovo profesionalnost, kar odvisi od velike discipline in enkratne ekonomizacije dela. Vsi so pri delu popolnoma zbrani z upoštevanjem temeljnega vodila, da delamo za skupni cilj in je vsak odgovoren za rezultat. Nikoli ne vprašajo na primer, koliko bo trajala vaja. Poleg izjemno kakovostnih delovnih pogojev, sem se v teh mesecih navezal na vse pevce in kolege zaradi njihove nenavadne prijaznosti, dobrosrčnosti, upoštevanja bližnjega. Zato sem z velikim veseljem podpisal pogodbo za nedoločen čas kot vodja opernega zbora in dirigent orkestra.

S katerimi operami se je začela ta nova delovna pustolovščina?

Zaradi stotletnice gledališča imamo zelo bogat operni program; od septembra do novembra so uprizorili Wagnerjevo tetralogijo, opere Carmen, Boris Godunov, Puccinijev triptih, novejšo opero Doctor Atomic Johna Adamsa. Vsako leto gledališče naroči dve novi operi ali balet. Finci so zelo ponosen narod, ki investira v kulturo.

Rossana Paliaga

LJUBLJANA - Danes na Metelkovi

Vrata odpira Muzej sodobne umetnosti

Ponudba v novi ljubljanski kulturni četrti na Metelkovi bo od konca tedna še bogatejša. Danes bo namreč vrata odprl novi Muzej sodobne umetnosti Metelkova (MSUM). Muzej, ki je bil ustanovljen kot nova enota ljubljanske Moderne galerije, je prostore dobil v nekdanji vojašnici JLA, ki so jo temeljito prenovili in razširili. Novi muzej bo vrata odprl z razstavama Sedanost in prisotnost ter Muzej afektov. Na prvi bo predstavljen izbor del iz zbirke Arteast 2000+ ter nacionalne zbirke Moderne galerije in MSUM. Kot je za STA povedala direktorica Moderne galerije Zdenka Badovinac, v Moderni galeriji ostaja predstavitev nacionalne zbirke 20. stoletja, ki se v časovnem smislu zaključuje z letom 1991, na Metelkovi pa bo predstavljen izbor del iz zbirke po tem letu. Tako namreč opredeljujejo sodobnost.

Ker pa sodobnost razumejo tudi kot mednarodnost, bodo na Metelkovi predstavili še mednarodno zbirko Arteast 2000+, ki jo sestavljajo dela povojnih avantgard, katerih začetek sega v 60. leta minulega stoletja, ko se je pravzaprav začel oblikovati koncept sodobnosti. Ta ni zavezan izključno formalni logiki medija, kot je sicer v veliki meri značilno za modernistično umetnost, ampak je umetnost obrnjena bolj v zunanjo realnost, družbo. Pri tem ni nujno, da je objektne narave, ampak je v veliki meri nematerialna, večkrat zabeležena skozi fotografijo, video in dokumentarno gradivo. Sodobnost vključuje vse medije, od klasičnih do popolnoma novih oblik izražanja, je pojasnila Badovinčeva.

Razstava Muzej afektov je nastala v okviru projekta Internacionala, ki združuje dela štirih pomembnih evropskih muzejev. To so Ljubljanska Moderna galerija, Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Van Abbemuseum iz Eindhovna in Museum van Hedendaagse Kunst iz Antwerpena.

V novem muzeju bodo predstavljeni tudi posebni projekti, med njimi projekt Povezave. Ta je namenjen interaktivnemu povezovanju muzeja z njegovimi uporabniki, občinstvom ter različnimi lokalnimi in mednarodnimi akterji.

Prostor Povezave so zasnovali in oblikovali v sodelovanju z umetnico Apolonijo Šušteršič, ki predstavila tudi svoje prejšnje projekte, povezane z nastajanjem MSUM, je mogoče izvedeti na spletni strani Moderne galerije.

V pritličju bo na ogled umetniški projekt e-flux video rental (EVR), donacija umetnikov Antona Vidokla in Juliete Aranda, ki je bil zasnovan kot video arhiv, prostor za projekcije in brezplačna izposojevalnica videov.

Odprtje novega muzeja bo pospremila še donacija, in sicer stenske risbe mednarodno uveljavljenega romunskega umetnika Dana Perjovschija. Delo z naslovom Leta 1990 smo govorili o svobodi, zdaj govorimo o denarju analizira pojav borbe za preživetje v umetnosti. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Danes, 26. novembra, ob 20.30 / komedija Mira Gavrana v priredbi Borisa Kobala »Šoferji za vse čase«.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 26. novembra, ob 20.30 / David Harrower: »Blackbird« / Režija: Lluís Pasqual / Nastopajo: Massimo Popolizio, Anna Della Rosa in Silvia Altrui. / Ponovitev: v nedeljo, 27. novembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 26. novembra, ob 17.00 / Sabrina Morena in Franco Però »Il viaggio di Caterina« / režija: Franco Però / igrajo: Lara Komar, Maria Arii, Paolo Fagiolo, Ester Galazzi, Elena Husu in Franco Migliaccio.

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

Danes, 26. novembra, ob 20.30 / Manlio Santanelli: »L'aberrazione delle stelle fisse«. Režija: Maurizio Zaccigna / Nastopajo: Adriano Giraldi, Maria Grazia Plos, Maurizio Zaccigna, Roberta Colacino / Ponovitev: v nedeljo, 27. in v torek, 29. novembra, ob 16.30, od srede, 30. novembra, do sobote, 3. decembra, ob 20.30 in v nedeljo, 4. decembra, ob 16.30.

Jutri, 27. novembra, ob 11.00 / Predstava za otroke: »Un pianeta tira l'altro«.

Gledališče "dei Fabbri"

Jutri, 27. novembra, ob 16.30 / Predstavi za otroke: »La neve racconta« in »Oceania«. / Ponovitev: v nedeljo, 4. decembra, ob 16.30.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 29. novembra, ob 20.45 / Giulio Cavalli: »L'innocenza di Giulio (Andreotti non è stato assolto)« / režija: Renato Sarti / igrata: Giulio Cavalli in Stefano Cisco Bllotti.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

Danes, 26. novembra, ob 20.45 / Bertolt Brecht: »La resistibile ascesa di arturo Ui« / Režija: Claudio Longhi / Nastop: Umberto Orsini / Ponovitev: v nedeljo, 27. novembra, ob 16.00.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V sredo, 30. novembra, ob 20.00 / Izток Mlakar: »Sljehrnik«.

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 26. novembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Sljehrnik«.

KOMEN

Kulturni dom

Jutri, 27. novembra, ob 19.00 / monokomedija »Fotr« / režija: Nataša Barbara Grančner / igra Lado Bizovičar.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Kosovelova dvorana

Danes, 26. novembra, ob 20.30 / predstava »Ženske iz 6. nadstropja (Les femmes du 6ème étage)« / režija: Phillipe Le Guay / ponovitve do 30. novembra, ob 20.30.

Linhartova dvorana

Jutri, 27. novembra, ob 20.00 / Franck Chartier, Gabriela Carrizo: »V najem (A louer)« / gledališče Peeping Tom, Bruselj, Belgija / Ponovitev v ponedeljek, 28. novembra ob 20.00.

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 26. novembra, ob 19.30 / Vladimir Stojasvičević: »Ljubezen in država« / ponovitve: v torek, 29. in v sredo, 30. novembra, ob 19.30.

Danes, 26. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Beneški trgovec« / ponovitev v ponedeljek, 28. novembra, ob 18.00.

Mala dvorana

Danes, 26. novembra, ob 20.00 / Jean Anouilh: »Orkester«.

V ponedeljek, 28. novembra, ob 20.00 / Vinko Moderndorfer: »Nežka se moži«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 2. decembra, ob 20.45 / Nastopa: Jan Michiels - klavir.

GORICA

Kulturni dom - Velika dvorana (Ul. Brass 20)

V nedeljo, 27. novembra ob 18.00 / osrednja svečanost ob 30-letnici odprtja tega slovenskega kulturnega hrama (1981- 2011). / Nastopajo: Martina Feri (Trst), Elsa Martin (Videm), Tatjana Mihelj (Nova Gorica), Alice Pozzetto (Gorica), Bojan Kovic (Sovodnje - Gorica) in Manuel Soban (Doberdob - Gorica).

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

V ponedeljek, 28. novembra, ob 20.45 / Tolzer Knabenchor / vodi: Gerhard Schmidt-Baden / Bachove skladbe.

SLOVENIJA

KOPER

Dvorana Bonifika

V nedeljo, 11. decembra, ob 18.00 / Manca Izmajlova - Grand gala koncert s simfoničnim orkestrom. Posebni gost italijanska megazvezda: Francesco Renga.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

Danes, 26. novembra, ob 18.00 / Koncert združenih izbranih mladinskih zborov Slovenije v počastitev Svetovnega dne zborovske glasbe.

V ponedeljek, 28. novembra, ob 19.30 / Koncert »Prifarski muzikanti - poklon Sloveniji« / Nastopajo skupine: Ano urco al pej dvej, Lara Jankovič, Darja Štraus Tissu, Juan Vasle, Akademski folklorna skupina France Marolt, Primož Grašič ...

V torek, 29. novembra, ob 20.00 / »Neustavljiva energija« / Nastopajo: Nuša Derenda s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in gosti.

Klub CD

V torek, 29. novembra, ob 20.30 / Nastopa skupina: »Dans les arbres« (Francija, Norveška) / Xavier Charles - klavir, orglice; Ivar Grydeland - kitara, bendžo, sruti box; Christian Wallumrod - pripravirani klavir, harmonium; Ingar Zach - basovski bobni, tolkala.

V sredo, 30. novembra, ob 19.30 / Koncert / »Altera pars« / Nastopa zasedba Ante Portas: Eva Jurgec - oboa; Sabina Magajne - francoski rog; Marijana Gregorič - violina; Mirela Rih-

tar - violončelo; Etbin Stefaničič Edi - kitara; Jože Bogolin, tolkala.

V petek, 2. decembra, ob 19.00 / Koncert / Nastopa »Klapa Subrenum«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Hangar 26 starega pristanišča: do 27. novembra je odprta velika razstava sodobne umetnosti tako imenovanega razpršenega bienala (Biennale diffusa), na kateri se predstavlja 172 umetnikov iz Furlanije-Juljske krajine in držav, ki so včlanjene v Srednjeevropsko pobudo (SEP). V tretjem nadstropju obnovljenega hangarja 26 so razstavljeni dela deželnih ustvarjalcev, od uveljavljenih imen italijanske likovne scene (Dorfler, Rosignano, Zigaina) do mladih obetavnih umetnikov. Med razstavljavci so tudi rije tržaški Slovenci: Klavdij Palčič, Franco Vecchiet in Edward Zajec. Urnik: vsak dan od 10.00 do 21.00.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografška razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovanni-ja Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Kulturni dom Gorica: v galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. I. Brass 20) v okviru razstave 30-letnice ustanove odprtje skupinske mednarodne razstave, ki nosi naslov Poklon ob 30-letnici Kulturnega doma (1981 -2011). Za to priložnost je svoja dela poklonilo 42 likovnih in fotografskih umetnikov iz celotnega goriskega prostora pa tudi iz Trsta, Vidma, Benečije, Slovenije, Italije, BiH in Hrvaške. Razstava bo odprta vse do 9. decembra 2011.

SLOVENIJA

KOZINA

Knjižnica: do konca decembra je na ogled Božično-novoletnega bazarčka, ter razstava Podobe knjig Jerneje Rodica (knjižna oprema) in Tinke Volarič (ilustracije).

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obi-

skom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Mauka z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor ob ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Novo krilo NG, Narodna galerija (Prešernova 24): do 27. novembra je na ogled »5. biennale vidnih sporočil & mednarodni oblikovalski dogodek«.

*priredive
kje in kdaj
na*

www.primorski.eu

Prvič se je skupaj z Založništvom tržaškega tiska, Mladiko in Zadruago Novi Matajur predstavila tudi Goriška Mohorjeva družba

F. BOBO

Alina Carli je predstavila novosti Zadruga Novi Matajur, ki že vrsto let skrbi za revijo Galeb in Galebov šolski dnevnik. Letos je rdeča nit dnevnika zdrava prehrana, glavni junak pa je kuharček Škrobek, ki se pojavi tudi v otroški knjigi Škrobek kuha 2 s številnimi recepti za ustvarjalne otroke. V Galebovi zbirki pa je izšla tudi knjiga Tipitapi v rusi kapi, ki jo je napisala Martine Legiša, ilustriral pa Štefan Turk, v njej bodo otroci spoznali velikan zanimivih junakov z nenavadnimi imeni. (maj)

Boris Pahor od četrтка v bolnišnici

Kaj je botrovalo nastanku čira, ni jasno, Pahor, ki je še vedno zelo aktiven, je pred časom prebolel gripo. Kakorkoli že, Borisu Pahorju želimo čimprejšnje okrevanje tudi pri Primoskem dnevniku.

SSG - Šoferji za vse čase Danes v Trstu, januarja v Benečiji

Za sobotno predstavo bodo imeli gledalci na voljo parkirnišče v Ul. Pietà 7 po posebno ugodni ceni in tudi brezplačni shuttle-prevoz od garaže do gledališča in nazaj ob 19.50 in 20.10. Naslednja abonmajska ponovitev otvoritvene produkcije SSG bo januarja v okviru novega abonmaja za Benečijo.

ŠTANDREŽ - Na tovornem postajališču družbe SDAG

S sončnimi celicami krijejo polovico porabe energije

Riccardi: »Postajališče moramo povezati s strukturami v občini Šempeter-Vrtojba«

Na tovornem postajališču družbe SDAG so včeraj uradno predali namenu novo fotovoltaično napravo, s katero krijejo polovico letne porabe energije. »Na strehe naših hal smo namestili 20.000 kvadratnih metrov sončnih celic, s katerimi letno proizvedemo okrog 1.200.000 kWh električne energije, s katero bomo krili polovico naše porabe, po drugi strani pa bi bila dovolj za preko štiristo gospodinjstev. Z izkoriščanjem sončne energije bomo preprečili, da bi za proizvodnjo elektrike sežgali tristo ton petroleja, zaradi česar bi v ozračje šlo kakih osemsto ton ogljikovega dioksida,« je na včerajšnji predstavitvi nove pridobitve za štandreško tovorno postajališče pojasnil predsednik družbe SDAG Giorgio Milocco in povedal, da so napravo zgradili s prispevki, ki so bili na voljo na podlagi Osimskega sporazuma. Fotovoltaična naprava je po Miloccovih besedah skupno stala štiri milijone evrov, posojilo 2,8 milijona evrov z znižano obrestno mero jim je zagotovil zavod FRIE, sončne celice pa je na streho namestilo podjetje ICI iz Ronk. Gradnjo fotovoltaične naprave je treba vključiti med razne posege za posodobitev tovornega postajališča, za uresničitev katerih imajo skupno na voljo nekaj več kot deset milijonov evrov. Med drugim sta predvideni prenova cestnega omrežja znotraj tovornega postajališča in gradnja priključka med novo avtocesto Gorica-Vileš in hitro cesto na slovenski strani državne meje. Milocco je pri tem pojasnil, da imajo poldrugi milijon evrov na razpolago za evropski projekt TIP, v okviru katerega si bodo prizadevali za povezavo tovornega postajališča pri Štandrežu z območjem nekdanjega mejnega prehoda Vrtojba na slovenski strani meje.

Velik pomen povezovanja med italijanskimi in slovenskimi logističnimi infrastrukturami sta med včerajšnjim srečanjem poudarila deželni odbornik Riccardo Riccardi in goriški župan Ettore Romoli, ki je poseben pozdrav namenil ravno šempetrskemu-vrtojben-skemu županu Milanu Turku. »Pomembno je, da načrte uresničimo, saj operaterje ne zanima načrtovanje, pač pa si želijo, da bi čim prej položili nove tračnice med postajališčema,« je poudaril Romoli; podobno mnenje je izrazil tudi odbornik Riccardi. »Štandreško tovorno postajališče je treba vključiti v deželno logistično platformo, hkrati ga je treba povezati s Šempetrom, saj bo le tako mogoče povečati njegovo privlačnost in ga vključiti v evropske prometne in tovarne tokove,« je poudaril deželni odbornik Riccardi. (dr)

Štandreško tovorno postajališče (levo); včerajšnja predaja fotovoltaične naprave (desno, zgoraj)

BUMBACA

KRMIN - Nesreča na delovnem mestu

Roka ukleščena v stroj

Delavec podjetja Ilcam si je k sreči le lažje poškodoval prste, okrevaj pa bo v sedmih dneh

V industrijski coni v Krminu se je včeraj zjutraj ponesrečil delavec, ki je zaposlen v tovarni lesnih izdelkov Ilcam. Med delom na stroju je dobil lažje telesne poškodbe, posledice pa bi lahko bile veliko hujše, če bi mu ne uspelo pravočasno umakniti roke.

Nesreča se je zgodila okrog 8.45 v eni izmed hal v Ulici Volta, v katerih skrbi podjetje Ilcam za izdelavo vratnic in oknic ter njihovo barvanje. 49-letni delavec, ki stanuje na Goriškem, je kot vsako jutro delal na stroju s tekočim trakom, nenadoma pa mu je roka ostala ukleščena. Začel je vpiti na pomoč, zato so sodelavci takoj poklicali reševalce. Še pred njihovim prihodom je Krminčanu uspelo izvleči roko izpod tekočega traku: poškodoval si prste, hujšega pa ni bilo. Na kraj je prišla rešilna služba 118, ki je ranjenega delavca prepeljala v oddelk za prvo pomoč goriške bolnišnice. Kot rečeno si je poškodoval prste, okrevaj pa bo v sedmih dneh. Na kraj so prišli tudi karabinjerji iz Gradišča, ki preučujejo okoliščine, v katerih se je nesreča pripetila. (Ale)

Tovarna Ilcam v Krminu

BUMBACA

GORICA - Demokratska stranka

»Združenja namesto krajevnih svetov«

Goriška Demokratska stranka nasprotuje predlogu krčenja goriških rajonov, ki ga je na podlagi deželnega zakona izdelala goriška občinska uprava, namesto tega pa predlaga ustanovitev združenj, ki bi nadomestila krajevne svete. V zvezi z vprašanjem rajonskih svetov je posegla Giuseppina Cibej, odgovorna za tematiko rajonov pri goriški Demokratski stranki, ki je prepričana, da je predlog goriške občine naravnost nesprejemljiv. »Rajoni so pomembni predvsem za periferne dele občine, medtem ko osnutek, ki ga je predlagal Gentile, ohranja le rajonski svet za mestno središče, kar je pravi nesmisel,« pravi Cibej in izpostavlja, da so bili stroški za rajone zelo omejeni, če jih primerjamo s prostovoljnimi delom, ki so ga predsedniki in svetniki opravljali. Demokratska stranka predlaga, naj se rajone nadomesti z združenji, ki pa morajo biti tudi uradno priznana v občinskem statutu. Na ta predlog je Gentile sicer pred časom že odgovoril: ocenil je, da je neizvedljiv, saj je postopek za spreminjanje statuta zelo dolg in ga v nekaj mesecih ne bo mogoče izvesti.

GORICA - Za okoljsko vzgojo

Šola recikliranja

Podjetje Ambiente Newco bo obiskalo vrtce in osnovne šole

GORICA - V Ulici De Gasperi

Avto gorel

Gmotna škoda velika, nihče se ni poškodoval

Poškodovani avtomobil

BUMBACA

Iz motorja je zaenkrat začel uhajati dim, takoj zatem so se pojavili ognjeni zublji, ki so nato zajeli ves sprednji del avtomobila znamke Peugeot. Goriški gasilci so včeraj okrog 14.45 prejeli klic iz Ulice De Gasperi v Gorici; povedali so jim, da avtomobil gori, zato so s svojim tovornjakom oddrveli proti središču mesta. Zatem so se takoj lotili gašenja avtomobila in na ta način preprečili, da bi se ogenj razširil še na druga vozila in sosednja poslopja. Po nekaj minutah je bil požar pogašen; gmotna škoda na avtomobilu je bila seveda velika, k sreči pa se med požarom ni nihče poškodoval.

Družba Ambiente Newco in podjetje Sangalli sta pobudnika projekta okoljske vzgoje, v okviru katerega bodo z glavnimi navodili za recikliranje odpadkov seznanili otroke iz vrtcev in osnovnih šol iz vse goriške pokrajine. »Prepričani smo, da je treba že mlade poučiti o pomenu pravilnega sortiranja odpadkov. Zato smo v javni razpis za izbiro podjetja, ki bo skrbelo za odvažanje odpadkov v naši pokrajini, vključili tudi pripravo komunikacijskega plana, ki bi bil namenjen zlasti mladim,« pravi predsednik podjetja Ambiente Newco Luciano Zanolla, medtem ko Daniela Sangalli iz istoimenskega podjetja pojasnjuje, da so za odvažanje odpadkov v goriški pokrajini začeli skrbeti šele pred nekaj meseci, vendar so takoj opazili, da je za tukajšnje ljudi sortiranje že utečena praksa. »To nam nedvomno olajša delo, po drugi strani je treba iskati nove oblike komuniciranja, da bi ljudi še dodatno spodbudili k sortiranju,« je povedala Sangallijeva.

V okviru projekta okoljske vzgoje bodo otrokom spregovorili o razgradljivosti bioloških snovi, sortiranju odpadkov, ponovni uporabi plastičnih izdelkov in kompostiranju.

GORICA - Po izročitvi Bratinove nagrade projekcija filma »La Frontiera«

Živeti mejo pomeni biti to, kar si, in hkrati del tistega, kar je zraven

Nagrajeni režiser Franco Giraldi ganjen - Spomin na Darka Bratino - Na deželi vse manj posluha za film

V prostorih Hiše filma na Travniku so v četrtek izročili Nagrado Darko Bratina - Poklon viziji, ki jo podeljuje goriški Kinoateljje. Prejel jo je filmski režiser Franco Giraldi, čigar film »La Frontiera« (Meja) si je bilo mogoče ogledati po protokolarnem delu prireditve, ki ji je v dvorani prisostvovalo okrog šestdeset oseb. Najprej je bila na vrsti zdravica v prostorski niši kavarniškega dela kinematografskega sistema. Ob vstopu v veliko dvorano je goste sprejela glasba v živo s pevko Gabriello Gabrielli, ki je prisotne prevzela z nizom odporniških pesmi v francoskem in italijanskem jeziku. Že to je režiserja z rdečo kravato čustveno prevzelo, nadaljevalo pa se je z vrsto posegov predstavnikov javnih ustanov, med katerimi je izstopala slovenska senatorka Tamara Blažina.

Povezovalc večera in Kinoateljjejev predsednik Aleš Doktorič, ki je hkrati dvosmerno prevajal, je najprej opravičil goriškega župana. Ettore Romoli je sicer prišel, a se je tudi kmalu oddaljil, ker je moral zadostiti drugi obveznosti. Novogoriška mestna svetnica Ana Marija Rijavec je prebrala pozdrave in voščilnice svoje uprave v imenu župana Mateja Arčona. Poudarila je, da je nagrada poznana tudi čez mejo zaradi Darka Bratine in njegovega dela na družbenem, političnem in kulturnem področju. Pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta je prisotnim posredoval prepričanje, da nekatere dejavnosti ne priznavajo logike globalizacije. Takšno je filmsko ustvarjanje, zato ga pokrajinska uprava prepričano podpira. Ne gre le za nagrado Darka Bratine, posvečeno kakovostnemu filmskemu sporočanju in torej ne le estetiki, tu je še prireditev, ki nosi ime Sergio Amidei, je Kinoateljje, je mediateka. Pokrajina je prav te dni odobrila prispevek za produkcijo kratkometražnih filmov, je še povedal.

Deželni svetnik Piero Colussi je čustveno in zakonodajno vezan na film. Njegova zasluga je, da se je že pred nekaj leti v deželnem svetu začelo govoriti o t.i. filmskem zakonu, ki je bil nato sprejet tudi po zaslugi Nerea Battella, ki je leta 1984 oral ledino na tem področju. Svetnik je poslušalstvu - v prvih vrstah je sedel tudi Battello - povedal, da je sedaj mnogo manj posluha za film, saj se je ob odobritvi finančnega zakona treba vsako leto odločno zavzemati za rešitev ustrezne proračunske postavke. Posegla je tudi senatorka Tamara Blažina s spominom na Darka Bratino, s katerim je bila delila marsikatero izbiro družbenega značaja in sedaj nadaljuje njegovo delo v rimskem senatu. Glede filmske umetnosti na splošno je dejala, da gre za poslanstvo, ki presega meje in razlike med posamezniki in skupnostmi. Franco Giraldi je med najbolj pronicljivimi akterji na tem področju, z napovedanim ogledom filma »La Frontiera« pa je tudi posegel v živo vidikov in čustev, na katere smo še posebno pozorni.

Projekt nagrajevanja vodi že nekaj let Mateja Zorn, ki s tem v zvezi tke niti na različnih ravneh v deželi Furlaniji-Juljski krajini in tudi čez mejo. Obrazložila je, ka-

ko bi do nagrajevanj ne moglo priti, če ne bi pristopile k pobudi številne strukture in ne bi imeli velikega razumevanja glavni podporniki: dežela FJK, Fundacija Goriške hranilnice in mestna občina Nova Gorica.

Majda in Mila Bratina, hčerki Darka Bratine - nagrajevanju je sledil tudi njegov brat Ivan -, sta v slovenščini in italijanščini prebrali obrazložitev o podeljevanju letošnjemu nagrajencu, vodja projekta pa mu je izročila predvideno kristalno kocko, za katero se je režiser ganjeno zahvalil. Ganjenost ni bila narejena ali zgolj ubesedena, saj je tudi nekoliko presenetila prisotno publiko, ki si morda pričakuje od odmevnih mojstrov filmskega izražanja, da so svetovljanski tudi v besednem podajanju. Franco Giraldi je s svojo pristnostjo doživel aplavz, ki je bil prav zaradi tega daljši od običajnega. Pred projekcijo je dejal, da je film med zadnjimi njegovimi proizvodi, režiral pa ga je z velikim veseljem na dobro izbranih lokacijah. Posredoval je še glavni ključ branja filma: živeti in doživljati mejo pomeni sicer biti to, kar si, hkrati pa biti del tistega, kar je zraven tebe. (ar)

DOL-JAMLJE

Do meje le z verigami v prtljažniku

Z letošnjo zimo bo obvezna zimska oprema tudi na nekaterih cestah dežele Furlanije-Juljske krajine. Na Goriškem bosta z zimskimi pnevmatikami oz. z verigami prevozniki deželni cesti št. 518 in 519; prva vodi z državne ceste št. 55 do nekdanjega mejnega prehoda med Devetaki in Lokvico, druga se začneja v Jamljah in se zaključuje pri nekdanjem mejnem prehodu Komarji-Klariči.

Zimska oprema bo obvezna še na hitri cesti Gorica-Vileš, kjer so pred dnevi že namestili cestne znake, s katerimi opozarjajo avtomobiliste, da je treba biti opremljeni z zimskimi pnevmatikami oz. da je treba imeti verige v prtljažniku. Cestni znaki so sicer še vedno zakriti, saj bo sklep stopil v veljavo 5. ali 6. decembra, ko bodo podobne znake namestili še na vse ostale deželne ceste na ozemlju FJK, kjer bo zimska oprema obvezna in bodo kršitelji - če jih bodo seveda zalotili - kaznovani.

Brez zimskih pnevmatik in verig v prtljažniku bo mogoče še naprej voziti po državni cesti št. 55 po Dolu in Jamljah, čeprav je bila decembra lanskega leta na cestišču toliko snega, da je podjetje ANAS cesto več ur kratkoma zaprlo.

Franco Giraldi s kristalno kocko - Nagrado Darko Bratina - Poklon viziji (levo), Kinoateljjejev predsednik Aleš Doktorič in senatorka Tamara Blažina (desno): »Filmska umetnost je poslanstvo, ki presega meje in razlike med posamezniki in skupnostmi«

FOTO DAVID VERLIČ

ŠTANDREŽ - Prižgali nova svetila

Trg končno osvetljen

V kratkem bodo odstranili stare betonske drogeve - Led žarnice ob robu ploščadi pred cerkvijo

V Štandrežu so končno predali namenu nova svetila na obnovljenem trgu pred vaško cerkvijo. Prižgali so jih v četrtek pod večer, potem ko so se predstavniki izvajalcev obnovitvenega posega srečali z uslužbenci goriškega občinskega tehničnega urada in družbe IRIS. »Zdaj bodo lahko odstranili stare betonske drogeve za javno razsvetljavo, in sicer enega, ki stoji med župniščem in župnijsko dvorano, in druga dva pred trgovinami v Ulici San Michele,« pravi predsednik štandreškega rajonskega sveta Marjan Brescia in pojasnjuje, da se bo z odstranitvijo drogov dejansko zaključila obnova vaškega trga, kdaj slovesnost ob njegovi uradni predaji namenu, pa še ni bilo določeno; vse kaže, da bo potekala prihodnje leto.

Na prenovljenem štandreškem trgu tako stoji nekaj novih jeklenih drogov z novimi svetili, poleg tega pa so pas z led žarnicami namestili ob rob tlakovane ploščadi pred cerkvijo. Osvetljene so tudi lesene klopi, pod katerimi so nameščene lučke, prižgali pa so tudi svetila na stebričkih, ki so jih postavili ob novem prehodu med cerkvijo in cesto pred osnovno šolo in vrtcem.

Poleg odstranitve betonskih drogov javne razsvetljave čaka delavce v prihodnjih dneh še manjši poseg. Pred nekaj tedni je tovornjak med zavijanjem poškodoval robnik ploščadi pred cerkvijo, ki ga je zato treba nadomestiti z novim. Domačini pri tem opozarjajo, da je treba vogal ploščadi nekoliko zaokrožiti, saj bo drugače še kdaj prišlo do poškodovanja kamnitega pločnikovnega robnika.

Pas z led žarnicami pred štandreško cerkvijo

BUMBACA

GORICA
15. oktober 2011
15. januar 2012

Razstavna dvorana
Fondazione
Cassa di Risparmio di Gorizia
ulica Carducci 2, Gorica

prost vstop
torek - petek 16h - 19h
sobota - nedelja 10h - 19h
(v ponedeljek zaprto)
tel. 0481 537111
www.fondazionecarigo.it

vodeni ogledi
sobota in nedelja ob 17h
od sobote, 22. oktobra 2011

vodeni ogledi in izobraževalne delavnice
za šole po naročilu

izredna odprtja
1. november 10h/19h
8. december 10h/19h
24. december 10h/13h
25. december 16h/19h
26. december 10h/19h
31. december 10h/13h
1. januar 16h/19h
6. januar 10h/19h

Razstavo so omogočili

FONDAZIONE
Cassa di Risparmio di Gorizia

Direzione regionale per i beni culturali
e paesaggistici del Friuli Venezia Giulia

Soprintendenza per i beni storici, artistici
ed etnoantropologici del Friuli Venezia Giulia

v sodelovanju z

Arcidiocesi
di Gorizia

Pod visokim
pokroviteljstvom
Predsednika Republike

s pokroviteljstvom
Regione Autonoma
Friuli Venezia Giulia
Provincia di Gorizia
Comune di Gorizia

MIREN - Koncert in razstava v spomin na izdelovalca orgel Ivana Kacina in skladatelja Paula J. Siflerja

Oče in sin, ki se nikoli nista srečala, se bosta nocoj združila skozi glasbo

Na smrtni postelji je oče hčeri zaupal fotografijo - »Na njej se deček pred tipično ameriško hišo igra s psičkom,« se spominja Dorica Makuc

V župnijski cerkvi v Mirnu bo danes ob 19. uri glasbeni večer, posvečen 100. obletnici rojstva skladatelja in organista Paula Johna Siflerja, Slovenca iz Polhovega Gradca, ki je v 90. letu starosti umrl v ameriskem Hollywoodu. Kaj vendar bi lahko imel Miren, oziroma tamkajšnje orgle, opraviti s Polhovim Gradcem, še sploh pa z ameriškim mestom, znanem predvsem po filmski industriji? Toda to še zdaleč ni vse. Zgodba, ki je mestoma res »filmska«, sega tudi v Gorico.

Pisalo se je leto 1911, pravzaprav njegove še zadnje ure, ko je na Silvestrovo v Ljubljani privekal na svet Pavel Sifler. Njegova mlada mati iz Polhovega Gradca se je bila zaljubila v nadarjenega organista Ivana Kacina, ki je nekaj časa služboval v njihovem domačem kraju. Ko pa je ugotovila, da se bo oženil s premožnejšo Ljubljanko, ji ni preostalo drugega, kot da še sama odrine za svojimi brati čez lužo, v Ameriko. Tedaj osemmesečnega sinka je zaupala sorodnicam, ponj pa je nameravala poslati takoj, ko bi v novem kraju uredila vse potrebno. Toda izbruhnila je prva svetovna vojna in Pavel je do devetega leta ostal v Polhovem Gradcu. Že kot otrok je pokazal izredno nadarjenost za glasbo, ki jo je razvijal in uresničeval tudi po prihodu v Ameriko, kjer ga je posinovil mamin novi mož in mu tudi dal svoj priimek. Življenjska pot je tudi njega, tako kot očeta, ki ga nikoli ni spoznal, pripeljala do orgljanja.

Ivan Kacin je bil namreč odličen organist in pevovodja ter izdelovalec orgel, harmonijev in pianinov. Potem ko je pred prvo svetovno vojno opravil službo organista v različnih krajih, je v Ljubljani odprl lastno izdelovalnico harmonijev. Te je delal že njegov oče, Janez Kacin v Otaležu pri Cerknem, kjer je bil Ivan tudi rojen. Iz leta 1911 je ohranjen spričevalo, ki mu ga je oče napisal kot potrdilo, da je se je obrti izučil v njegovi delavnici, kjer je pomagal vse do odhoda na orglarsko šolo v Ljubljano in še po njej. Orglarske delavnice je obiskoval tudi v Benetkah in Gradcu. Ivan je obrt v Ljubljani vodil do leta 1919, ko se je preselil v Gorico in na Placuti ustanovil lastno tovarno orgel, harmonijev in pianinov in jo opremil z modernimi stroji. Nad prostori, ki jih je v najem vzel od baronice Tacco, je bilo z velikimi črkami izpisano njegovo ime. Posla je imel veliko, v prvi vojni je bilo porušeni ali poškodovanih mnogo cerkva, ob obnovi pa so potrebovali tudi nove orgle ali pa popravilo starih. V desetih letih je postavil oziroma obnovil okoli 30 orgel na Goriškem.

Od lepe Ljubljankanke se je bil že pred leti razšel, v Gorici pa je spoznal dvajset let mlajšo Marijo Makuc, ki mu je leta 1928 povila hčer Dorico. S prihodom fašizma bi moral Kacin ime spremeniti v Cacin, čemur se je uprl, zato nje-

gova trgovina, ki jo je odprl na Korzu, ni več nosila njegovega imena - na tabli je pisalo le Stabilimento Musicale Verdi. Ko je še cerkev odprla konkurenčno podjetje Ceciljanka, se je leta 1932 z delavci - odličnimi solkanskimi mizarji - odločil, da preseli podjetje v takratno Jugoslavijo, v Domžale. Od tam se je ob izbruhu druge svetovne vojne znova vrnil v Gorico, kjer je v manjšem obsegu izdeloval glasbila do smrti leta 1953. Dorica je za sedemnajst let starejšega brata izvedela ob koncu druge svetovne vojne. Ni vedela, kako mu je ime, le to, da živi z materjo nekje v bližini Chicaga. Zato je tiste dni z dekliskim hrepenenjem med ameriški zavezniški vojniki v Gorici z očmi iskala obraz, ki bi spominjal na očetovega ...

Na smrtni postelji pa je oče hčeri

Dorica Makuc

FOTOKM.

zaupal majhno fotografijo. »Na njej je bil odraščajoč deček, ki se pred tipično ameriško hišo igra s psičkom,« se spominja Dorica Makuc. »Oče mi jo je dal, rekoč: »Če bo kdo kdaj prišel, in rekel, da je tvoj brat, mu jo pokaži.« Od tedaj je fotografijo nosila v denarnici. Poklicna pot jo je peljala v novinarstvo, med drugim tudi na tedanjo RTV Ljubljana, kjer je zadnjih deset let pred upokojitvijo posvetila raziskovanju tematike o slovenskih izseljencih v Ameriki. Z režiserko Milo Janžekovič je na to temo posnela dvanajst dokumentarnih filmov.

»Nekega dne, bilo je leto 1981, je pri meni doma zazvonil telefon. Prijazen glas mi je povedal, da me v Polhovem Gradcu čaka neki gospod, Slovenec iz Amerike, ki bi rad govoril z mano. Mislila sem, da v zvezi z mojim delom. Ko sem prišla tja, pa mi pride nasproti gospod, podoben mojemu očetu. Ista brada, čelo, enak nasmeh. "Jaz sem Pavel Sifler, vaš brat," je dejal,« se sogovornica spominja dne, ko je pri svojih 53 letih prvič videla svojega brata. Ta se je takoj prepoznal tudi na fotografiji iz denarnice. »Tako je nastalo najino prijateljstvo. Leta 1984 je že imel koncert v Cankar-

Na posnetku levo orgle v Mirnu pri Gorici (leta 1927), z desne proti levi pokojni mirenski dekan Oskar Pahor, peti je izdelovalec orgel Ivan Kacin; na posnetku desno Ivan Kacin za orglami

Na levi Paul J. Sifler, na desni Kacinova delavnica orgel, harmonijev in pianinov na Placuti v Gorici leta 1926

jevem domu, k temu je največ pripomogla Izseljenska matica in vsi mi, seveda, ki smo bili naravnost zaljubljeni v njega. To je bil duhovit in prirčen človek in strokovnjak na svojem področju,« z ljubečim spoštovanjem opisuje brata Makučeva. »Mimogrede - brat je od očeta podedoval tako smisel za glasbo kot smisel za humor, jaz pa nič od tega,« z narejeno »jezo« pove sogovornica. Pavel Sifler je potem z njeno pomočjo in pomočjo pokojnega Marka Vuka obiskal in igral na večini očetovih orgel, ki se nahajajo na Goriškem, kar je bila njegova velika želja - na Kostanjevici, v Kromberku, Ločniku, Biljah, Mirnu, Zdravščinah, Kanalu, Kalu nad Kanalom ... »Pri organizaciji koncertov na orglah v goriški stolnici in pri sv. Ignaciju pa je veliko pomagalo katoliško društvo Marko

Filej,« poudarja sogovornica. Največje Kacinove orgle se nahajajo v kraju Piazzola sul Brenta pri Padovi.

Z leti se je prijateljstvo med bratom in sestro poglobljalo, o čemer priča bogata korespondenca med njima. Tako se je plast za plastjo sestri razkrivala tudi bratova življenjska zgodba do njegove smrti leta 2001. Pavel, po ameriško Paul John Sifler, je diplomiral na glasbeni šoli v Chichagu. Iz domačega Waukegana se je nato odpravil v New York, od tam pa v Hollywood, kjer je orgljal v različnih cerkvah - metodističnih, judovskih, protestantskih. Ob tem je veliko skladal. Kritiki med najboljše uvrščajo njegovo »The Dispair and Agony of Dachau« - Obup in smrt v Dachauu, ki je tudi ena od sedmih skladb na repertoarju današnjega mirenskega koncerta v organi-

zaciji Kulturnega društva Stanko Vuk Miren-Orehovlje in mirenske župnije, ki bo zazvenel izpod prstov organista in ljubljanske stolnice, sicer domačina Gregorja Klančiča. V cerkvi bodo odprli tudi razstavo, posvečeno Ivanu Kacinu in Paulu J. Siflerju, ki jo je pripravil novogoriški Pokrajinski arhiv. Da se bo dogodek odvijal prav tam, ni naključje. V mirenski župnijski cerkvi Sv. Jurija stojijo Kacinove orgle. Na inštrumentu, ki ga je izdelal oče, bodo izvajali sinove skladbe. Osebi, ki se v življenju nista nikoli srečali, se bosta simbolično združili v skupni ljubezni: v glasbi ... Med poslušalci bo tudi njuna sestra in hči, Dorica Makuc, ki pravi, da je srečna, ker je poznala oba, in ki tenkočutno ohranja spomin na njuno dediščino.

Katja Munih

TRŽIČ - Brussa opozarja na zavlačevanje

Azbest, »dežela ni uresničila obljub«

»Po sedmih mesecih še niso uresničili določil iz resolucije, s katero smo si v deželnem svetu prizadevali, da bi goriško zdravstveno podjetje okrepilo službe, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in zdravljenjem azbestnih bolezni.« Da deželna vlada ni uresničila svojih obljub izpred sedmih mesecev opozarja deželni svetnik Demokratske stranke Franco Brussa, ki je februarja vložil resolucijo, s katero si je prizadeval, da bi v Trzinu ustanovili oddelke za zdravljenje bolezni, ki so povezane z izpostavljenostjo azbestu. »Takratni predlog smo zaradi nasprotovanja tržaških deželnih svetnikov spre-

menili in nato soglasno izglasovali sklep, ki je predvidel le manjšo spremembo deželnega zakona št. 22 glede pristojnosti posameznih zdravstvenih podjetij,« pojasnjuje Brussa in opozarja, da kljub spremembi takratnega sklepa njegova določila še niso bila uresničena, čeprav predstavljajo azbestne bolezni vse večji problem.

»V zadnjih osemnajstih mesecih je v deželi umrlo preko sto oseb, sploh pa je treba opozoriti, da je pljučni mezoteliom razširjen predvsem na Trzinu, kjer je obolen od 7 do 15 več kot v Pordenonu in Vidmu,« zaključuje Franco Brussa.

Delavca pred ronško tovarno

RONKE - Tovarna hladilnikov Detroit

Spet v krizi

Lastniki obrata nameravajo seliti delavce v Belluno

Septembra je zgledalo, da bo delavce čakala mirna jesen, v zadnjih dneh pa se je izkazalo, da je gospodarska kriza spet pokazala zobe. Uslužbenci tovarne hladilnikov za velike trgovine Detroit iz Ronk so se včeraj sestali na sindikalnem zborovanju, med katerim so razpravljali o nejasni usodi obrata; lastniki tovarne naj bi namreč nameravali seliti del proizvodnje in delavcev v svoje obrate v pokrajini Belluno.

Delavci so za selitev proizvodnje izvedeli v četrtek in se takoj zatem odločili za stavko. Iz protesta so zasedli obrat, včeraj pa so se zbrali na

sindikalnem zborovanju, na katerem so bili prisotni predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva in pokrajinski tajnik sindikata CGIL Thomas Casotto.

»Zelo smo zaskrbljeni. V četrtek se bomo srečali s predstavniki vodstva družbe Detroit, od katerih pričakujemo jasen industrijski načrt, ki naj ne predvideva odpuščanja delavcev,« poudarja Casotto in pojasnjuje, da so pripravljani na pogajanja glede dopolnilne blagajne, ki so jo v ronški tovarni družbe Detroit uvedli že leta 2010, ko je bilo izmenično doma po 30 od 150 delavcev.

GORICA - Izšel zgodovinski rokovnik za leto 2012

Zgodovina služi sedanjemu času

Publikacija brezplačno na voljo - Pojavlja se tudi slovenščina

Kdo bi si od prirediteljev raznih predstavitev knjig ne želel imeti zasedenih vseh sedemdesetih stolov konferenčne dvorane Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju že četrť ure pred začetnim pozdravom? Pripetilo se je v četrtek ob predstavitvi četrtega zgodovinskega rokovnika za leto 2012 o Gorici z uradnim naslovom »Agenda Storica di Gorizia«.

Druga izjemnost pobude se tiče brezplačne razpoložljivosti te knjižne izdaje. Veljalo je za prisotne na prireditvi, ve-lja pa tudi za vse tiste, ki bodo pohiteli in se javili v trafiki, ki posluje v ulici nasproti Trgovskega doma. Poleg koledarskega dela, ki zaobjema 125 strani, a na katerih je kar nekaj podatkov in zgodovinskih informacij, je najzanimivejši začetni del v obsegu 145 strani. Nemogoče je naštetih posameznih statističnih, opisnih in mnenjskih prispevkov, razpredelnic in grafikono-rov, zato se omejimo na posege petih so-delavcev in piscev.

Prvi je spregovoril Roberto Telesforo, ki je orisal vrsto podrobnosti o pre-hodu skozi naše kraje britanskega kra-lja Riharda Levjesrčnega med vrnitvijo s tretjega križarskega pohoda, na kate-rem se je zameril tako Francozom kot Nemcem. Da bi se lahko vrnil na svoj otok, se je naslonil na posredovanje go-riškega grofa Majnharda II. Mimogre-de je pisec omenil vrsto tedanjih vlada-jočih sodobnikov, ki jih sicer poznamo

Zgodovinski rokovnik za leto 2012

iz šolskih razlag in filmov. Zanimivo je podrobneje spoznati tedanje dogodke, vsaj kar se tiče našega teritorija.

Claudio Bulfoni je spregovoril o goriških Judih. Ni ponovil znanega za-poredja prisotnosti, pritiskov in izginot-ja, temveč je pojasnil, zakaj so v Gori-ci našli prijazno okolje za naselitev. S po-močjo judovske zgodbe v svojem pri-spevku pojasnjuje sisteme posojilništva skozi stoletja, vrednotenje nepremi-čin in usodo zastavljalnici.

Tullio Chiussi nas v svojem dolgem sestavku sooča z goriško toponomastiko. Med podajanjem je razkril, kako povpre-čen občan sicer v veliki večini primerov ve, kod poteka več kot 400 mestnih ulic, čim pa ga povprašamo, kdo so bile osebnosti, po katerih so imenovane, nas preseneti s svojim tako rekoč popolnim molkom. Go-riške občane je potrebno ozaveščati zara-di utrjevanja njihovega ponosa. Morali pa

bi tudi sprejeti v dobrem in slabem vsa po-imenovanja, ki sodijo v mestno zgodovi-no, tudi če nekatera komu niso všeč.

Duhovnik Adelchi Cabass je po-slušalce soočal z vlogo Cerkve na Goriškem od Oglejskega patriarhata dalje. Cerkvena oblast je predstavljala na šir-šem goriškem območju vselej in vedno povezovalno tkivo, ki je pomagalo državnim ustanovam in sistemom, da so se obdržala. Goriška nadškofija je to vlo-go odigrala celo bolje od patriarhata ne le zato, ker so v določenem trenu-tku patriarhat razdeliti na dveje, temveč zato, ker je bila bliže ljudem tudi z upo-rabo njihovih jezikov. Druga svetovna vojna je prekinila to izročilo, a sedanje družbenopolitične silnice lahko z ev-ropskim blagoslovom pripomorejo k ponovnemu poenotenju tistega prostora, ki ga je zasedala goriška nadškofija.

Stellio Raida - komercialist, pobud-nik in urednik rokovnika - se je posvetil gospodarstvu in med vrsticami obtožil ita-lijsko državo, da je v zadnjih devetde-setih letih naredila mnogo manj ali celo nič v primerjavi z drugo polovico 19. stoletja, ko se je število prebivalstva popetorilo. Množičnost ljudi pogojuje potrošnje, a po-trebne so naložbe, ki jih ni od nikoder. Nje-gove teze dokazuje v knjigi vrsta podatkov in primerjav. Rokovnik ima nekaj strani napisanih v slovenščini, ki se pojavlja tu-di v koledarskem delu. (ar)

GABRJE

Ivan Cibic prihaja s spomini

Konec oktobra je bil v Gabrjah napovedan večer z Ivanom Cibicem, članom partizanskega sanitetnega osebja in avtorjem knjige »Utrinki iz mojega življenja«. Zaradi njegove bo-lezni je takratno srečanje odpadlo. Pred dnevi pa je gabskim prijateljem sporočil, da se bo v Gabrje pripeljal v torek, 29. novembra. S spominskim poklonom tragičnemu, a za Sloven-ce tudi herojskemu obdobju, se bo kulturno društvo Skala iz Gabrij vključilo v niz prireditev v počastitev 70-letnice ustanovitve OF sloven-skega naroda, ki je imela za cilj neiz-prosen boj proti nacifašizmu. V tem boju je Primorska plačala visok krvni davek, a je lahko ponosna na svoj do-prinos k osvoboditvi. Cibic se je še ze-lo mlad vključil v partizanske vrste. Po rodu je s Proseka in je po vojni po-stal priznan splošni zdravnik, k par-tizanom pa je pristopil na vrhovskem Krasu in je nekaj noči prespal na ne-kem skednju ravno v Gabrjah. Pot ga je nato vodila v Vipavsko dolino in Trnovski gozd. Na srečanju v Gabr-jah se bo sprehodil skozi obdobje par-tizanstva in osvobodilnega boja. Po-sebno pozornost bo namenil delo-vanju partizanskih bolnišnic, kjer so se zdravili ranjenci. Bil je namreč med tistimi, ki so v veliki tajnosti po-stavili na noge bolnico Pavlo.

Na večeru, ki se bo v gabskem kulturnem domu začel ob 20.30, bo sodeloval domači moški pevski zbor Skala s programom partizanskih pe-smi, prebrali bodo tudi nekaj odlom-kov iz Cibiceve knjige. (vip)

Telematski sistem za INPS

Na zavodu INPS prehajajo na upora-bo telematskega sistema, s čemer bo-do zaključili aprila prihodnjega leta. Ta-krat bo mogoče vse prošnje za storitve vložiti samo preko telematskega siste-ma in računalniške povezave; v ta na-men bo na spletnem portalu zavoda razdelek, do katerega bo možen dostop samo posestnikom PIN kode. V četr-tek so na goriškem sedežu zavoda INPS preverili delovanje računalnika, pove-zanega na telematski sistem, ki bo vo-ljo posestnikom PIN kode za vnašanje podatkov in izpolnjevanje obrazcev.

Pokop Andreja Bratuža

Pokop žare s posmrtnimi ostanki šol-nika, politika, glasbenika in publicista Andreja Bratuža bo danes ob 10. uri na glavnem pokopališču v Gorici. Položili ga bodo v družinski grob, k očetu Loj-zetu Bratužu in materi Ljubki Šorli.

Prostovoljni bolničarji

Goriško zdravstveno podjetje in Rde-či križ bosta prihodnjo sredo, 30. no-vembra, podpisali dogovor za usposab-ljanje prostovoljnih bolničarjev. V okviru konvencije bodo prostovoljci Rdečega križa opravili tudi delovni staž pri zdravstvenem podjetju.

Popisovalec v Štandrežu

Štandrežcem, ki se še spopadajo s po-lami za ljudsko štetje zavoda ISTAT, bo danes na voljo občinski izvedenec oz. popisovalec, ki bo pomagal pri izpol-njevanju popisnic. Med 10. in 11. uro bo na sedežu krajevnega sveta.

Praznujejo zavetnika

V Štandrežu poteka praznovanje vaške-ga zavetnika sv. Andreja. Danes ob 19. uri bo v cerkvi maša, ob 20. uri koncert go-riškega mešanega mladinskega pevskega zbora Primož Trubar. Jutri ob 10. uri bo maša, ob 11. uri pa na Trgu Sv. Andreja podelitev devete nagrade Klas; letošnji do-bitnik je Viljem Zavadlav. Ob 17. uri bo-do maša in večernice, ob 17.30 v župnij-skem domu pa še praznična tombola.

Praznik čokolade v Gradišču

V Gradišču se danes nadaljuje praznik Chocofest. Od 10. ure dalje se bodo vrstile razne delavnice in degustacije; zvečer bo »čokoladna bela noč«.

Za zbor dvojna obletnica

Tržiški pevski zbor Sant'Ambrogio bo štiridesetletnico delovanja in de-setletnico revije v spomin na tragično preminulega pevcu Itala Visintina obe-ležil s koncertom, ki bo danes ob 20.30 v občinskem gledališču v Trzinu.

Srečanje pevcev in godcev

Danes od 19. ure dalje bo v kulturnem domu v Sempasu 6. Srečanje ljudskih pevcev in godcev Slovenije. Ob na-stopajočih bo gostja Katja Šoba, pro-fesorica zgodovine in geografije. (km)

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem de-žurne naslednje bencinske črpalke: **GORICA** AGIP - Ul. Crispi 14 AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina Q8 - Ul. Trieste 22 ESSO - Ul. Aquileia 40 **FARA** ERG - Ul. Gorizia 109 **GRADIŠČE** FLY - Ul. Palmanova 63/A **MEDEA** ESSO - Most na Birši, na državni ce-ssti 305 km 3+ **TRŽIČ** AGIP - Ul. Valentinis 61 AGIP - Ul. S. Polo **SAN MARCO PETROLI** - Ul. Ter-me Romane 5 **ŠKOCJAN** ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti 14 (Pieris) **ŠTARANCAN** SHELL - Ul. S. Canciano 11 **KRMIN** TAMOIL - Državna cesta 56 km 21 **FOLJAN-REDIPULJA** AGIP - Ul. III Armata 58

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM CORAZZA, Ul. Buonarroto 10, tel. 0481-808074.

Mali oglasi

PRODAJAM krompir za krmo praši-čev; tel. 320-2161383.

PRODAJAMO suha gozdna drva in ekstra deviško oljčno olje; tel. 0481-390238.

PRODAM Citroen C4 Grand Picasso 2,0 HDi CMP-5, avtomatski menjal-nik, 103.000 km, letnik 2008, prvi last-nik, srebrne barve, cena 11.900 evrov; tel. 340-8273145.

Izleti

KRUT obvešča, da je na razpolago še 5 mest za izlet 10. in 11. decembra na božične sejme v evropsko mesto Mi-lan; informacije in vpisovanje na dru-štvenem sedežu ul. Cicerone 8/B ali po tel. 040-360072.

IZLET V LJUBLJANO, GRADEC IN BE-LJAK prireja KD Sovodnje v soboto in nedeljo 10. in 11. decembra iz Sovodenj v soboto ob 7.30. Prihod v Ljubljano in ogled tržnice zelišč, božič-nih tržnic in centra. Odhod proti Gradcu, postanek za kosilo in prihod v glavno mesto Štajerske v popoldan-skih urah. Čas na razpolago za ogled središča mesta in tržnic. Skupna ve-čerja v pivnici. V nedeljo zjutraj ogled centra Gradca z vodičem. Kosilo pro-sto. Čas na razpolago za ogled muze-jev, tržnic in drugih zanimivosti. V prvem popoldnevu odhod proti So-vodnjam. Na poti ogled Beljaka, vrni-tev v Sovodnje v večernih urah; in-formacije in vpisovanje do 30. no-vembra po tel. 349-3666161 (Erik).

SKRD JADRO iz Ronk prireja enodne-vni izlet s kosilom v Vrhniko, gramo-

zno jamo in božičnih tržnic Ljublja-ne v soboto, 17. decembra; informa-cije in prijave na tel. 0481-82273 (Roberta) ali 0481-482015 (Karlo).

Gledališče

»**MARY POPPINS**« je muzikal, ki ga bo predstavilo PD Sotočje iz Škofje Loke v nedeljo, 27. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Pred-stavo gosti KD Sovodnje v sodelovanju z občinama Sovodnje in Škofja Loka. **GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD** v gledališču Verdi v Gorici: da-nes, 26. novembra, ob 20.30 Dario Vergassola s predstavo »Sparla con me« in Microband z »Woom woom woom!«; predprodaja vstopnic v knji-garni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 26. novembra, »Storie in taz-za«, gledališka skupina La Piccionaiia - I Carrara; informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, in-fo@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Šolske vesti

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da zapade 15. decembra rok za vložitev prošenj za začasno zaposlitev za neučno osebje; prošnje je treba oddati na tajništvih posameznih ravnateljestev; infor-macije na sedežu sindikata ob četrtnih med 16. in 17. uro po tel. 0481-82613.

Razstave

RAZSTAVA »ŽIVLJENJE POD TRI-GLAVOM« je na ogled v slovenskem višješolskem središču v Puccinjevi ulici 14 v Gorici; do 2. decembra od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah med 8. in 14. uro. **V OBČINSKI DVORANI V PALAČI LO-CATELLI** v Krminu bo danes, 26. no-vembra, ob 18. uri odprtje razstave »Profil, people, city and flowers« Car-la Piemontija. **V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE** v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; do 15. januarja 2012, ob sobotah in nedeljah ob 17. uri brezplačni vodeni ogledi.

Koncerti

NIZ KONCERTNIH PREDSTAVITEV orkestra Città di Gorizia z naslovom »Concerti nell'Antica Contea«: danes, 26. novembra, ob 20.45 v občinskem gledališču v Krminu. **ZDRUŽENJE MUSICA APERTA** pri-reja niz koncertov: danes, 26. novembra, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih mu-zejem v grajskem naselju 13 v Gorici nastopa pianist Gianluca Di Donato; vstop prost.

Kino

DANES V GORICI **KINEMAX** Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«. Dvorana 2: 16.45 - 18.30 »Happy Fe-et 2«; 20.15 - 22.00 »Scialla!«. Dvorana 3: 17.40 »Il cuore grande del-le ragazze«; 20.00 - 22.00 »Io sono li«.

DANES V TRŽIČU **KINEMAX** Dvorana 1: 17.45 - 20.15 - 22.10 »Anche se è amore non si vede«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Real steel« (digital). Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«. Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.15 »To-wer Heist - Colpo ad alto livello«. Dvorana 5: 16.45 - 18.30 »Happy Fe-et 2«; 20.15 - 22.00 »Scialla!«.

Obvestila

AŠZ OLYMPIA prireja občni zbor v po-nedeljek, 28. novembra, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v dvorani društva Anton Gregorčič na Drev. 20. septembra 118 v Gorici. **SKAVTI IZ GORICE** vabijo otroke (od 3. do 5. razreda osnovne šole), ki bi ra-di pristopili k volčičem in volkuljicam, da se jim pridružijo na sestankih, ki potekajo na skavtskem sedežu (Drev. 20. septembra 85 v Gorici) ob sobo-tah od 14.30 do 16.30; informacije na tel. 346-1538732 (Aljaž). **ZAHVALNA NEDELJA V PODGORI:** v nedeljo, 27. novembra, ob 9. uri zbi-rališče traktorjev pred cerkvijo Sv. Ju-sta Mučenca, ob 9.30 maša, blagoslov kruha, vina in kmečkih pridelkov ter traktorjev, ob 10.45 odhod traktorjev po vasi, ob 11.30 kosilo v prostorih Krajevne skupnosti Podgora.

NOGOMET - Spomini trenerja Triestine Giuseppeja Galderisija

Brca v zadnjico zaradi slabega vedenja

Trapattoni je bil njegov prvi mentor - Nepozabna leta v Veroni in »scudetto«

GIUSEPPE GALDERISI

KROMA

(NE)PRIČAKOVAN DVOBOJ NA VRHU – Današnja večerna tekma med Laziom in Juventusom je presenetljiv dvoboj med dvema vodilnima. Trenerja Triestine Giuseppeja Galderisija, ki je pred mesecem dni prevzel krmilo tržaškega tretjeligaša, ne preseneča, da si ravno Lazio in Juventus igrata prvo mesto na lestvici: »Lazio sem dobro sledil, saj sem bil tehnični komentator na Mediasetu in sem večkrat komentiral tekme belomodrih. Gre za homogeno moštvo, zelo organizirano in uigrano. Igralci so kakovostni, zlasti napadalna trojica je po mojem mnenju vrhunska in se dopolnjuje. Klose je popoln igralec, ki lahko igra v konici, a tudi za prvim napadalcem; Cisse' izstopa s fizičnega vidika, medtem ko je Hernanes 'tehničar', ki dopolnjuje komaj omenjeno dvojico. Morda je Juventus nekoliko presenetil. Najbrž so letos dve-tri male stvari, ki so Juventusu preprečile, da bi se ponovil trend zadnjih let. Navijači znova sledijo z veseljem nastopom, gotovo je prispeval svoj delež Conte, igralci pa mu sledijo. Tudi nov stadion je pomemben faktor. Morda je ob Udineseju Juventus doslej največje presenečenje.«

REJA PROTI CONTEJU – Lazio proti Juventusu pomeni tudi Reja proti Conteju. Dve generaciji, a tudi dve različni miselnosti: »Reja je naš 'učitelj'. Kamorkoli je šel, je ustvaril nekaj pomembnega. Bil je več kot zgolj trener, pravi mentor. Le sedaj pa se mu obrestuje, kar je gradil v vseh teh letih. Conte se je nekaj let izpopolnjeval kot trener, uspehi pa so mu dali krila in ni občutil prehoda od manjšega v vrhunski klub. Nič se ni spremenil, ohranil je svojo mentaliteto, gotovo pa je bilo zanj lažje, ker se je nekako vrnil domov. To bi morala marsikatero društvo narediti: znova nazaj poklicati tiste ljudi, ki že poznajo klub. Unovčiti to, kar si v preteklosti gradil.«

ZA NASLOV – Boj za naslov ne vključuje zgolj te dvojice: »Ni dvomov, da bo treba računati na Milan. A ravno tako pozor na Udinese in Napoli. Gre za ekipe, ki igrata vrhunski nogomet. Gledati te dve ekipi je pravi užitek. Zelo bi me veselilo, ko bi kateri od teh dveh ekip uspelo obdržati stik z vodilnimi vse do zadnjega, a mislim, da sta v tem trenutku Milan in Juventus stopnjičko višje od Lazia, Napolija in Udineseja. Nekaj pa se vsako leto spremeni. Milan je lani zmagal naslov, ne da bi bil favorit. Tekom prvenstva so pri Milanu začeli verjeti v naslov. To se letos dogaja v taboru Juventus. Ko začneš verjeti v določene stvari, ti tudi zgodovina nekega kluba pomaga. S tega vidika imajo Milan, Inter in Juventus nekaj več od tekmecev.«

LIGA PRVAKOV – Milan in Inter sta že gotova uvrstitve v osmino finala, Napoli pa je naredil pomembne korake naprej z zmago proti Mancinijevemu Manchester Cityju. Bodo italijanske ekipe lahko segle po najvišjih mestih? »Napoli je v ligi prvakov odigral nekaj vrhunskih tekem, a potem plača davek v prvenstvu, kjer je nerodno izgubil točke po poti, kar ga je oddaljilo od vrha. Vsi trije pa imajo dovolj kakovostne ekipe, da lahko v Evropi

premagajo vsakogar. Tudi Inter, ki ima v prvenstvu velike težave.«

NEPONOVLJIVA BAGNOLIJEVA VERONA – Galderisi je kot igralec osvojil tri naslove, dva z Juventusom in enega z Verono. Slednji je bil povsem nepričakovan in v sedanjih okoliščinah, neponovljiv: »Mislim, da takih presenečenj ne bomo več videli. Res je, da so tudi takrat naši nasprotniki imeli vrhunske igralce. Maradona in Bertoni, Zico in Edinho, Platini in Boniek, Schachner in Junior, Socrates in Passarella. To so le nekatera imena takratnih tujcev. Pri nas je šlo za nek neverjeten pohod, ki smo si ga izborili in ga nadgradili dan za dnem. Ploškali so nam povsod, igrali smo odlično brez razlik med domačimi tekmami in tistimi v gosteh. Bagnoli je bil za nas idealen trener in imeli smo za nami celotno mesto. Neponovljive okoliščine. In to potrjuje tudi dejstvo, da se takrat nastale vezi še ohranjajo. Ravno včeraj (v petek, op.p.) je bil tu pri meni na obisku Pierino Fanna. Nekaj mesecev se nisva videla, a med nama se ni zato nič spremenilo. In številni še zdaj ohranjamo trdne vezi, ki so dokaz, da je bila tista ekipa nekaj neponovljivega. Prava zmes, pravo okolje, pravi trener. Vse se je ujemalo.«

TRAPATTONI GA JE BRČNIL V ZADNJIČO – Galderisi je kot igralec spoznal ogromno vrhunskih trenerjev, ki niso bili le trenerji. Ob že omenjenem Bagnoliju ga je treniral tudi Trapattoni, ki je pred kratkim postal skorajda narodni heroj na Irskem, saj je tamkajšnje reprezentanco popeljal na evropsko prvenstvo: »Zadel si bistvo. To niso bili le trenerji. S človeškega vidika so bili to liki, ki so vsakemu igralcu dali veliko in bili za zgled. Te niso zgolj učili, kako bolje brčniti žogo ali se bolje postaviti na igrišču. Učili so te sedeti pri mizi, biti vzgojen in discipliniran. Biti pravi človek. Trapattoni je bil moj prvi mentor in večkrat me je on dobesečno brčnil v zadnjico. A ne

zato, ker sem se napačno pomikal po igrišču, pač pa ker se nisem pravilno vedel. 'Stil Juventus', o katerem večkrat slišimo govoriti, ni neka izmišljotina. Vsi so verjeli v to. Ob vsakem koraku si moral točno vedeti, da so veljala neka pravila vedenja in obnašanja, ob tem pa je tam obveljal le en glagol: zmagati. Mislim, da je Bonipertijev stavek 'tu ne gre misliti na zmago, tu treba zmagati' zadel bistvo mentalitete, ki je prevladovala pri Juventus. Nogomet se je medtem zelo spremenil, tako kot se je spremenil svet. Zdaj lahko

ne spoštujemo določenih pravil, določenih vrednot, ki so bile takrat na prvem mestu. Jaz sem kot mlajši igralec zelo spoštoval starejše. Opažam pri svojem

sinu, da gledajo na svet drugače. Naši starši so nam dali določeno vzgojo in nas usmerili v svet, morda pa je bila moja generacija preveč popustljiva in nismo bili dovolj dobri 'učitelji'. Zdaj ima vsak vsega preveč in tista zagrizenost, tiste motivacije, ki so nam bile vodilo, so se porazgubile. Nas so težave krepile, zdaj pa težave obideš.«

OB VSAKEM KORAKU VELIKE IKONE – Predsedniki, trenerji in igralci. Galderisi je v svoji karieri spoznal ogromno oseb, ki so se z zlatimi črkami zapisale v zgodovino ne samo italijanskega nogometa. Marsikoga ohranja Galderisi v zelo lepem spominu: »Med predsedniki je bil Boniperti nekaj posebnega, a tudi Vycpalek. Med trenerji Bagnoli, Trapattoni, Sandrea, Bearzot, Maldini, Sacchi z določenih vidikov. Igralcev prav toliko. Pri Juventus, v Veroni in Padovi je bil cel kup pravih ljudi z veliko začetnico. Fanna, Cabrini, Tardelli, Zoff, Baresi. Lahko bi napisal knjigo o tem in vsak bi si zaslužil poglavje zase.«

TRIESTINO ŠELE GRADIMO – Pred mesecem dni je Galderisi nasledil Discepolija na klopi Triestine, stanje na lestvici pa se ni bistveno izboljšalo: »Pozor. Nekaj so tradicija, mesto, stadion in navijači, drugo pa so sedanje težave ekipe. Ta ekipa sploh ni naredila poletnih priprav in nemogoče je pričakovati, da bi v trenutku naredili to, za kar drugi potrebujejo mesece. Poskušamo izboljšati ekipo, a nihče ni čarodej. Nekateri potrebujejo šest mesecev, da se vidi rezultate dela, jaz pa treniram tu v Trstu zgolj mesec dni. V svetu nogometa potrebuješ organizacijo, kontinuiteto in možnost, da se v celoti posvetiš svojemu delu. Mi moramo vse to graditi v situaciji, ki ni najbolj rožnata. Treba marsikaj spremeniti in izboljšati in 'glava' je pri tem bistvenega pomena. A prepričan sem, da lahko s to ekipo marsikaj dosežemo, saj igralcem ne morem res ničesar očitati.

Kot trener poskušam unovčiti vso znanje, ki sem ga kot igralec nabiral okrog po Italiji. Doživel sem marsikaj in imel možnost spoznati res izjemne osebe. Če bi mi uspelo igralcem posredovati te vrednote, da ne bi zrasli le kot igralci, a kot ljudje, bi dosegel veliko. Človek pripomore k rasti neke ekipe, neke skupine. Tehnične napake lahko odpraviš, izpiliti ali spremeniti določene človeške značilnosti pa je precej trši oreh.« (I.F.)

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma 13. kroga A-lige

Padla je tudi Roma

Udinese na domačem Friuliju še ni izgubil - Deveti gol Di Nataleja

Udinese - Roma 2:0 (0:0)

Strelec: v 79. Di Natale, v 89. Isla
Udinese: Handanović, Benatia, Danilo, Domizzi (Ferronetti), Bašta, Isla, Pinzi, Asamoah, Armero, Abdi (Fabbrini), Di Natale (Pasquale). Trener: Guidolin.

Roma: Stekelenburg, Taddei, Kjaer (Cassetti), Juan, Angel, De Rossi, Gago (Krkić), Greco (Perrotta), Pjanić, Lamela, Osvaldo. Trener: Luis Enrique.

VIDEM - Trdnjava »Friuli« še ni padla. Giudolinovi varovanci so na domačem igrišču dosegli šest zmag in prejeli le en zadetek (proti Sieni). Z zmago proti Romi in v pričakovanju današnjih ter jutrišnjih tekem se je videmska ekipa povzpela na sam vrh lestvice. Roma se je sicer suvereno upirala, čeprav ni nikoli resneje zaposlila vratarja Handanovića. Oba zadetka sta padla v zadnjem delu tekme. Prvega je po natančni podaji Pinzija dosegel Di Natale, ki je letos že devetkrat zatresel nasprotnikove mreže (na lestvici strelcev je dohitel

napadalca Atalante Denisa). Za videmskega napadalca je bil sinočnji že 116 gol v A-ligi (12. proti Romi). Po zadetku je Roma skušala reagirati. Obramba videmskega trenerja Guidolina pa se ni pustila presenetiti. Belo-črni so še naprej igrali napadalno in pred iztekom srečanja je za 2:0 poskrbel Isla. Po trikratnem sodnikovem žvižgu so se nogometaši Udineseja veselili nove zmage in seveda vrha lestvice. »Kljub temu mi ne gledamo lestvice. Pomembno je, da bomo čimprej zbrali 40 točk, da se rešimo,« je bil skromen Toto Di Natale, ki je pred tekmo prejel priznanje s strani Zveze nogometašev.

NAŠA NAPOVED 13. KROGA A-LIGE - Drevi ob 18.00: Lecce - Catania 1:1 (30%, 35%, 35%), Novara - Parma 2:1 (30%, 35%, 35%), (ob 20.45) Atalanta - Napoli 1:2 (30%, 30%, 40%), Lazio - Juventus 1:1 (30%, 40%, 30%); v nedeljo ob 15. uri: Cagliari - Bologna 1:0 (40%, 35%, 25%), Cesena - Genoa 2:2 (30%, 35%, 35%), Palermo - Fiorentina 3:2 (40%, 30%, 30%), Siena - Inter 1:2 (30%, 30%, 40%); ob 20.45: Milan - Chievo 4:1 (50%, 30%, 20%).

VATERPOLO V Trstu kvalifikacije za Ol

TRST - Tržaški bazen Bruno Bianchi bo od 15. do 22. aprila prihodnjega leta gostil olimpijske kvalifikacije v ženskem vaterpolu. V Trstu se bo med seboj pomerilo dvanajst reprezentanc (šest evropskih, dve ameriški, dve azijski, dve z območja Oceanije in ena afriška). Na olimpijske igre v London se bodo uvrstile le najboljše tri reprezentance. Katera od evropskih ekip bo nastopila v Trstu, pa bo odločalo evropsko prvenstvo, ki bo januarja na Nizozemskem.

ODBOJKA

Četrta zmaga Italije

Italijanski odbojkarji so premagali tudi ZDA in tako zabeležili četrto zaporedno zmago v svetovnem pokalu na Japonskem. Končni izid je bil 1:3 (39:41, 22:25, 25:22, 25:21). Največ točk (25) je dosegel Lasko. Italija je na lestvici četrta (11 točk), za Rusijo in Brazilijo (12) in Poljsko (13). Včeraj je znova bilo kar nekaj presenečenj: Kitajska je odščipnila točko Braziliji, ki je zmagala s 3:2, Iran pa je premagal Argentino (3:1). Italija bo jutri igrala proti Kubi.

SLOVENIJA - Slovenija je na prvem olimpijskem kvalifikacijskem turnirju v Osijeku premagala še Hrvaško. Hrvati so že vodili z 2:1 v nizih, a je Slovenec spet uspel preobrat; zmagali so s 3:2 (-22, 19, -22, 11, 8). Slovenija bo danes v finalu igrala proti Finski.

ROKOMET

Poraz Tržačanov

Pressano - Pallamano TS 24:23 (10:11)

Pallamano TS: Modrušan, Zaro, Postogna; Čermelj 1, Radojković 4, Ovegla 5, Sirotić 6, Pernic, Nadoh 4, Carpanese 1, Visintin 1, Dapiran, Anici, Di Nardo. Trener: Bozzola.

Po zelo izenačenem srečanju so tržaški rokometasi na vnaprej igrani tekmi elitne A-lige izgubili proti Pressanu, ki je tako na drugem mestu na lestvici dohitel Bozzolove varovance.

KOŠARKA

AcegasAps v Trevigliu

AcegasAps bo jutri drugič zapored igral na tujem. Po zmagi v Sieni odhaja v Treviglio, kjer se bo pomeril s Trevigliom, ki je v zelo močni severozahodni diviziji tretji s štirinajstimi točkami. Ekipa iz Lombardije je doslej zbrala enako število zmag kot Tržačani. Doma so izgubili z Recanatijem, a premagali močni ekipe, kot sta Trento in Torino. Trener Vertemati ima širok izbor igralcev, ekipa pa je dobro krita v vseh pozicijah. Najboljša strelca sta nizko krilo Vitale (196 cm, skoraj 15 točk na tekmo) in mladi Argentinec Fabi (bek-krilo, 199 cm), dobra pa sta tudi centra Borra (215 cm) in Zanella (205 cm). Glavni organizator igre je Cazzolato (194 cm), trener pa razpolaga še z nekaterimi talentiranimi mladimi igralci. Zmagati na tujem proti takemu nasprotniku ni lahko, Tržačani ga lahko presenetijo le z agresivno obrambo in hitro igro v napadu. Proti postavljeni obrambi pa bo zelo težko prodirati proti košu, saj imajo nasprotniki višinsko premoč. (M.O.)

HOKEJ NA ROLERJIH - Liga prvakov: Angers (Fra) - Edera Trst 4:2.

SMUČARSKI TEK - Norveška smučarska tekačica Marit Bjoergen (2:50,1) je zmagovalka klasičnega sprinta v Kuusamu.

NOGOMET - V okviru 12. kroga 1. amaterske lige danes ob 14.30 v Sovodnjah

Okrnjene Sovodnje za vrh

Kras jutri v Repnu - V promocijski ligi Vesna (proti prvi na lestvici) in Juventina v gosteh - V Dolino prihaja solidna Muglia

V okviru dvanajstega kroga 1. amaterske lige bodo že danes stopili na igrišče **Sovodenjci** (20 točk na lestvici), ki bodo v močno okrnjeni postavi gostili Medeo (11 točk). Trener Coceani ne bo imel na razpolago vseh najboljših nogometašev. Odsotni bodo vratar Devetak, Nasser, Bernardis, Visintin, Vanzo in Tomšič. »Saša (Tomšič op. ur.) se je huje (kolenske vezi) poškodoval na četrtkovem treningu. Žal ga ne bo več časa,« je povedal predsednik Sovodenj Zdravko Custrin in dodal: »Upam, da bodo vse te odsotnosti zgolj minimalno vplivale na tekmo proti Medeiu.« V Sovodnjah bo sodil Tržačan Bruno.

Vse ostale ekipe naših društev bodo igrale jutri. V elitni ligi bo **Kras** (20) v Repnu gostil Gemonese, ki ima 14 točk na lestvici. »Želimo podaljšati pozitivno serijo, ki smo jo v nedeljo začeli proti San Luigiju. Do konca

Domači šport

DANES

Sobota, 26. novembra 2011

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Qubik - Codroipese

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Romansu: Romans - Bor Radenska; 20.45 v Vidmu; Vecchiatto: Geatti Time - Breg

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel - Fogliano

UNDER 15 DRŽAVNI - 18.00 v Trstu, Ul. Veronese: Azzurra - Breg

UNDER 13 - 15.00 v Nabrežini: Sokol - Kontovel

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 17.00 v Repnu: Sloga - Basiliano; 20.00 v Sovodnjah: Soča Zadružna banka - Ferro Alluminio; 20.30 v San Vitu al Tagliamento: San Vito - Val Imsa; 20.45 v Trstu, Ul. della Valle: Volley club - Olympia

ŽENSKA C-LIGA - 19.30 v Villi Vicentini: Vivil - Zalet C

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Codroipu: Codroipo - Zalet D

MOŠKA D-LIGA - 20.00 v Gorici, Špacapan: Olympia under 17 - Altura

1. MOŠKA DIVIZIJA - 20.00 v Repnu: Sloga - San Sergio

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Dolini: Breg - Killjoy

UNDER 18 ŽENSKO - 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Zalet

UNDER 14 ŽENSKO - 16.00 v Gorici, Špacapan:Olympia K2 sport - Fincantieri; 16.00 v Trstu, 1. maj: Bor Kinemax - Sloga Barich; 18.00 na Proseku: Kontovel A - Brunner

UNDER 13 - 15.30 v Gradišču: Torriana - Val Arcobaleno

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Medea

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Križu: Vesna - Pro Romans; 17.30 v Gorici, Ul. Baiaimonte: Audax Sanrocchese - Kras Repen

ZAČETNIKI - 16.00 v Štandrežu: Juventina - Pieris; 16.15 v Mošu: Mossa - Sovodnje; 17.15 v Trstu, Ul. Locchi: Sant' Andrea San Vito B - Kras

HOKEJ NA ROLERIJH

DRŽAVNI POKAL - 20.30 v Gorici:Tergeste - Polet Kwins

BALINANJE

DEŽELNA C-LIGA - 15.00 pri Briščikih: Gaja - Villaraspa

JUTRI

Nedelja, 27. novembra 2011

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Padova

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia Terpin - Torriana 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Il Pozzo

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Krminu: Cormons - Soča; 11.00 v Trstu, Ul. Petracco: Eurovolleyschool - Zalet Barich; 16.00 v Trstu, Morpurgo: Brico - Zalet ZKB

KOŠARKA

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Alba Cormons

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Gemonese PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Lumignaccu: Lumignacco - Vesna; 14.30 v Martignaccu: Union Martignacco - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Pierisu: Pieris - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Muglia; 14.30 v San Giovanniju del Natisone: Centro Sedia - Primorje; 14.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 12.00 v Tržiču, Ul. Boito: Aris San Polo - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras - Domio; 10.30 v Štandrežu: Juventina - Staranzano; 10.30 v Beljanu: Pieris - Sovodnje

prvega dela prvenstva imamo po jutrišnji še tri tekme: Manzanese, Torviscosa in Fontanafredda. Vsi nasprotniki so zahtevni, čeprav še zdaleč ne nepremagljivi,« je ocenil predsednik Goran Kocman. Pri Krasu jutri še ne bo kaznovanega Battija in poškodovanega Corsa. Sodil bo Pordenončan Kapidani.

V promocijski ligi bo težave s postavo imel tudi trener **Vesne** Andrea Massai, ki si bo zaradi diskvalifikacije jutrišnjo tekmo v Lumignaccu ogledal s tribune. Pri Vesni ne bo Bagona, Degrassija, Gajčanina in Pipana, ki si je v nedeljo zlomil prst na nogi. »Odsoten bo približno en mesec,« je povedal tehnični vodja Paolo Soavi in še dodal: »Proti Lumignaccu bodo pomembno vlogo igrali mladi, ki jim zaupamo. Tekma ne bo lahka, vseeno pa smo optimisti.« Sodil bo Pordenončan Giordano. Tudi pri **Juventini**, ki bo igrala v gosteh proti Martignaccu (brez točke zadnji na lestvici), situacija ni najbolj rožnata. Še naprej ne bo Favera, Beltrameja, Di Gorgia in Seclija. Pod vprašajem je nastop Sellana. »Kljub temu moramo ciljati na vse tri točke. Priznati moram, da smo po ne prav uspešnem začetku sezone, nekoliko spremenili naše cilje, saj ne odkrito ciljamo več na prvo mesto. Lestvico bomo pač gledali s tekme v tekmo,« je o Juventininem prvem delu prvenstva komentiral športni vodja Gino Vinti. V Martignaccu bo sodil Pordenončan Vidali.

V 1. AL bo trebenski **Primorec** (18 točk) gostoval pri Pierisu (21), ki je prvi na lestvici skupaj s Cormonesejem in Isonzom. Rdeče-beli ne bodo imeli lahke. V taboru trenerja Al-da Corone so vsekakor optimisti in bodo ciljali na nove tri točke. V primeru zmage bi jih dohitieli na lestvici. Sodil bo Videmčan Ret.

V 2. amaterski ligi bo od ekip naših društev na domačem igrišču igral le **Breg**, ki bo gostil drugouvrščeno Muglio. Miljska ekipa ima nekaj dobrih posameznikov, kar pa še ne pomeni, da ni premagljiva. Trener

Zvezni igralec Brega Denis Daris na sobotni tekmi proti Opicini na Opčinah

KROMA

Bassanese ne bo imel večjih težav s postavo. Odsoten bo le poškodovani Maksi Grgič. V Dolini bo sodil Tržičan Brosolo. **Zarja** bo gostovala v Škocjanu ob Soči. Rdeči, pod taktirko Salvatoreja Bovina, bodo skušali osvojiti vse tri točke, čeprav naloga ne bo lahka. Odsoten bo vratar Valditara. Pod vprašajem pa je nastop Cerrita.

Primorje bo jutri igralo v gosteh proti Centro Sedii, ki ima le 6 točk na lestvici. Vituličevi varovanci ne bodo smeli podcenjevati nasprotnika. Pri rdeče-rumeni ne bo diskvalificiranih Ferra in Chebra.

Doberdobska **Mladost** bo jutri igrala v Fiumicellu. »Ker smo v nedeljo igrali dobro, pričakujem, da se bomo tudi tokrat izkazali,« razmišlja spremljevalec Mladosti Ezio Bressan. Pri ekipi doberdobskega društva ne bo poškodovanih Radetiča, Bres-

sana, Vitturellija in Ferleza. »Vsi ti igralci so zelo pomembni. Kljub temu imamo širši izbor nogometašev, tako da se lahko izkažejo tudi drugi,« je še dodal Bressan. Iz tabora Mladosti so nam sporočili, da bodo tekmo prihodnjega kroga proti Lucinicu igrali na soboto (3. decembra).

Oporazov Juventine na domačem igrišču v Štandrežu v letošnji sezoni. Rdeče-beli so trikrat zmagali in dvakrat igrali neodločeno. V gosteh pa so Tomizzovi varovanci dvakrat izgubili, dvakrat zmagali in dvakrat igrali neodločeno. Zanimivo je, da Juventina na domačem igrišču letos še ni izgubila.

ODBOJKA - V prvi moški in ženski diviziji

Olympia Andrej Terpin in Bor Kmečka banka praznik rok

1. MOŠKA DIVIZIJA
Medpokrajinsko prvenstvo
Triestina Volley - Olympia Andrej Terpin 3:1 (25:18, 25:22, 23:25, 25:22)

Olympia Andrej Terpin: Hlede 1, Ferfolja 13, Mucci 13, Komjanc 3, Černic 0, Škorjanec 7, Crobe 2, Čevdek 8, Terpin, Polesel (L). Trener: Andrej Terpin.

Olympia je v Trstu odigrala solidno tekmo, domačini pa so vseeno osvojili vse tri točke. Triestina Volley je na začetku vseh setov zelo dobro servirala, tako da so bili Goričani zaradi slabšega sprejema neučinkoviti na mreži. Pri gostiteljih pa sta bila na mreži zelo uspešna izkušena krilna tolkača. Naša ekipa je le v tretjem setu presenetila nasprotnike, v zadnjem nizu pa so na končnici zagrešili nekaj naivnih napak in tako zmago prepustili Triestini Volley.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Na Tržaškem
Bor Kmečka banka - Cus 0:3 (18:25, 20:25, 21:25)

Bor Kmečka banka: Košuta 5, Virgilio 2, Kneipp 8, M. Zonch 7, Pozzo 3, Costantini 2, Rabak (L), G. Zonch 2, Pučnik 1, Quaia 0, Olivo. Trener: Marco Coloni

Borovke so proti bolj izkušenim odbojkaricam Cusa zatajile. V sprejemu in obrambi so bile preveč statične, tako da so imele težave tudi na lahkih žogah, s svojimi napakami pa so nasprotnicam podarile praktično en set in pol. Na splošno so bile na igrišču tudi preveč pasivne, tako da so pobudo prepustile nasprotnicam. Cus je z lahkoto osvojil prva dva seta, v tretjem pa je že

zgledalo, da se bodo razmere na igrišču vendarle spremenile. Plave so namreč povedle 19:13, tedaj pa je bilo tekme praktično konec, saj je Cus brez večjega naprežanje poskrbel za preobrat, domačinke pa so do konca osvojile samo še dve točki.

Ostali izid: Lucchini - Libertas 0:3. **Vrstni red:** Altura in Triestina Volley 12, Cus in Bor Kmečka banka 9, Libertas in Zalet 7, Evs/Altura in S. Sergio 5, Lucchini in Breg 3, Killjoy in Oma 0 (Evs/Altura in S. Sergio s tekmo manj, Oma in Bor Kmečka banka s tekmo več).

UNDER 14 ŽENSKO
Na Tržaškem - Azurra 0:3 (17:25, 15:25, 12:25)

Breg: Camassa, Cattaruzza, Debernardi, Hervat, Jež, Maver, Medizza, Meneghetti, Muiesan, Olenik, Paoli, Racman. Trenerka: Daniela Zeriali

Odbojkarice Brega so morale v prvem krogu priznati premoč fizično močnejše in bolj izkušene Azzurre, a so lahko s svojim nastopom kljub vsemu zadovoljne. Igrale so borbeno, v glavnem lepo gradile igro in tudi poskusile napadati. Treba je tudi povedati, da so dijo skoraj vse igralko še v kategorijo U13, nasprotnice pa nastopajo že tudi v prvenstvu U16. (T.G.)

KOŠARKA
UNDER 13 MOŠKI
Kontovel - Salesiani A 73:37 (24:6, 43:20, 59:28)

Kontovel: Kafol 6, Carpani 2, Merku 2, Rudez 12, Emili 14, Tavčar 2, Iurkic 10, Štekar 5, Jankovič 10, Pauli-

na 4, Antler 4, Žgur 2. SON: 11. Trener: Gerjevič.

Kontovel je v prvem krogu pokrajinskega prvenstva U13 premagal šibko tržaško ekipo. Gerjevič je v primerjavi z nasprotniki, ki so igrali v osmih, lahko računali na večje število igralcev, vsi pa so tudi igrali prepričljivo in s svojo predstavo presenetili celo trenerja. Zmaga Kontovela ni bila nikoli vprašljiva; vodili so od začetka do konca, večino košev so dosegali iz lahkkih protinapadov in v vseh elementih prikazali več tehničnega znanja. Mariu Gerjeviču pomaga na treningih Erik Hrovatin, član članske ekipe Kontovela.

Interclub - Sokol 120:41 (33:6, 52:20, 83:32)

Sokol: Ferfoggia 6, G. Terčon 6, Coslovich 2, Zavادلal 13, Fabi 14, Daneu, Orel, Cortese, I. Terčon. SON: 22. Trener: Lazarevski.

Mešana ekipa Sokola – v ekipi igrajo tudi štiri košarkarice – je v prvem krogu nalatela na višje in fizično močnejše miljske košarkarje, ki so prevladali že v prvi četrtini in brez težav osvojili prvi dve prvenstveni točki. Trener Lazarevski je bil kljub porazu zadovoljen s prikazano igro: »Igralci in igralko Sokola se sploh niso prestrašili visokih igralcev Intrecluba, še posebej so se izkazali v 2. četrtini, ko smo bili domačinom enakovredni. Posebej bi pohvalil tudi Gajo Orel in Nastjo Daneu, ki sta se uspešno borili pod košem,« je povedal trener.

Naslednja tekma: Sokol - Kontovel, danes ob 15.30 v občinski telovadnici v Nabrežini.

rekreacija

MARTIN GUŠTIN »Tečem, ker sem hotel shujšati«

»S tekom se ukvarjam tri leta, začel pa sem izključno zato, da bi shujšal,« je priznal Martin Guštin, rekreativec iz Cola, sicer 31-letni bančnik. Po začetkih ga je kolega Elvis Peric, prav tako rekreativni tekač, prepričal, da se preizkusi še na tekmovanjih. In res: Martin je leta 2010 pretekel prvič Baviselo, pred kratkim pa je zaključil četrti polmaraton v Palmanovi. »Tam sem dosegel tudi osebni rekord 1:49,57,« pojasnjuje Martin, ki je sicer bivši košarkar. V sezoni 2007/08 je igral pri Sokolu v promocijski ligi, bil pa je tudi član Jadranove članske ekipe.

Kako se pa je vse začelo?

Najprej sem tekel 5 kilometrov, potem pa deset, skratka toliko, kolikor sem jih uspel v eni uri. Na začetku sem tekel tri do štirikrat tedensko in v šestih mesecih shujšal 10 kilogramov, pridobileno telesno težo pa zdaj tudi ohranjam.

Potem pa si začel tekmovati ...

Tako je. Prepričal me je kolega, ki je postal moj dobri mentor in mi daje vedno pomembne nasvete. Včasih greva skupaj na tekme, s tem da me on počaka na cilju, saj je hitrejši, včasih pa mi je v oporo, ko moram preteči daljše razdalje.

Koliko treniraš zdaj?

Približno leto dni sem bolj reden: teči grem kljub neugodnim vremenskim razmeram oziroma ko je vroče. Vsekakor poleti nekaj časa prekinem s treniranjem zaradi prehude vročine, pozimi pa me mraz ne moti. Zdaj treniram trikrat tedensko in pretečem približno 25 do 35 kilometrov na teden. Sledim programu, ki sem ga sestavil na internetni strani Running word: enkrat tedensko grem navadno na Kolonijo in opravi treniing s ponovitvami, ob koncih tedna opravi daljši trening – pretečem od 15 do 16 kilometrov, nato pa grem še enkrat na sprostilni tek.

Kdaj in kje tečeš?

Tečem takoj po službi ali pa ob vikendih, zjutraj in popoldne. Največkrat tečem po vzhodnokraških vaseh, izbiram pa večinoma asfaltirane ceste, poredkoma tečem po gozdnih poteh.

Zakaj pa na tekmovanjih izbiraš ravno polmaraton?

Deset kilometrov bi bilo premalo, 42 pa preveč. Na polmaratone se lahko pripravljam ob službenih obveznostih.

Boš kdaj skušal preteči še maraton?

Ne, mislim, da je preveč!

Četudi tekmuješ, pa se uvrščaš med rekreativce?

Seveda. Tekmujem izključno proti samemu sebi. Seveda je pred startom vedno malo stresno. Všeč mi je tudi, da si lahko program treningov sam organiziram, kar pa ni mogoče, ko igraš košarko.

Ali imaš zdaj že nov cilj?

Marca bom tekel v Gorici, rad pa bi se udeležil še Ljubljanskega polmaratona.

SLOVENIJA TA TEDEN

Nadškofija v stečaju. Amen!

VOJKO FLEGAR

Včasih še Bog ne more pomagati. Gospodarstvo Rast, družba z omejeno odgovornostjo v lasti škofij Celje in Murska Sobota (skupaj imata dobrih 48 odstotkov) ter nadškofije Maribor - je od tega četrtka v stečaju. Čez nekaj tednov ali mesecev, odvisno od poteka postopkov, se bosta Gospodarstvo Rast neizogibno pridružila njegovu oziroma cerkvena finančna holdinga Zvon Ena in Zvon Dva.

Kolikšna je luknja, ki je zazevala po spodletelem poskusu »tajkunizacije« mariborske nadškofije, še ni povsem jasno. Nekaj sto milijonov evrov, morda pol milijarde ... Samo v stečaju Gospodarstva Rast je, denimo, že priznanih terjatev za več kot 132 milijonov evrov. Največ, za dobrih 90 milijonov evrov, jih ima največja slovenska banka - državna NLB; sledijo ji slovenska hčerka italijanskega Unicredit-a z 12, Banka Koper (hčerka italijanske Intese Sanpaolo) z 11, slovenska banka iz sestave avstrijske bančne skupine Raiffeisen z 8 milijoni evrov itd.

Med tistimi, ki so s posojili financirali piramidno shemo mariborske nadškofije, pa je bil (s tremi milijoni evrov) tudi domžalski proizvajalec lakov in drugih kemičnih izdelkov Helios. Nič presenetljivega, če vemo, da je (bila) večinski lastnik Heliosa preko svojih podjetij in holdingov - mariborska nadškofija. Sploh pa so svoja podjetja za financiranje poslovnih megalomanij, predvsem menedžerskih odkupov, tako ali drugače izkoriščali in zlorabljali tudi vsi razvpiti slovenski »posvetni« tajkuni.

Na dan, ko je bil objavljen stečaj krovnega podjetja mariborske nadškofije, je nekaj sto delavcev Heliosa, Cinkarne Celje in še nekaterih podjetij protestiralo pred poslopjem NLB. Banko in njeno največjo lastnico državo so na sho-

du pozvali, naj ne prodata svojih deležev v njihovih podjetjih. Še zlasti ne tujim lastnikom, ker bi bila potem po njihovem mnenju gotovo ogrožena delovna mesta in prihodnost podjetij. Banke z NLB na čelu so namreč ob prvih znamenjih nesolventnosti cerkvenega poslovnega imperija zaplenile, kar se je dalo: torej delnice podjetij, s katerimi so bila zavarovana posojila.

Zdaj te delnice, kakor tudi delnice drugih v tajkunskih špekulacijah naseljenih podjetij (denimo največje slovenske trgovske verige Mercator) seveda poskušajo prodati. Zlasti NLB je pod pritiskom, tudi evropskih regulatorjev, saj ima v svojih bilancah veliko slabih posojil, vedno več rezervacij in odpisov ter premalo osnovnega kapitala.

Delavcem ne gre zameriti, da so spregledali dve dejstvi: da so pravzaprav že bili v tuji lasti, dokler je bila njihov največji lastnik mariborska nadškofija ter da je za njihove težave in nemara utemeljene bojazni še pred bankami kriv nekdo drug. Resnici na ljubo pa je treba priznati, da bi bilo res nenavadno, če bi po okupaciji prostora pred Ljubljansko borzo ali, recimo, študentski zasedbi filozofske fakultete ljubljanske univerze (ki se je začela ta teden) kdo napovedal še okupacijo nadškofije.

Kakor koli, vsaka spodobna tajkunska zgodba o nenasitnem apetitu ima svojega junaka. Tudi cerkvena in čeprav so v njej apetiti, kajpak, služili le temu, da bi lahko cerkev bolje opravljala svoje moralno in drugo poslanstvo. V mariborski zgodbi je ta protagonist Mirko Krašovec, nekdanji ekonom nadškofije. Ki je svojo napako priznal že v začetku letošnjega leta, ko se je veliko domin in cerkveni piramidni igri že podrla. Priznanje napake (v

dnevniku Delo) je šlo takole: »Banka /NLB/ skupaj s sindikatom bank zaradi krize ni držala besede in projekta ni financirala do dogovorjene stopnje. To dejstvo je povzročilo zastoj v razvoju T-2 /telekomunikacijskega operaterja/. Zdaj naj bi bila vsega kriva Cerkev, ki je le zaupala banki in strokovnjakom. /.../ Če je napaka, da smo zaupali finančnikom, je to moja napaka. Kot je tudi to, da smo šli v ekonomijo, ki je tako skorumpirana. Bili smo žrtev nemorale svetovne ekonomije, ki je v interesu in korist nekaterih dopustila nerealne balance. /.../ Prizadevali smo si, da bi bilo naše delovanje korektno. Napaka je bila, da smo šli začasno na področje, ki ni naše!«

Kolikor toliko redni bralec te kolumne se bo morda spomnil, da so banke za pokanje svojih balonov obtoževali tudi »posvetni« tajkuni. Zraven pa dodajali tolažbo, na kakršno ni pozabil niti Krašovec: »Skoraj vse kupnine so ostale v slovenskem finančnem sistemu, še največ pri državnih skladih, bankah in podjetjih. Premoženje se v Sloveniji tako samo prestavlja.«

Slednje drži, kajti mariborska nadškofija ni ostala le brez svojih lastninskih deležev, pač pa se k upnikom počasi seli tudi drugo njeno premoženje. Na dražbeno prodajo bo tako kmalu šla orglarska in restavratska delavnica (z dvajsetimi zaposlenimi), na dražbi pa bodo hočeš-nočeš morale končati tudi nekatere nepremičnine. Kot so izračunali v poslovnem dnevniku Finance, pa na koncu balade nadškofija ne bo le rečna kot pregovorna cerkvena miš, ampak bo tudi v najboljšem primeru imela še nekaj malega milijonov evrov dolgov. Pa veliko dela, da bančnike in sploh ves poslovni svet podučijo o nemoralu, katere žrtev je bila.

PISMA UREDNIŠTVU

Pojasnilo predstavnikov SKGZ v paritetnem odboru

Kot predstavnik SKGZ v paritetnem odboru za slovensko manjšino sva z vso odgovornostjo sprejela to nalogo in jo skušava opravljati vestno in po svojih najboljših močeh. Zavedava se namreč, da gre za pomembno telo, ki predstavlja najvišji institucionalni organ predviden po zaščitnem zakonu in da je tudi od njegovega dela odvisno (kvalitetno) izvajanje zaščitnih norm. Zato je naju zelo presenetila izjava predsednika paritetnega odbora Bojana Brezigarja čes, da nima najboljših izkušenj glede sodelovanja s predstavniki slovenske manjšine ter da se dogaja, da predstavniki krovnih v paritetnem ravnanju v nasprotju z dogovori, sprejetimi s predsednikom Pavšičem in Štoko. Očitek je dokaj hud in obenem precej nedorečen, v kolikor ne navaja konkretnih dejstev. Za najina stališča v paritetnem odboru lahko samo rečeva, da so vselej dosledno domnjena z vodstvom Skgz-ja in seveda s samim predsednikom Pavšičem. Zato si upava trditi, da očitki predsednika Brezigarja ne morejo biti namenjeni nama. Verjetno bi novinarska radovednost velela, da bi novinarji, prisotni na srečanju s predsednikom Brezigarjem, povprašali za točnejšo informacijo: vsi namreč vemo, da je nepopolna informacija lahko dezinformacija.

Ob tem meniva, da bi bilo primerno preseči uveljavljeno navado v naši manjšini, da se vselej posplošuje (kar med drugim širi nezaupanje in to nikomur ne koristi) ter da se uvede pravilo točno določenih odgovornosti tako v pozitivnih kot negativnih zadevah. Pošteno je, da vsak odgovarja za svoje delo.

Iole Namor in Livio Semolič

Odgovor Dragu Štoki

V intervjuju v Primorskem dnevniku dne 24 t.m. Drago Štoka na podlagi moje izjave med oddajo Primorska kronika z dne 25.10.2011 sklepa, da SKGZ »čez noč prekinja utečeno sodelovanje z SSO« in da »kot strela z jasnega« prihaja vest, da SKGZ z SSO »ne bo več sodelovala!«. Vabim ga, da si še enkrat ogleda posnetek oddaje na spletnem naslovu <http://tvsls.si/#ava2.119290378> in da sam preveri, ali so bili moji toni res tako ostri, kot sam pravi, in ali nisem morda le sintetično obrazložila vzrokov, ki so privedli do sedanjih težav pri sodelovanju med obema krovnima. Potem pa naj se še vpraša, ali so vzroki, ki sem jih navedla, sad moje fantazije.

Darja Betocchi

O odnosu italijanskih vlad

Prvi odstavek 19. člena Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah se glasi: "Nihče ne sme biti vzemirjan zaradi svojih mnenj". Zato lahko Drago Štoka svobod-

no govori karkoli hoče. Toda od pravnika verjetno lahko pričakujemo, da ne govori o korektnem odnosu italijanskih vlad, ki v 63 letih še niso poskrbele, da bi slovenska manjšina uživala jezikovne pravice, ki izhajajo iz temeljnega zakona države in iz mednarodnih dogovorov in pogodb. In to kljub trem razsodbam Ustavnega sodišča, ki očitno spadajo v kategorijo "razsodb-smernic" z navodili zakonodajni oblasti, kaj naj naredi, da bo ustava spoštovana. Da italijanske vlade po drugi svetovni vojni niso ravnale s Slovenci tako, kot so ravnale italijanske vlade med prvo in drugo svetovno vojno, je res. Toda tudi človeku brez vsake pravne izobrazbe je jasno, da po zmagi nad fašizmom taki ukrepi niso bili več možni, kot je vsakomur jasno, da je kršitev človekovih pravic in ustavnih določb hud kriminal.

Drago Štoka je dovolj star, da lahko ve, da je bilo leta 1958 prepovedano volilno zborovanje komunistične stranke na trgu Unità samo zato, ker je bil predviden govor v slovenskem jeziku. Torej zaradi rasne diskriminacije, ki je hud zločin. Še danes pa ni toliko star, da bi mu zaradi senilnosti lahko oprostili, če ne razume, da je omejitev zaščitenega ozemlja na del naseljitvenega ozemlja slovenske skupnosti kršitev načela Evropske listine o deželnih ali manjšinskih jezikih, da se spoštuje ozemeljski obseg vsakega jezika, na katero se sklicuje 2. člen tako imenovanega "zaščitnega zakona".

Z odlokom predsednika republike z dne 12. septembra 2007 je bil uveden v občinah Gorica in Trst svojevrsten "apartheid", ki sicer nima najhujših oblik južnoafriškega "apartheida", vendar je sredstvo rasne diskriminacije. In če vprašate, na katerem členu ustave temelji ta ukrep, ne boste dobili nobenega odgovora. Je pa znameniti Carlo Giovanardi pojasnil v dnevniku Il Piccolo 16. januarja 2004, da bi spoštovanje "najnižje ravni varstva" slovenske jezikovne manjšine (po tolmačenju Ustavnega sodišča) v obeh mestnih središčih imelo isti učinek kot met (seveda prižgane) vžigalice v smodnišnico. To pomeni, da imamo v Gorici in v Trstu temne sile, ki bi na polno spoštovanje ustave odgovorile s strahovitim nasiljem. Pravna država take lopove aretira in obsodi na primerno hude kazni. Toda tega nobena italijanska vlada od leta 1954 do danes še ni storila. Drago Štoka pa bi nas hotel prepričati, da so imele vse "v glavnem korekten odnos", "nekateri bolj, druge manj". Kar je še najbolj hudo, je to, da je zakon, ki predvideva ta svojevrsten "apartheid", izglasoval levosredinski parlament v sodelovanju z levosredinsko vlado. In ko bi zakon ne bil tak, bi ne mogla niti desnosredinska vlada predložiti predsedniku republike tak odlok, pa ga je predložila levosredinska vlada (Prodi II, 28. april 2006-6. februar 2008). Po potrebi drugič dalje.

Za družbeno politično društvo Edinost Samo Pahor

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Debeli otroci

Vedi o rasti in razvoju človeka pravijo strokovnjaki postnatalni razvoj človeka ali auxologija.

Auxologija je torej specialna zdravniška veda, ki raziskuje in zdravi človekovo telesno rast v razvojni fazi. Razumljivo je, da gre pri tej vedi za multidisciplinaren pristop, v katerega s vpletene še druge zdravniške vede: pediatrija, nevrologija, fiziologija, endokrinologija in epidemiologija, pa tudi znanje s področja dietetike, higiene, socioloških znanosti, antropometrije (merjenja dimenzij človeškega telesa), ergonomije (prilagoditve delovnega okolja uporabniku), antropologije in drugih, da bi raziskali sposobnost človeka, da raste in se razvija v različnih okoljih in ob različnih dejavnikih, ki nanj vplivajo.

Italijanski auxološki zavod, ki raziskuje vzroke bolezni in išče metode zdravljenja že 50 let, je ob koncu poletja objavil svoje sedmo poročilo o pretrani debelosti v Italiji. Ugotovili so, da se je porazdeljenost prevelike debelosti spremenila: povečala se je pri moških, medtem ko se pri ženskah nakazuje težnja upadanja, povečala se je tudi na severovzhodnem področju, največ pa je na jugu države in tudi pri otrocih, ki so rojeni na jugu, čeprav živijo na severu. Iz poročila sklepajo, da ti podatki čedalje bolj uvrščajo med vzroke za nezdravo debelost tesno vez med genetsko zasnovano in okoljem, v katerem človek živi, odraščaja in se razvija.

Preveliko debelost in njeno postopno širjenje je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO ali angleško WHO) že označila kot »globalno epidemijo«. Podatki o debelosti v svetu so sicer v zadnjih letih precej stabilni, vendar jih je kljub temu treba vzeti resno. Na svetu živi ena milijarda pretežkih ljudi in od tega jih je 300 milijonov predebelih. Prav debelost naj bi bila zelo viden vzrok za probleme javnega zdravstva. V Italiji naj bi bilo med odraslim prebivalstvom 10% predebelih, 35% pretežkih, kar pomeni, da se s svojo neprimerno težo sooča kar 20 milijonov odraslih Italijanov. Rezultati iz preventivnih pregledov v okviru nacionalnega programa preventive bolezni srca in ožilja v Sloveniji, med moškimi (od 35 do 65 let) in ženskami (od 45 do 70 let), kažejo na skoraj 28 % debelih ljudi.

To pa, kar najbolj skrbi, izhaja iz podatkov italijanskega statističnega zavoda ISTAT, ki dajejo vedeti, da je kar 36% osemletnikov pretežkih, od tega je nad normalno težo 24% otrok, 12% pa je pretirano debelih. V deželi Campania naj bi imel probleme te vrste vsak drugi otrok, medtem ko je v Dolini Aoste predebel vsak četrty otrok. V Deželi Furlaniji-Julijski krajini pa naj bi bil predebel ali nad težo vsak peti.

Skrb za primerno težo torej ni le problem estetskega značaja, pač pa skrb za odpravljanje bolezni, ki so vezane na prekomerno debelost. Eden izmed vzrokov, ki ga omenjeni italijanski zavod za auxiologijo obravnava prednostno, je genetika oziroma vpliv družinske komponente na preveliko težo in ekstremno debelost. Veliko sta spremenili v negativnem smislu tako moderni način prehrane kot čedalje manjši čas, posvečen gibalnim dejavnostim, zlasti zaradi izboljšav v prevozu, zaradi toplejših bivališč in izboljšanih delovnih razmer, vendar je velik odstotek nagnjenosti k prekomerni teži treba pripisati tudi dednim vplivom. Nekateri raziskave pripisujejo dednemu faktorju kar 40 do 70% vpliva. Le nekaj manj od tistega dednega faktorja, ki človeku določa višino. Vsekakor pa strokovnja-

ki gledajo na prekomerno težo kot na bolezensko stanje in ne le na stanje, ki naj bi ga povzročalo pomanjkanje trdne volje.

Raziskovanja v tej smeri so torej zelo napredovala, pot k učinkovitim protiukrepom pa je zavita in težavna ter jo iščejo na področju preventive, zdravljenja in rehabilitacije na individualni ravni. Bolezenska stanja, ki se razvijejo iz neprimerne teže, so zapletena in odvisna od več dejavnikov: genetskih, okoljskih in vedenjskih.

Nekatera italijanska glasila so pisala o rekordu italijanskih predebelih otrok, ki se bliža odstotku grških predebelih otrok. Na zatožni klopi so slabe prehrabene navade, premajhna telesna dejavnost zaradi televizije in računalnika, ki poleg tega da navajata k posedanju, preko nasilno privlačnih reklam vabita k uživanju močno sladkanih gaziranih pijač, industrijskih kremnih in drugih slaščic, ovitih v privlačne pisane barve, ki kar pokajo od maščob in kalorij in kot kupilni izdelki prednjačijo pred doma pripravljenimi sokovi in pecivom. Temu bi se morale postaviti proti tako družina kot šola. Ponekod, kjer so se tega zavedli, so začeli z novo prehrabeno vzgojo. Ne ve pa se še, kako učinkovito.

V anglofonskem svetu so skovali za tako vrsto industrijske hrane naziv trash-food (smetišna hrana) in ponekod že ostro nastopajo proti njej. Po nekaterih šolah ne dovoljujejo več pitja gaziranih pijač, v Parizu so nanje dali poseben davek, v Nemčiji, na Danskem in na Škotskem pa je v šolskih menzah zahtevano, da je v učenčev obrok uvrščeno sadje in zelenjava.

Debelost je vzrok za sladkorno bolezen, za povišan krvni tlak, za artroze, bolezni dihal in za srčna ter žilna obolenja. Edina učinkovita pot je po mnenju izvedencev vzgoja k pravilnemu prehranjevanju. Milanski raziskovalci so npr. ugotovili, da imajo otroci iz manj izobraženih družin enkrat več možnosti, da bodo predebeli.

Med strokovnimi nasveti izstopajo: naj otrok ne je preveč in zlasti, naj je zdravo. Namesto industrijsko predelane hrane naj uživa veliko sadja in zelenjave. Privadi naj se na jutranji zajtrk, ki je zlasti v naši družbi omalovaževan, še preveč ljudi se namreč pohvali: »Oh, jaz zjutraj spijem le kavo, drugega ne morem poriniti v usta!«

Zlasti pa je pomembno gibanje. Članek, ki ga je v ZDA objavil pred petimi leti The Boston Globe se začinja: Diabetes tipa 2 se tako hitro širi po Ameriki, da sploh ne smemo izgubljati časa z razdeljevanjem koles otrokom. Pripeljte jim kar invalidski voziček. Pozabite na žoge za košarko ali za bejzbol. Dajte jim Braillove pripomočke in še vse ostalo in dobro poznano (Ipods, Game Boys in Xboxes), opremljeno z merilci za sladkor, ki bodo občasno zapisali: »Žal mi je, da prekinjam tvojo glasbo ali tvoj film, vendar se glasba in film ne bosta nadaljevala, dokler me ne uporabiš.«

Dejansko nekoliko ameriško pretirani način obveščanja, vendar pa prikaže vso dramatičnost situacije, v kateri so se znašli naši otroci, saj je po mnenju pisca to dogajanje ena izmed najbolj žalostnih dejanj, ki kradejo otroštvo. To pošast pa meni pisec, smo ustvarili sami, ker smo trgovcem s »smetišno hrano« dopustili, da prežijo na naše otroke in svojim otrokom dovolijo izginjati v video zaslon. (jec)

prej do novice

www.primorski.eu

VSako JUTRO SE PRED
VAŠIMI VRATI NEKAJ DOGAJA.

Vihra Tence, raznašalka

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni, da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra**!
Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna! Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo **“Spomini na leto 1945”** darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Na mladih (občinski) svet stoji!
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Da Da Da **6.30** Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: Tg1 Dialogo **9.30** Dnevnik L.I.S. **10.05** Aktualno: Settegiorni **10.55** Aktualno: ApriRai **11.10** Variete: Dreams Road **20.11** **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Lineablu **15.10** Aktualno: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Pas-saggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.35** Kviz: Soliti ignoti **21.10** Variete: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici)

Rai Due

6.00 Nan.: Cuori rubati **6.30** Aktualno: A ruota libera **7.00** Variete: Cartoon Magic, vmes Art Attack **9.05** Nan.: Rebelde Way **9.50** Nan.: Summer in Transylvania **10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco **10.45** Vremenska napoved **10.50** Aktualno: ApriRai **10.55** Aktualno: Quello che **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Nan.: La casa nella prateria **15.35** Nan.: Hawaii Five-0 **16.30** Šport: Pit Lane **16.55** Avtomobilizem: F1, VN Brazilije, kvalifikacije, prenos **18.30** Dnevnik L.I.S. **18.35** Nan.: Sea Patrol **19.30** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 Sezione 2 **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: The Good Wife **22.40** Šport: Sabato Sprint **23.25** Dnevnik, sledijo rubrike

Rai Tre

6.00 Fuori orario - Cose (mai) viste **7.00** Nan.: La grande vallata **7.50** Film: A che servono questi quattrini? (kom., It., '42, r. E. Pratelli, i. P. De Filippo, E. De Filippo) **9.10** Aktualno: Paesereale **10.15** Glasba: Il gran concerto **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Aktualno: Tv Talk **16.40** Dnevnik - L.I.S.

16.45 Nan.: Un caso per due **17.45** Šport: Magazine Champions League **18.10** Šport: 90° Minuto Serie B **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: E se domani **23.35** Dnevnik in Deželni dnevnik **23.55** Dok.: Amore criminale

Rete 4

7.20 Nan.: Magnum P.I. **8.25** Aktualno: Vivere meglio **9.55** Nan.: R.I.S. 5 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.05** Film: Poirot - Testimone silenzioso (det., V.B., '95, i. D. Sutchet) **17.00** Nan.: Psych **18.00** Dok.: Piane-

ta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Don't say a word (triler, ZDA, '01, r. G. Fleder, i. M. Douglas, B. Murphy)

0.40 Film: Phase IV (akc., Kan., '01, r. B. Goetes, i. D. Cain, B. Bosworth) **1.05** Nočni dnevnik

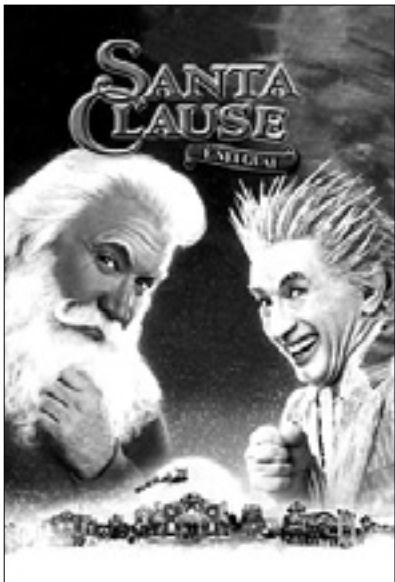
Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasba: Loggione **9.45** Aktualno: Superpartes **10.35** Film: Cocoon - Il ritorno (fant., ZDA, '88, r. D. Petrie, i. D. Ameche, G. Verdon) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Resn. show: Grande Fratello 12 **14.10** Variete: Amici **15.30** Aktualno: Verissimo (v. S. Toffanin) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.35 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio in E. Iacchetti) **21.10** Variete: C'è posta per te (v. M. De Filippi) **0.30** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.15** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 9.55, 12.20 Risanke **9.30** Nan.: Power Rangers Samurai **10.50** Film: Dragon Ball Z (ris., Jap., '94) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** 19.00 Risanke: Bugs Bunny **14.00** Risanke: Simpsonovi **14.55** Film: Mr. Nice Guy (akc., Hong Kong, '97, r. S. Hung, i. J. Chan, R. Norton) **16.45** Film: Lo stile del dragone (akc., ZDA, '98, r. S. McNamara, i. H. Hogan, M. O'Laskey) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Film: Barbie e l'academina per principessa (anim., ZDA, '11, r. E. Norton, T. Klassen) **20.50** Kratkometraža: Ice Age - A Mammoth Christmas

21.10 Film: Santa Clause è nei guai (fant., ZDA, '06, r. M. Lembeck, i. T. Allene, M. Short) **22.55** Film: Bob, un maggiordomo tutto fare (kom., Kan./V.B., '05, r. G. Synor, i. T. Green, B. Shields)

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Šport: Body Show **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Talk show: Gli incontri al caffè de La Versiliana **11.50** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **12.45** Dok.: Piccola grande Italia **13.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Dai nostri archivi **14.50** Dok.: Italia da scoprire **16.00** Variete: 80 nostalgia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Videomotori **19.15** PLG - Piano Locale Giovani **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Aktualno: Musa TV **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera! **21.05** Lirika: L'amico Fritz **23.00** Nočni dnevnik **23.35** Stoà

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.40** Film: Totò sceicco (kom., It., '50, r. M. Mattoli, i. Totò, T. Leses) **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: I menù di Benedetta **15.00** Variete: Chef per un giorno **16.00** Košarka: DP, Cimberio Varese - Umana Venezia, prenos **18.15** Nan.: Jag - Avvocati in divisa **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **22.30** Film: Jefferson in Paris (bio., Fr./ZDA, '95, r. J. Ivory, i. N. Nolte, G. Scacchi) **0.45** Dnevnik **0.55** Aktualno: m.o.d.a. **1.40** Film: L'uomo che sapeva troppo (triler, V.B., '34, r. A. Hitchcock, i. L. Banks, P. Lorre)

Slovenija 1

6.00 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.15** Lutk. igr. nan.: Bine **7.35** Studio Kriškraš **8.20** Otr. serija: Ribič Pepe **8.40** Iz popotne torbe **9.05** Ris. nan.: Smrkci **9.30** Kviz: Male sive celice (pon.) **10.10** Igr. nan.: V dotiku z vodo **10.40** Polnočni klub (pon.) **11.50** Tednik (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.25** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.) **14.25** Film: Nebeška vaba **16.05** O živalih in ljudeh (pon.) **16.20** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** 0.00 Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip **20.00** Klic dobrote **21.50** Dok. film: Sveta voda Uročica **22.15** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **22.50** Ozemlje na prepihu **22.55** Nad.: Sinovi anarhije II **0.05** Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip (pon.)

Slovenija 2

10.00 Skozi čas **10.10** Posebna ponudba (pon.) **10.50** Slovenci v Italiji (pon.) **11.20** Med valovi (pon.) **11.50** Circom regional (pon.) **12.15** Knjiga mene briga (pon.) **12.35** Londonski vrtljak (pon.) **13.05** Športni izziv (pon.) **13.35** Magazin v alpskem smučanju **14.00** Dok. film: Skoki so moje življenje (pon.) **14.55** Nordijsko smučanje: SP, Smučarski skoki - ekipno, prenos iz Kuusama **16.55** Rokomet: Liga prvakov, Cimos Koper - St. Peterburg, prenos iz Kopra **18.40** Alpsko smučanje: SP, veleslalom (Ž), 1. vožnja, vključitev v prenos iz Aspna **19.25** Alpsko smučanje: SP, smuk (M), prenos iz Lake Louisa **20.30** Formula 1: VN Brazilije - kvalifikacije, posnetek iz Sao Paola **21.00** Alpsko smučanje: SP, veleslalom (Ž), 2. vožnja, prenos iz Aspna **22.00** Na lepše (pon.) **22.25** Videozid (pon.) **23.10** Koncert: Sobotna glasbena noč

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.10** 9.40, 21.30 Žarišče **8.20** 10.25, 13.50 Beseda volilcev **8.50** Studio City (pon.) **10.10** Evropski premislek **12.35** Prava ideja (pon.) **14.00** Poročila Tvs1 **15.40** Tedenski pregled **16.20** 20.30 Na Tretjem **17.30** 18.00 Poročila TVS1 **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Boben - glasb. odd. **15.20** Nautilus **15.50** Ciak Junior **16.20** Iz arhiva po vaših željah **17.10** 23.35 Vsedanes aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 0.05 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.45** Jutri je nedelja - verska odd. **20.00** Tednik **20.30** SP v alpskem smučanju (ž), veleslalom, 1. vožnja **21.15** SP v alpskem smučanju (ž), veleslalom, 2. vožnja **22.15** Rokomet: Liga prvakov

Pop TV

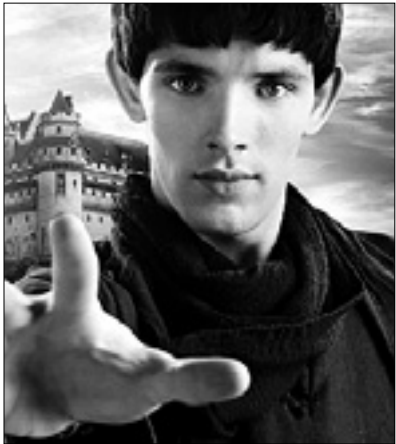
6.30 Tv prodaja **7.00** 7.45 Nal in Lili (sinhr. ris. serija) **7.05** Tobí in njegov lev (sinhr. ris. serija) **7.10** Hobonavti (sinhr. ris. serija) **7.25** Liza in Pavel (sinhr. ris. serija) **7.30** Angeli - Balerina (sinhr. ris. serija) **7.50** Martinov svet (sinhr. ris. serija) **8.05** Florjan, gasilski avto (sinhr. ris. serija) **8.20** Lupdidu (sinhr. ris. serija) **8.30** Metka (sinhr. ris. serija) **8.45** Diego in prijatelji (ris. serija) **9.00** Profesor Baltazar (ris. serija) **9.10** Monster High - Neobičajna šola (sinhr. ris. serija) **9.15** Sabrinino skrivno življenje (sinhr. ris. serija)

9.40 Bum in rdečeglavčki (sinh. ris. serija) **9.45** Beyblade (sinh. ris. serija) **10.10** Bakugan (sinh. ris. serija) **10.35** Čarobni vrtljak (sinhr. ris. serija) **10.50** Živalski fenomeni (mlad. serija) **11.10** Radovedni George (sinhr. ris. serija) **11.25** Nan.: Beverly Hills 90210 **12.20** Film: Zadržana nevesta (Kan./ZDA) **14.05** Resnič. serija: Zmenki milijonarjev **15.05** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **16.05** Dok. serija: Kamera teče **16.35** Film: Kaj muči Gilberta Grapea (ZDA) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.00** Film: Divjaka (ZDA) **22.55** Film: Grozljiva žetev (ZDA)

Kanal A

7.50 Tv prodaja **8.05** Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** 12.25 Nan.: Zoey 101 **9.25** Film: Športnikova mladost (ZDA) **11.05** Shaq, pomeriva se! (resn. serija) **11.55** Družina za umret (hum. nan.) **12.55** Čarovnije Crissa Angela (dok. serija) **13.25** 1.05 Dok. serija: Šef pod krinko (ZDA)

14.20 Nan.: Merlinove pustolovščine **15.15** Film: Moj vražji prijatelj (Kan./ZDA) **17.00** Nan.: Top Gear **18.00** Svet: Povečava **18.30** Volan - odd. o avtomobilizmu **19.05** Dok. serija: Najbolj nori športi **19.30** Pazi, kamera! **20.00** Film: Beethoven 4 (ZDA) **21.50** Film: Družinske božične počitnice (ZDA) **23.20** Nan.: Terminator

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Istrska srečanja; 11.25 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Tam kjer teče bistra Bela - odd. iz Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Ivan Tavčar: Visoška kronika, 3. nad.; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobotna in pol; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 14.45 Du jes - humoristična oddaja; 15.30 DIO; 16.20-19.00 SMS z žogo ali brez, glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende; 21.00 Kantina; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crosroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - Jutranjik; 8.05 Horoskop; 8.10 Prireditve; 8.35 Nogometna kabala; 8.50, 15.05 Pesem tedaja; 9.00 Gostje tedaja; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla sigle; 10.25 Programi radio in tv; 10.35, 13.35, 22.30 Glasbena lestvica; 11.00 Per un'ora di radio; 11.35 Play list; 12.00 Kratke vesti; 12.01 Collezione musicale di RC; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.00 Slot parade; 14.35 The Chillaut Zone; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih, Hot Hits; 18.00 London calling; 20.00 Proza; 20.30 L'Italia è fatta; 21.00 Radio Indie Music Like; 22.00 Glasba RC; 23.00 Etnobazar; 0.00 Prenos RSL.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotna branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.45

Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nokturno.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40 Športna zgodba; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 10.45 Zapis iz močvirja; 11.00 Heroji za vse čase - poklici; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Operni večer; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHZ).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglasaevalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Anticiklon, ki je prisoten nad zahodno Evropo se širi proti Alpam in nam bo zagotavljal več dni levega vremena.

Nad severnim Atlantikom in Skandinavijo je obsežno in globoko ciklonsko območje, nad južno Evropo in Sredozemljem pa je območje visokega zračnega tlaka. V višinah pritoka k nam dokaj tople in suh zrak, v nižjih plasteh ozračja pa se zadržuje hladnejši in vlažnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.25

Dolžina dneva 9.07

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo ugoden in v krajih s sončnim vremenom spodbuden. V krajih z dolgotrajno meglo ali nizko oblačnostjo pa bodo občutljivi ljudje imeli manjše vremensko pogojene težave.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 13,7 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	0	2000 m	0
1000 m	3	2500 m	-1
1500 m	2	2864 m	-3

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.13 najnižje -10 cm, ob 10.05 najvišje 51 cm, ob 17.03 najnižje -63 cm, ob 22.11 najvišje 35 cm.

Jutri: ob 0.02 najvišje 26 cm, ob 50.05 najnižje -3 cm, ob 10.38 najvišje 40 cm, ob 17.44 najnižje -55 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo jasno do zmerno oblačno vreme. Ob morju bo pihala šibka burja predvsem zjutraj in v večernih urah. V hribih bodo prisotni temperturni obrati.

Na Primorskem in v višjih legah bo precej jasno, po nižinah v notranjosti Slovenije pa bo večinoma oblačno ali megleno. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -6 do 0, ob morju okoli 2, najvišje dnevne od 3 do 8, na Primorskem okoli 13 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Prevladovalo bo lepo in skoraj povsem jasno vreme. Veter bo šibak. Po nižinah bodo ponoči možne meglice. Pojavljali se bodo temperturni obrati; v gorah bodo temperature nadpovprečne z ničlo izoterno na kar 3400m nadmorske višine.

Jutri in ponedeljek bo precej jasno. Ponekod po nižinah v notranjosti Slovenije bo večji del dneva megla ali nizka oblačnost.

PREVOZI - Po generalnem servisu v kitajskem mestu Xiamen

Airbus letalskega prevoznika Air France letel brez 30 vijakov

PARIZ - Mehanik v Bostonu je opazil, da na potniškem letalu airbus A340 francoskega Nacionalnega letalskega prevoznika Air France manjka 30 vijakov na zunanjem delu trupa letala. "Letalo je bilo pred kratkim na generalnem servisu v kitajskem mestu Xiamen in rezultat odseva najvišje ambicije naše družbe!" so sarkastično zapisali v glasilu sindikata zaposlenih pri prevozniku. "Pred kratkim se je naše letalo vrnilo s generalnega servisa na Kitajskem, a je letelo le nekaj dni," so še zapisali v glasilu.

Predstavniki prevoznika Air France je potrdil, da so v Bostonu odkrili napako, vendar je zagotovil, da v nobenem trenutku ni bila ogrožena varnost potnikov na letalu ter da so letalo v Bostonu zadržali "le par ur". Pojasnil je, da so vijaki manjkali na plošči, ki pa ima funkcijo zunanjega ovoja in ni izpostavljena pritisku.

Strokovnjaki evropskega proizvajalca letal Airbus so potrdili, da plošča ni bila pomemben del letala.

Dejali so, da v primeru, če bi plošča zaradi manjkajočih vijakov med letom odpadla z letala, to ne bi nikakor vplivalo na nadaljevanje leta, težavo bi predstavljalo le, če bi plošča zadela in poškodovala kakšen pomemben del letala.

To pa ni prvi primer tovrstne napake na letalih Air Francea. Iz sindikata so sporočili, da so lani ob popolnem servisu letala boeing 747-400 na Kitajskem del letala prebarvali s potencialno vnetljivo barvo, kar so ugotovili po šele treh tednih letenja.

Pri Air Franceu zatrjujejo, da je podjetje Taeco, ki opravlja servise za njihova letala, mednarodno priznana in z njim uspešno sodelujejo že štiri leta. "To je prvi incident te vrste," je dejal predstavnik francoskega letalskega prevoznika. "Taeco je vodilno podjetje na svetu za vzdrževanje letal, vzdržujejo pa tudi letala družb Lufthansa, British Airways, American Airlines, JAL, Emirates in številnih drugih," je dodal. (STA)

Airbus A340 franfoskega prevoznika Air France

SRBIJA - Po več kot 20 letih

Znova zapuščinska razprava po Titu

BEOGRAD - Po več kot 20 letih se je na sodišču v Beogradu nedavno znova začela zapuščinska razprava, na kateri naj bi razdelili imetje nekdanjega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita. Zapuščinska razprava se je sicer začela že leta 1983 na zahtevo Titovega sina Žarka, nasprotovala pa naj bi ji Titova vdova Jovanka.

Na razpravi konec oktobra so po poročanju beograjskega dnevnika Večernje novosti sodelovali trije otroci pokojnega Titovega sina Žarka - Josip-Joška in Zlatica iz njegovega prvega zakona ter Svetlana iz tretjega zakona -, in pravni zastopniki Jovanke Broz. Jovanke na sodišče osebno ni bilo, prav tako nista prišla Titov drugi sin Mišo in vnuk Edvard, Žarkov sin iz drugega zakona, ki živi v Zagrebu. Naslednja razprava je napovedana za 23. december.

Po besedah Joške Broza so na oktobrski razpravi razdelili popise imetja, ki naj bi si ga razdelili dediči pokojnega predsednika. Poleg tega so Jovankini odvetniki sodišču izročili popis stvari, za katere zahtevajo, da se jih izloči iz Titove zapuščine, saj naj bi šlo za njeno osebno lastnino.

JOSIP BROZ TITO

Kot sicer pišejo Večernje novosti, na popisih premoženja, ki naj bi si jih nasledniki razdelili, ni številnih najdragocenejših predmetov pokojnega Tita. Da so popisi imetja, ki so jih sodišču dostavili iz Muzeja zgodovine Jugoslavije in Arhiva Srbije, očitno pomanjkljivi, naj bi nemudoma opazili predvsem Jovankini odvetniki.

Med dragocenostmi, ki so očitno izginile, naj bi bile slike Oskarja Kokoschke in Francisca Goye, zdesetkana naj bi bila Titova zbirka pušk, manjkalo naj bi tudi več deset ročnih ur, katerih velik ljubitelj je bil pokojni predsednik. V njegovi zbirki so bili nekateri najdragocenejši primerki Rolex, Pateka Philippea, Longinesa in drugih.

Gre predvsem za stvari s t.i. četrtega seznama Titovega imetja, ki je bil kar tri desetletja tajen in spravljen v službi državne varnosti, preden so ga izročili Arhivu Srbije. Na njem naj bi bilo vse, česar tedanje jugoslovansko vodstvo po Titovi smrti ni hotelo dati Jovanki - od nakita in slik ter zbirke narodnih noš do predsednikovega voznega parka, odličij, zlatih kočij in konjev.

Stvari na tem "razvpitem" seznamu naj bi bile vredne od 50 do 60 milijonov dolarjev, ocene Jovankinega nekdanjega odvetnika Toma File povzemajo Večernje novosti in dodajajo, da Tito po drugi strani ni imel lastnih nepremičnin - z izjemo majhnega vinograda, ki ga je kupil in nato še za časa življenja podaril sinu Žarku.

Potem ko se je decembra 1983 na zahtevo Žarka začela zapuščinska razprava, so si dediči dolgoletnega jugoslovanskega voditelja doslej uspeli razdeliti le avtorske pravice za Titove knjige, od katerih je vsakemu pripadlo 4000 takratnih mark, še piše beograjski časnik. (STA)

AVSTRIJA - Klimatološki letopis

Letošnji november najbolj sušen po l. 1858

DUNAJ - Sončno in nadpovprečno toplo vreme, v območjih z meglo pa tudi bolj oblačno in mrzlo, takšen je bil letošnji november v Avstriji, ki je bil tudi najbolj sušen po letu 1858, ko so pri naših severnih sosedih začeli meriti količino padavin. "November 2011 se bo v klimatološki letopis vpisal kot mesec z najmanj padavinami na območju celotne Avstrije od začetka merjenja padavin leta 1858," je dejal vremenoslovec avstrijskega urada za meteorologijo in geodinamiko Alexander Orlik. Dodal je, da je bil predvsem stabilen visok pritisk po 20. oktobru, ki ponekod še vedno traja, razlog, da v nekaterih krajih še ni deževalo ali snežilo.

V Innsbrucku tako npr. ni bilo padavin vse od 20. oktobra, omembe vredne padavine pa so zabeležili zgolj na severu Koroške in na vzhodu Tirolske. Pomanjkanje padavin se odraža tudi na snežnih razmerah v gorah. Številne alpske regije so tako v Avstriji trenutno brez snega, čeprav za nekatere gore velja, da je običajno novembra povprečno 90 cm snega. V meglenih predelih na območju Celovca, Gradca in Dunaja pa so v letošnjem novembru zabeležili za 50 % manj sončnega vremena, živo srebro pa je bilo za 1,2 stopinje nižje od povprečnih vrednosti. V Celovcu je tako novembra letos npr. sonce sijalo zgolj 40 ur. (STA)